บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย

พันเอกหญิง สาลินี มณีรัตน์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการแปลและการล่าม (สายการล่าม) ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย
The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

ROLES OF INTERPRETER OFFICERS AND THE NEEDS TO DEVELOP MILITARY INTERPRETERS FOR THE ROYAL THAI ARMED FORCES HEADQUARTERS

COLONEL SALINEE MANEERAT

A Special Research Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Arts Program in Translation and Interpretation (Interpretation)

Chalermprakiat Center of Translation and Interpretation

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

พันเอกหญิง สาลินี มณีรัตน์ : บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหารสำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย. (ROLES OF INTERPRETER OFFICERS AND THE NEEDS TO DEVELOP MILITARY INTERPRETERS FOR THE ROYAL THAI ARMED FORCES HEADQUARTERS)
อ. ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : อาจารย์ ดร.หนึ่งหทัย แรงผลสัมฤทธิ์, 122 หน้า

สารนิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทความสำคัญและหน้าที่ของนายทหารล่าม 2) ศึกษาความจำเป็นของนายทหารล่ามที่มีต่อความสำเร็จของภารกิจทางทหาร โดยเฉพาะงานด้านความมั่นคง ด้านการข่าวกรอง ด้านการวิเทศสัมพันธ์ การลดความขัดแย้ง และการสนับสนุนภารกิจของกองบัญชาการกองทัพไทยในภาพรวม 3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาและรักษาสถานภาพของนายทหารล่าม รวมทั้งความเป็นไปได้ในการสร้างนายทหารล่ามรุ่นใหม่ที่มีประสิทธิภาพเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามทั้งในปัจจุบันและในอนาคต 4) ศึกษาปัจจัยที่สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับนายทหารล่ามหรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ล่ามทางทหาร 5) ประมวลแนวทางในการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหารของกองบัญชาการกองทัพไทยให้มีศักยภาพสูงเป็นที่ยอมรับ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้บังคับบัญชาและหน่วยที่ขอรับการสนับสนุน

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและคำถามที่ใช้สัมภาษณ์เพื่อใช้กับประชากรทั้ง 3 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่ามจำนวน 3 นาย ทหารล่ามจำนวน 10 นาย และผู้ใช้ล่ามจำนวน 45 นาย ซึ่งเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตร สังกัดกองบัญชาการกองทัพไทย รวมจำนวนทั้งสิ้น 58 นาย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ประชากรทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นตรงกันทั้งรายด้านและรายข้อต่อประเด็นคำถามหลัก 5 ประการคือ บทบาทและความสำคัญของนายทหารล่าม ความก้าวหน้าในการรับราชการของนายทหารล่าม การอบรมเพื่อให้ความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการล่าม มาตรการจูงใจในการปฏิบัติงาน และปัจจัยที่สนับสนุนการทำงานของล่าม ดังนั้น จึงเป็นการพิสูจน์สมมุติฐานที่ว่า “การขาดแคลนนายทหารล่ามเป็นปัญหาสำคัญที่ กรมข่าวทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย กำลังประสบอยู่และจำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน”

ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ
สาขาวิชา การแปลและการล่าม
ปีการศึกษา 2553

528 02320 22 : MAJOR INTERPRETATION
KEY WORDS: MILITARY INTERPRETING/ INTERPRETER OFFICERS/ ROLE OF MILITARY INTERPRETERS

COLONEL SALINEE MANEERAT: ROLES OF INTERPRETER OFFICERS AND THE NEEDS TO DEVELOP MILITARY INTERPRETERS FOR THE ROYAL THAI ARMED FORCES HEADQUARTERS. ADVISOR: DR. NUNGHATAI RANGPONSUMRIT, 122 pp.

The objectives of this special research are 1) to study the roles, importance, and duties of interpreter officers 2) to study the needs for interpreter officers on the accomplishment of military in security, intelligence, military external relations affairs and support of the Royal Thai Armed Forces Headquarters' missions as a whole 3) to study the guidelines on development and retention of interpreter officers and the possibilities to create new generation of efficient interpreter officers to solve the problem of shortage both at present and in the future 4) to study motivation factors for interpreter officers 5) to develop guidelines for an interpretation training course of the Royal Thai Armed Forces Headquarters so that interpreter officers could have high competence, be able to work efficiently and respond to the needs of commanders and required units.

The researcher devised questionnaires and interviewing questions for three groups of population consisting of three commanders who direct the policy on interpretation, ten interpreter officers and forty five interpreter users, who are commissioned officers of the Royal Thai Armed Forces Headquarters totaling 58 persons. The findings show that the three groups agree on all the questions both by category and by item. Hence this research proves the hypothesis that the Directorate of Joint Intelligence, the Royal Thai Armed Forces Headquarters, has been facing the problem of the shortage of interpreter officers and this problem needs to be urgently solved.

Chalearmprakiat xxx

Field of Study : Translation and Interpretation

signature.....

Academic Year : 2010

signature.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณกองบัญชาการกองทัพไทย และผู้บังคับบัญชาของกรมข่าวทหารทุกระดับชั้น ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้ทุนการศึกษาหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการแปลและการล่าม (สายการล่าม) แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ถนอมนวล โอเจริญ ผู้อำนวยการศูนย์การแปลและการล่าม เฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ ดร.สุรภีพรรณ ฉัตราภรณ์ รองคณบดีฝ่ายวิรัชกิจ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์ผู้อ่านสารนิพนธ์ และอาจารย์ ดร.หนึ่งหทัย แรงผลสัมฤทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ตลอดระยะเวลาการศึกษาและการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ รวมทั้งคณาจารย์ผู้สอนหลักสูตรล่ามทุกท่าน ที่กรุณาให้ความเมตตาถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการและประสบการณ์ในการทำงานที่มีคุณค่าในฐานะล่ามมืออาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของการเป็นล่ามที่ดี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ จ

กิตติกรรมประกาศ ฉ

สารบัญ ช

สารบัญตาราง ญ

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 2

1.3 ขอบเขตการวิจัย 2

1.4 ขั้นตอนการวิจัย 3

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 3

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ 4

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยเรื่องบทบาทของล่าม

2.1.1 ในสังคมที่พูดภาษาเดียว 5

2.1.2 ในสังคมพหุภาษา 6

2.1.3 ในมุมมองต่างๆ 7

2.1.4 ในบริบทของการล่ามทางทหาร และในบริบทของกองบัญชาการกองทัพไทย 9

2.2 หลักการของผู้บัญชาการทหารสูงสุด เรื่องการพัฒนากำลังพลที่มีความรู้ด้านภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน พ.ศ. 2549 12

2.3 การดำเนินงานในการแก้ปัญหาการขาดแคลนล่ามของกรมข่าวทหาร 12

2.4 แนวทางการฝึกอบรมล่ามในกองทัพต่างประเทศ

2.4.1 กองทัพอินโดนีเซีย 14

2.4.2 กองทัพออสเตรเลีย 18

2.4.3 กองทัพสหรัฐฯ 19

2.4.4 กองทัพประเทศในทวีปยุโรป

2.5 สรุปบทที่ 2 28

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

3.1 ประเด็นการวิจัย 30
3.2 วิธีการเก็บข้อมูลและประชากร 30
3.3 สถานที่และวิธีการสัมภาษณ์ 31
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล 31

บทที่ 4 ผลการวิจัย

4.1 ผลการสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่าม
4.1.1 สรุปผลการสัมภาษณ์เจ้ากรมข่าวทหาร 32
4.1.2 สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน กรมข่าวทหาร 32
4.1.3 สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการกองการภาษาต่างประเทศ กรมข่าวทหาร 34
4.2 ผลการสัมภาษณ์นายทหารล่าม/ผู้ปฏิบัติหน้าที่ล่ามทางทหาร
4.2.1 สรุปผลการสัมภาษณ์ล่ามภาษาพม่า 36
4.2.2 สรุปผลการสัมภาษณ์ล่ามภาษาอังกฤษ ภาษาเขมร และภาษาจีน 37
4.3 ผลการสัมภาษณ์ผู้ใช้ล่าม
4.3.1 สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักวิเทศสัมพันธ์ กรมข่าวทหาร 41
4.3.2 สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาการข่าวกรอง และผู้ช่วยผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาการข่าวกรอง สำนักข่าวกรอง กรมข่าวทหาร 42
4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ส่วนที่ 1 : ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 44
ส่วนที่ 2 : ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการปฏิบัติงานล่ามของนายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร 48
ส่วนที่ 3 : ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาสำคัญในการปฏิบัติงานล่ามของนายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร 52
ส่วนที่ 4 : ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่าม นายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร และผู้ใช้ล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหารสำหรับกองบัญชาการกองทัพไทยโดยรวม รายด้านและรายข้อ 54
4.5 อภิปรายผลการศึกษา
4.5.1 บทบาทและความสำคัญของล่ามในภารกิจทางทหาร 66
4.5.2 แนวทางในการพัฒนาและรักษาสถานภาพของนายทหารล่าม 68

4.5.3 แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน 69
4.5.4 ปัญหาในการปฏิบัติงานและปัจจัยที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน 69
4.5.5 แนวทางการฝึกอบรม 69
4.5.6 ประเด็นอื่นๆ ที่น่าสนใจ 70

บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ
5.1 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย 73
5.2 ข้อจำกัด 78
5.3 ข้อเสนอแนะ 79

รายการอ้างอิง 82

ภาคผนวก ก. 86

ภาคผนวก ข. 98

ภาคผนวก ค. 102

ประวัติผู้วิจัย 122

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	หลักสูตรการฝึกอบรมล่ามสำหรับกองทัพอินโดนีเซีย หน่วยที่ 1	16
2	หลักสูตรการฝึกอบรมล่ามสำหรับกองทัพอินโดนีเซีย หน่วยที่ 2	17
3	ความต้องการด้านการล่ามในยุคสงครามเย็น	24
4	ความต้องการด้านการล่ามหลังยุคสงครามเย็น	25
5	เกณฑ์การประเมินคุณภาพล่าม	26
6	คุณลักษณะสำคัญของล่ามในบริบทด้านการทหาร	27
7	จำนวนและร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	46
8	ลักษณะความถนัดและจำนวนเวลาที่ปฏิบัติงานล่าม	50
9	ปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานล่าม โดยเรียงลำดับจากปัญหาอันดับ 1 - 5	54
10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย โดยรวม	55
11	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย ด้านบทบาทและความสำคัญของล่าม จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ	56
12	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย ด้านความก้าวหน้าในการรับราชการ จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ	58
13	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย ด้านการอบรมเพื่อให้ความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการล่าม จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ	60
14	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย ด้านมาตรการจูงใจในการปฏิบัติงาน จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ	63
15	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการทำงานของล่าม จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ	65

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

กรมข่าวทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย มีภารกิจในการพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับดูแลและดำเนินการด้านการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง รวมทั้งการวิเทศสัมพันธ์ของกองทัพไทย โดยมีกองการภาษาต่างประเทศเป็นกองงานหลักของกรมข่าวทหารที่รับผิดชอบงานด้านภาษาต่างประเทศโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก ทั้งด้านการจดบันทึกการสนทนา การแปล และการล่าม สนับสนุนภารกิจด้านการข่าวกรอง การเยี่ยมคารวะในโอกาสที่ผู้บังคับบัญชาระดับสูงเดินทางไปเยือนต่างประเทศและในโอกาสที่ผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกองทัพต่างประเทศมาเยือนประเทศไทย การประชุมแลกเปลี่ยนข่าวกรองกับกองทัพมิตรประเทศ การสนับสนุนการล่ามให้กับหน่วยขึ้นตรงของกองบัญชาการกองทัพไทยในการฝึก ฯลฯ

ในสถานการณ์ปัจจุบันปรากฏว่า บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่นายทหารล่าม เป็นบุคคลที่มีความถนัดด้านภาษาต่างประเทศ แต่ไม่เคยผ่านการอบรมด้านการล่ามมาก่อน หรือ เป็นบุคคลที่สำเร็จการศึกษาสาขาอื่นที่มิใช่ด้านภาษาต่างประเทศโดยตรง การได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจด้านการล่ามทางทหารจึงเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถของผู้ปฏิบัติงานอย่างมาก เพราะงานล่ามทางทหารมีความเกี่ยวข้องกับภารกิจด้านการข่าวกรอง ความมั่นคง การต่างประเทศ การทหาร และอาวุธยุทโธปกรณ์ ซึ่งเป็นขอบเขตที่ผู้ปฏิบัติงานต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ความชำนาญ และประสบการณ์ การทำความเข้าใจศัพท์เฉพาะเรื่องในการถ่ายทอดความหมายและการสื่อสารความหมาย ซึ่งบางครั้งอาจได้รับภารกิจแฝงนอกเหนือจากภารกิจล่าม เช่น ภารกิจนายทหารติดต่อหรือเจ้าหน้าที่จดบันทึก เป็นต้น นอกจากนี้ การปฏิบัติงานล่ามในบางภารกิจ ผู้ปฏิบัติงานไม่อาจเปิดเผยตัวได้ เนื่องจากเป็นการปฏิบัติงานข่าวลับ การปฏิบัติงานล่ามทุกครั้งเป็นการปฏิบัติงานที่มีความละเอียดอ่อน ต้องการความถูกต้องและประสิทธิภาพของผลงานในระดับสูงภายใต้สภาพการทำงานที่มีความตึงเครียดและเสี่ยงต่อการผิดพลาด และมีโอกาสที่จะได้รับการตำหนิจากผู้บังคับบัญชา เมื่อบุคลากรดังกล่าวปฏิบัติงานไปได้สักระยะหนึ่ง ก็มักขอย้ายออกจากหน่วย เนื่องจากการขาดหลักประกันและความชัดเจนในแนวทางการรับราชการหรือความก้าวหน้าไปสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นในสายงานด้านการล่าม รวมทั้งขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เช่น ไม่มีเงินค่าตอบแทนพิเศษ ขาดขวัญและกำลังใจ ขาดโอกาสใน

การฝึกฝนและเพิ่มพูนความรู้ทักษะการล่าม และหน่วยงานต้นสังกัดยังไม่มีแนวทางในการพัฒนาและการรักษาสถานภาพของนายทหารล่ามอย่างจริงจังและชัดเจน

ดังนั้น การขาดแคลนนายทหารล่าม โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ และภาษารอบบ้าน เช่น ภาษาเขมร ภาษาพม่า ภาษาเวียดนาม และภาษามาลายู จึงกำลังเป็นปัญหาสำคัญที่กรมข่าวทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย รวมทั้งหน่วยงานต่างๆอีกหลายหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพไทย กำลังประสบอยู่ในปัจจุบัน และจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเร่งด่วน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 ศึกษาบทบาท ความสำคัญ และหน้าที่ของนายทหารล่าม

1.2.2 ศึกษาความจำเป็นของนายทหารล่ามที่มีต่อความสำเร็จของภารกิจทางทหารโดยเฉพาะงานด้านความมั่นคง ด้านการข่าวกรอง ด้านการวิเทศสัมพันธ์ การลดความขัดแย้ง และการสนับสนุนภารกิจของกองบัญชาการกองทัพไทยในภาพรวม

1.2.3 ศึกษาแนวทางในการพัฒนาและการรักษาสถานภาพของนายทหารล่าม รวมทั้งความเป็นไปได้ในการสร้างนายทหารล่ามรุ่นใหม่ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามทั้งในปัจจุบันและอนาคต

1.2.4 ศึกษาปัจจัยที่สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับนายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ล่ามทางทหาร

1.2.5 ประมวลแนวทางในการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหารของกองบัญชาการกองทัพไทย ให้มีศักยภาพสูงเป็นที่ยอมรับ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้บังคับบัญชาและหน่วยที่ขอรับการสนับสนุน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

เนื้อหาการวิจัยจำกัดอยู่ที่บทบาท หน้าที่ ความสำคัญ และความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหารสำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย ศึกษารูปแบบและแนวทางการฝึกอบรมด้านการล่ามทางทหารของกองทัพของประเทศต่างๆ ในสถานศึกษาทางทหาร รวมทั้งการสัมภาษณ์และใช้แบบสอบถามกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานล่าม จำนวน 58 นาย โดยแบ่งเป็น ผู้กำหนดนโยบาย 3 นาย ผู้ปฏิบัติงานล่าม 10 นาย และผู้ใช้ล่าม 45 นาย

1.4 ขั้นตอนการวิจัย

1.4.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทบาท ความสำคัญ และหน้าที่ของล่าม

1.4.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของผู้บัญชาการทหารสูงสุดที่เกี่ยวกับการพัฒนาล่ามทางทหาร

1.4.3 วิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวคิด นโยบายและแนวทางปฏิบัติในเรื่องการฝึกอบรมด้านการล่ามทางทหารในสถาบันการศึกษาของกองทัพต่างประเทศ

1.4.4 สร้างแบบสอบถามเพื่อสอบถามผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่าม นายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร และผู้ใช้ล่าม

1.4.5 ให้ผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่าม จำนวน 3 นาย นายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหารจำนวน 10 นาย และผู้ใช้ล่ามจำนวน 45 นาย ตอบแบบสอบถาม และสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่ามเพิ่มเติมนอกเหนือจากการให้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 นาย สัมภาษณ์นายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหารเพิ่มเติมจำนวน 4 นาย และสัมภาษณ์ผู้ใช้ล่ามเพิ่มเติมจำนวน 3 นาย

1.4.6 ประมวลผลและรวบรวมแนวทางในการปฏิบัติ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 การรับทราบถึงความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหารจะทำให้บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบในการดำเนินงานด้านการล่ามตระหนักถึงความสำคัญของบทบาท หน้าที่และความจำเป็นของนายทหารล่ามที่มีต่อความสำเร็จของภารกิจทางทหาร โดยเฉพาะในด้านความมั่นคง ด้านการข่าวกรอง ด้านการวิเทศสัมพันธ์ และการสนับสนุนภารกิจของกองบัญชาการกองทัพไทยในภาพรวม

1.5.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของนายทหารล่ามที่รวบรวมไว้จะนำไปสู่แนวคิดในการฝึกอบรมนายทหารล่ามอย่างจริงจังเพื่อให้บุคลากรเหล่านี้สามารถปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ มีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ล่าม

1.5.3 แนวทางในการสร้างสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับนายทหารล่ามหรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ล่ามทางทหาร

1.5.4 แนวทางในการผลิตนายทหารล่ามที่นำเสนอจะสามารถแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามในปัจจุบัน และป้องกันปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามได้ในระยะยาว

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 ภาษาแม่ (mother tongue) หมายถึง ภาษาที่ผู้พูดสามาถพูดได้เป็นภาษาแรก

1.6.2 ภาษาต้นทาง (source language) หมายถึง ภาษาที่ล่ามแปลภาษาที่ผู้พูดกล่าวออกมาเข้าสู่อีกภาษาหนึ่งซึ่งเป็นภาษาปลายทาง

1.6.3 ภาษาปลายทาง (target language) หมายถึง ภาษาที่ล่ามแปลออกมาเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจในการสื่อสาร

1.6.4 การเชื่อมโยงความ (cohesion) หมายถึง การที่ส่วนประกอบต่างๆในถ้อยคำที่สื่อสารมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ความเชื่อมโยงนี้จะเน้นที่เอกภาพของการมีเนื้อหาเดียวกัน

1.6.5 วจนภาษา (verbal language) หมายถึง การสื่อสารในระบบคำและประโยคโดยผ่านการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยมีคำเป็นตัวสื่อความหมาย ทั้งที่เป็นคำพูดและที่เป็นตัวหนังสือ

1.6.6 อวจนภาษา (non verbal language) หมายถึง การสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูด แต่ใช้สิ่งอื่นแทน เช่น ท่าทาง การแสดงออกทางสีหน้า น้ำเสียง เป็นต้น

1.6.7 ภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน (neighbouring country language) หมายถึง ภาษาที่ประเทศเพื่อนบ้านใช้ เช่นภาษาเขมร ภาษาเวียดนาม ภาษาพม่า ภาษามาลายู (ยาวี) ภาษาบาฮาซา (อินโดนีเซีย) เป็นต้น ในทางทหาร บางครั้งเรียก "ภาษารอบบ้าน" ด้วย

1.6.8 การดักฟัง (monitoring) ในความหมายทางทหาร หมายถึง การกระทำเพื่อฟัง ดำเนินการตรวจสอบ และ/หรือบันทึก การแพร่คลื่นของข้าศึก ด้วยความมุ่งหมายทางการข่าวกรอง

1.6.9 ข่าวกรองจากบุคคล (Human Intelligence) ในความหมายทางทหาร หมายถึง ข่าวกรองประเภทซึ่งได้มาจากการรวบรวมข่าวสารและที่ได้รับจากแหล่งข่าวที่เป็นบุคคล เรียกว่า HUMINT ด้วย

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การล่ามมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานกว่าการแปล เพราะเป็นที่เข้าใจได้ว่าการล่ามนั้นมีก่อนที่จะมีการบันทึกเรื่องราวไว้เป็นลายลักษณ์อักษร การมีภาษาที่คู่สนทนาทั้งสองฝ่ายสามารถเข้าใจกันได้ ภาษานั้นจึงจัดเป็น “ภาษากลาง” ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ศาสตราจารย์กาญจนา นาคสกุล ได้เขียนไว้ในนิตยสารสกุลไทย ฉบับที่ 2540 ว่า “ในสมัยอยุธยา คนไทยไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ คนอังกฤษก็ไม่สามารถพูดภาษาไทยได้ แต่มีคนฝ่ายไทยและฝ่ายอังกฤษที่รู้ภาษาโปรตุเกส การติดต่อระหว่างไทยกับอังกฤษ เช่น การทำสัญญาค้าขายก็ต้องใช้ภาษาโปรตุเกส ภาษาโปรตุเกสจึงเป็นภาษากลางสำหรับชาวไทยกับชาวอังกฤษในสมัยนั้น” และหากบุคคลที่ไม่สามารถพูดภาษาโปรตุเกสได้ การติดต่อสื่อสารจึงต้องกระทำผ่านล่าม

นิยามของ “ล่าม”

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ให้คำนิยามของ “ล่าม” ว่า “ผู้แปลคำพูดจากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่งโดยทันที” (1007) และ Longman Dictionary of Contemporary English New Edition 1995 ให้คำนิยามว่า “Someone who changes spoken words from one language into another, especially as their job.” (747) ล่าม คือ บุคคลที่เปลี่ยนคำพูดจากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่งโดยเฉพาะในฐานะที่เป็นงานของพวกเขา (แปลโดยผู้วิจัย)

2.1 บทบาทของล่าม

2.1.1 บทบาทของล่ามในสังคมที่ใช้ภาษาเดียว

2.1.1.1 แอนเดอร์สัน (Anderson, 1976:210-214) นักสังคมวิทยาที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการล่ามกล่าวว่า การล่ามเป็นกิจกรรมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรม การทำความเข้าใจบทบาทของล่ามอาจช่วยในการทำความเข้าใจในปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนที่มีสถานภาพและภูมิหลังที่แตกต่างกันในสังคมที่ใช้ภาษาเดียว

แอนเดอร์สัน (Anderson,1976:210) ได้กล่าวถึงบทบาทของล่ามในลักษณะการทำงานที่เป็นปฏิสัมพันธ์ในลักษณะการเผชิญหน้า (face-to-face interaction) ไว้ 3 ประการ คือ

ก) ล่าม คือ **บุคคลที่พูดได้ 2 ภาษา** (bilingual) ซึ่งการมีความเหนือกว่าด้านภาษาศาสตร์ (linguistic dominance) จะทำให้ล่ามมีแนวโน้มที่จะแปลจากภาษาแม่ (mother

tongue) ไปสู่อีกภาษาหนึ่งที่เป็นภาษาปลายทาง ด้วยความเข้าใจและความง่ายดายกว่าการแปลจากภาษาอื่นเข้าสู่ภาษาแม่ ยิ่งการมีอิทธิพลทางภาษาศาสตร์มีมากเท่าไร ก็ยิ่งมีโอกาสเป็นไปได้มากขึ้นที่ล่ามจะแสดงตัวกับผู้พูดที่พูดได้เพียงภาษาเดียวกับภาษาแม่ของล่าม มากกว่าที่จะแสดงตัวกับผู้พูดที่พูดภาษาอื่นๆ

ข) ล่ามเป็น "**คนกลาง**" (a man in the middle) เพราะโดยปกติแล้วล่ามจะทำงานให้กับผู้ใช้ล่าม 2 ราย ในเวลาเดียวกัน ซึ่งนักจิตวิทยาสังคมมองว่าในสถานการณ์การทำงานบางสถานการณ์อาจก่อให้เกิด "ความขัดแย้งด้านบทบาท" ได้ เอกวัล (Ekvall, 1960) อ้างถึงในแอนเดอร์สัน (Anderson, 1976: 212) สรุปว่าทั้งนี้เพราะบทบาทของล่ามนั้นมักไม่ได้มีการระบุไว้ชัดเจนว่าล่ามต้องทำอะไรบ้าง และบ่อยครั้งที่ล่ามมักได้รับการคาดหวังให้ทำงานมากกว่าวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นลักษณะที่เรียกว่า "เกินบทบาท" (role overload) ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นผลมาจากสถานภาพหลักของล่ามในข่ายงานด้านปฏิสัมพันธ์

ค) **ล่ามเป็นบุคคลที่มี "อำนาจ"** (a power figure) ซึ่งใช้อำนาจความได้เปรียบทางภาษาอันเป็นผลจากการผูกขาดการสื่อสาร ซึ่งเมื่อรวมเข้ากับปัจจัยความคลุมเครือเรื่องบทบาทของล่าม จึงทำให้ล่ามสามารถกำหนดพฤติกรรมของตนได้อย่างมากต่อผู้ใช้ล่าม ดังนั้นจึงส่งผลกระทบอย่างยิ่งต่อโครงสร้างของสถานการณ์ทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่ประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้อง 3 คน คือ ผู้พูด ล่าม และผู้ฟัง ล่ามสามารถเลือกได้ว่าต้องการที่จะแปลอย่างซื่อสัตย์หรือไม่ หรือเลือกที่จะไม่แปลก็ได้ ทั้งนี้เพราะผู้พูดและผู้ฟังไม่สามารถที่จะยืนยันถึงความแตกต่างในการแปลได้เนื่องจากรู้เพียงภาษาเดียว ซึ่งรอย (Roy, 1993) อ้างถึงใน แอนเดอร์สัน (Anderson, 1976:213) กล่าวว่า ในสถานการณ์เช่นนี้ ล่ามจะเป็นผู้มีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการกำหนดทิศทางและผลลัพธ์ของเหตุการณ์ และเหตุการณ์นั้นจะเป็นเรื่องระหว่างวัฒนธรรมและระหว่างบุคคล แทนที่จะเป็นเรื่องเหตุการณ์ด้านกลไกและด้านเทคนิค

ซิมเมล (Simmel,1964) อ้างถึงในแอนเดอร์สัน (Anderson, 1976: 213) กล่าวว่า จากบทบาทที่ล่ามเป็น**ตัวกลาง** (mediator) ล่ามก็จะฟังผู้พูด และแปลให้สอดคล้องในลักษณะเป็นผู้สะท้อนคำพูดของผู้ใช้ล่ามด้วยความซื่อสัตย์ที่สุด ล่ามจะสวมบทบาทของ "การไม่เลือกเข้าข้างฝ่ายใด" (nonpartisan) ล่ามก็จะทำงานอย่างยุติธรรม แต่จะเป็น**ผู้ควบคุมการสนทนาที่แอบแฝง** (covert manipulator) หรืออาจทำตัวเป็นองค์ประกอบที่ไม่แสดงตน" (passive element) อย่างไรก็ตาม หากล่ามต้องเลือกเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก็เป็นเพราะมีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ถ้าสถานการณ์เปลี่ยนไป เช่น ผู้ใช้ล่ามสามารถพูดได้สองภาษา อำนาจของล่ามก็หมดไปด้วย

2.1.2 บทบาทของล่ามในยุคสังคมพหุภาษา (Multilingual society) ที่ภาษามีบทบาทอย่างยิ่งในวงการทางการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ สังคม และ การศึกษา ทั้งในระดับองค์กร ระดับประเทศ ระหว่างประเทศ ระหว่างภูมิภาค และระดับนานาชาติ ทั้งนี้เพราะภาษาเป็นเครื่องมือชิ้นสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การสื่อสารและการถ่ายทอดความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นไปได้อย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จที่ตั้งอยู่บนรากฐานของการเคารพต่อขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมของกันและกัน ล่ามจึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทอย่างยิ่งในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสาร การประชุม และการเจรจาระดับต่างๆ ดังกล่าว

2.1.3 บทบาทของล่ามในมุมมองต่างๆ

2.1.3.1 โพชแฮกเกอร์ (Pochhacker, 2004:147) ล่ามเป็นบุคคลที่ผู้ฟังที่เกี่ยวข้องกับการสนทนาตั้งความคาดหวังไว้สูง ทั้งนี้เพราะงานของล่ามต้องถ่ายทอดคำพูดของผู้พูดนั้นเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร ในอดีตที่ผ่านมาล่ามมักถูกนำไปเชื่อมโยงกับบทบาทของบุคคลที่เป็นสื่อกลาง (intermediary) ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสาร มัคคุเทศก์ และนักเจรจาต่อรอง (negotiator) เช่นเดียวกับเซเลสโควิช (Selesovitch,1978:212) ที่เป็นอีกผู้หนึ่งที่เห็นด้วยกับบทบาทของล่ามว่าเป็นบุคคลที่เป็นสื่อกลาง (intermediary) “ล่ามเป็นเสมือนนักแสดงที่เล่นไปตามบทละคร ที่รู้ว่าเขาจะต้องสื่อข้อความเพื่อให้เกิดความเข้าใจได้อย่างประสบความสำเร็จ เขาจะต้องไม่ลบล้างการปรากฏของตนเอง แต่จะต้องทำให้ (ผู้ฟัง) เกิดความรู้สึกถึงการปรากฏของตน เช่นเดียวกับนักแสดง ล่ามจะดีหรือไม่ดีนั้น การปรากฏของล่ามจะเป็นสิ่งที่ (ผู้ฟัง) รู้สึกได้ตลอดเวลา”

2.1.3.2 ยุคศตวรรษที่ 20 บทบาทของล่ามได้มีความจำเพาะจากการกำหนดไว้ในประมวลจริยธรรมและการปฏิบัติของสมาคมล่ามการประชุมนานาชาติหรือ AIIC (AIIC Code of Professional Ethics) ในต้น ค.ศ.1957 ซึ่งเป็นบทบาทด้านวิชาชีพที่ล่ามจะต้องแปลอย่างถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ และอย่างซื่อสัตย์ และในยุคนี้ล่ามได้เริ่มมีบทบาทอย่างมากในปฏิบัติการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติ

2.1.3.3 มีสมมุติฐานอย่างกว้างขวางที่กล่าวถึงบทบาทล่ามว่าเป็นการทำงานในลักษณะที่ไม่มีตัวตน (non-person) ดังเช่น รอย (Roy,1993/2002) อ้างถึงในโพชแฮกเกอร์ (Pochhacker, 2004:147) กล่าวถึงล่ามว่า ล่ามเป็นบุคคลที่มีความเป็นกลางระหว่างคู่สนทนาที่ให้**เสียงสะท้อนที่ซื่อสัตย์** (faithful echo) เสมือนเป็น**เครื่องจักรในการแปลที่ไม่มีตัวตน**

2.1.3.4 มอร์ริส (Morris,1995) อ้างถึงในโพชแฮกเกอร์ (Pochhacker, 2004:147) ได้กล่าวถึงในการล่ามในศาลว่ามีลักษณะจำกัดบทบาทของล่ามให้เป็นการแปลแบบคำต่อคำ (verbatim) ที่ไม่เน้นความหมาย

2.1.3.5 รอย (Roy,1993/2002) อ้างถึงใน โพชแฮกเกอร์ (Pochhacker, 2004:148) เป็นนักเขียนอีกผู้หนึ่งที่นำประเด็นความซับซ้อนทางภาษาศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรม และปฏิสัมพันธ์มาเป็นประเด็นในการพิจารณา ล่ามจึงถูกมองว่าเป็น**ผู้อำนวยความสะดวกในการสื่อสาร** (communication facilitator) และอิงแกรม (Ingram, 1974) อ้างถึงใน รอย (Roy,1993:352) ก็เป็นอีกผู้หนึ่งที่สนับสนุนบทบาทดังกล่าวของล่าม ซึ่งมุมมองนี้มาจากความคิดพื้นฐานเรื่องทฤษฎีสื่อสารที่ให้นิยามว่าจะต้องประกอบด้วย ผู้ส่งสาร สาร และผู้รับสาร ด้วยนิยามนี้ ล่ามจึงเป็น **"ช่องทาง"** ที่อำนวยความสะดวกในการส่ง"สาร" จาก "ผู้ส่งสาร" ไปยัง "ผู้รับสาร" ที่ไม่ได้พูดภาษาเดียวกัน บทบาทนี้ยังสามารถสร้างรายได้ในแขนงของการล่ามภาษามือ (sign language interpreting)

2.1.3.6 ในมุมมองนักมานุษยวิทยาด้านการแพทย์ ล่ามเป็น**นายหน้าทางวัฒนธรรม** (culture brokers) และเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือแก่คนไข้ ดังที่ เลสเตอร์และเทเลอร์ (Laster and Taylor,1994) อ้างถึงในโพชแฮกเกอร์ (Pochhacker, 2004:148) กล่าวว่า ล่ามเป็น**ตัวแทนระหว่างวัฒนธรรม** (intercultural agents) ทั้งนี้เพราะภาษาและวัฒนธรรมมีความเกี่ยวข้องกัน ซึ่ง ไฮมส์ (Hymes,1991:33) ได้อ้างถึงนักมานุษยวิทยาที่ได้พูดถึงภาษาว่า "ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการจัดประเภทของประสบการณ์ซึ่งบทบาททั้งสองอย่างนี้ไม่สามารถแยกจากกันได้"

ก) โค้กลี่ (Cokely,1984) อ้างถึงในรอย (Roy,1993:351) ว่า "ก่อนที่บุคคลหนึ่งจะสามารถทำล่ามระหว่างสองภาษา/สองวัฒนธรรมได้ บุคคลนั้นจะต้องเป็นผู้ที่พูดได้สองภาษา (bilingual) และเรียนรู้วัฒนธรรมสองวัฒนธรรม (bicultural) เขาจึงพิจารณาว่า ล่ามเป็น**ผู้เชี่ยวชาญทั้งสองวัฒนธรรม** (bicultural specialist)

ข) คอนโดและเทบเบิล (Kondo and Tebble,1997) อ้างถึงในโพชแฮกเกอร์ (Pochhacker 2004:148) ได้กล่าวไว้ว่า "The ideal role of the interpreters is to serve not only as a linguistic but also a cultural mediator." บทบาทในอุดมคติของล่ามนั้นไม่เพียงแต่เป็น**ตัวกลางด้านภาษาศาสตร์**เท่านั้น แต่ยังเป็น**ตัวกลางด้านวัฒนธรรม**ด้วย (แปลโดยผู้วิจัย)

2.1.3.7 มีผู้เขียนอีกกลุ่มหนึ่งมีทัศนะขัดแย้งกับผู้เขียนกลุ่มที่มองว่าล่ามมีบทบาทที่ไม่มีตัวตน ดังเช่น แองเจลเลลี (Angelelli, 2001) อ้างถึงในโพชแฮกเกอร์ (Pochhacker, 2004:149) ที่ทำการศึกษาในวิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต เรื่องบทบาทของล่ามจากการใช้แบบสอบถามจำนวนหลายร้อยฉบับ รวมทั้งการสัมภาษณ์อีก 11 ราย สรุปว่า**ล่ามเป็นตัวแทนที่มีตัวตน** (visible agents) ในการมีปฏิสัมพันธ์

2.1.3.8 ยุคศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่การเมืองและการทหารได้มีบทบาทอย่างเด่นชัด เพื่อยุติความขัดแย้งของกลุ่มชนในชาติและระหว่างชาติ โดยเฉพาะประเด็นด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น กรณีเหตุการณ์ความขัดแย้งในซูดาน สหประชาชาติยังคงเป็นองค์การหลักที่มีบทบาทในการส่งกองกำลังรักษาสันติภาพของสหประชาชาติเข้าไปปฏิบัติการสืบต่อจากยุคศตวรรษที่ 20 ดังนั้น ประเด็นด้านคุณธรรมและจริยธรรมของล่ามจึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จของการมีปฏิสัมพันธ์และภารกิจต่างๆเพราะแต่ละฝ่ายย่อมต้องการอ้างความชอบธรรมในการกระทำของฝ่ายตน การร้องขอความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากประเทศที่เป็นพันธมิตร

เบเกอร์ (Baker, 2010:1) ให้ทรรศนะว่า “เมื่อยึดถือรูปแบบประการหนึ่งของการสื่อสาร นักแปล และโดยเฉพาะอย่างยิ่งล่าม เป็น**เครื่องมือที่มีความเป็นกลาง**และมีความยุติธรรมที่ส่งข้อความผ่านภาษาและสัญลักษณ์ทางเสียงอื่นๆ (semiotic signs) ที่ไม่เปลี่ยนแปลงและ “ไม่บิดเบือน” โดยเรื่องราวความเป็นไปในโลกของตนเองซึ่งเป็นสื่อกลาง” ดังนั้นภายใต้สิ่งแวดล้อมในยุคปัจจุบัน ล่ามจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสื่อสาร

2.1.4 <u>บทบาทของล่ามในบริบททางทหาร</u>

บทบาทของล่ามทางทหารนั้น โดยทั่วไปแล้วครอบคลุมบทบาทที่ได้กล่าวมาแล้วในมุมมองต่างๆข้างต้น เช่น “บุคคลที่พูดได้ 2 ภาษา ” “คนกลาง” “บุคคลที่มีอำนาจ ” “ผู้ควบคุมการสนทนาที่แอบแฝง” “บุคคลที่เป็นสื่อกลาง” “ตัวกลาง” “ตัวแทนระหว่างวัฒนธรรม” เป็นต้น อย่างไรก็ตาม นายทหารล่ามหรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ล่ามทางทหารนั้นจะได้รับภารกิจทางทหารซึ่งมีความเกี่ยวข้องทั้งในระดับยุทธบริเวณและระดับยุทธศาสตร์

บุคคลที่ทำให้นายทหารล่ามมีบทบาทโดดเด่นและเป็นที่รู้จักกันทั่วโลกคือ พันเอก ลีออง ดอสเตอท์ (Leon Dostert) ซึ่งวิลส์ (Wilss,1996:75) กล่าวว่าพันเอกผู้นี้ได้ปฏิบัติหน้าที่ล่ามให้กับพลเอกไอเซนฮาว (Eisenhower) ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สองและเป็นผู้จัดการการทำล่ามในการไต่สวนคดีสงครามนูเรมเบิร์ก (Nuremberg War Trails) และได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้บุกเบิกการล่ามพูดพร้อม

2.1.4.1 <u>บทบาทนายทหารล่ามในระดับยุทธบริเวณของกองทัพของสหรัฐฯ</u> ได้มีการจัดโครงการ 09L อ้างถึงบทที่ 2 ข้อ 2.4.3.1 สรุปว่านอกจากบทบาทนายทหารล่ามแล้ว ทหาร 09L บางนายยังทำหน้าที่สนับสนุนชุดซักถามเชลยศึก และชุดรวบรวมข่าวกรองจากบุคคล(HUMINT) ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งงานด้านกิจการพลเรือน เช่น งานสร้างสะพาน โรงเรียน บ้านเรือน เพื่อสร้างความไว้วางใจให้กับชาวอิรัก ติดตามในการปฏิบัติภารกิจพิเศษในบางภารกิจ และแม้กระทั่งติดตามกองกำลังปฏิบัติการพิเศษ (Special Forces) สอนภาษาอาหรับ ให้กับทหารในหน่วยที่

ประจำการ รวมทั้งเป็นอาสาสมัครสอนภาษาอังกฤษให้กับชาวอิรักบางคนด้วย ดังนั้นศักยภาพของทหาร 09L จึงไร้ขีดจำกัด

2.1.4.2 <u>บทบาทนายทหารล่ามในระดับยุทธบริเวณของกองทัพไทย</u>

ในระดับกรมมีการจัดบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในภาษาของฝ่ายตรงข้าม ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่ซักถามเชลยศึกที่ถูกจับกุมเพื่อให้กองทัพฝ่ายเราได้ข่าวสาร และข่าวกรองจากบุคคล เกี่ยวกับการปฏิบัติการ เช่น กำลัง การจัดกำลัง และการวางกำลังของกองทัพฝ่ายตรงข้าม นอกจากจะทำหน้าในการซักถามเชลยศึกแล้ว บางครั้งนายทหารผู้นั้นอาจได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ล่ามและยังได้รับมอมหมายให้ทำงานด้านการข่าวด้วย โดยมีหน้าที่แปลเอกสารที่ยึดได้จากฝ่ายข้าศึกเพื่อรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ (โรงเรียนข่าวทหารบก กรมข่าวทหารบก กองทัพบก, 2544:43)

2.1.4.3 <u>บทบาทนายทหารล่ามในบริบทกองบัญชาการกองทัพไทย</u> กองบัญชาการกองทัพไทยเป็นองค์กรหนึ่งของกองทัพไทยมีบทบาทหลักประการหนึ่งในงานด้านยุทธศาสตร์ของกองทัพ ในภาพรวมแล้ว มีความเกี่ยวข้องครอบคลุมภารกิจด้านความมั่นคง การข่าวกรอง และการวิเทศสัมพันธ์ของกองทัพ (กรมข่าวทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย, 2553) ได้กล่าวถึงภารกิจของหน่วยซึ่งภารกิจต่างๆนั้นมีหลายภารกิจที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการล่ามทางทหาร

ก) <u>งานด้านความมั่นคง</u> นายทหารล่ามจะได้รับมอบหมายภารกิจในงานด้านการล่ามในการประชุมคณะกรรมการด้านความมั่นคงชายแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศรอบบ้านในหลายระดับ เช่น คณะกรรมการชายแดนไทย-มาเลเซีย คณะกรรมการชายแดนไทย-กัมพูชา ในการประชุมคณะกรรมการระดับสูง (High Level Committee) คณะกรรมการระดับภูมิภาค (Regional Border Committee) และ คณะกรรมการร่วมระดับชายแดน (Joint Border Committee) รวมทั้งในการเจรจาระดับทวิภาคีและพหุภาคี เป็นต้น

ข) <u>งานด้านการข่าวกรอง</u> นายทหารล่ามจะได้รับมอบหมายภารกิจในงานด้านการล่าม เช่น การประชุมแลกเปลี่ยนข่าวกรองกับกองทัพมิตรประเทศทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ค) <u>งานวิเทศสัมพันธ์</u> นายทหารล่ามมีบทบาทด้านการล่ามให้ผู้บังคับบัญชาระดับสูงในการสนทนากับผู้นำกองทัพของประเทศต่างๆ ในการเข้าเยี่ยมคารวะ และในโอกาสที่ผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกองทัพไทยไปเยือนกองทัพต่างประเทศอย่างเป็นทางการ

ง) <u>การบรรยายพิเศษ งานการอบรม และการฝึกศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการทหาร</u> เช่น หลักสูตรการวิเคราะห์และวิจัยข่าวกรอง หลักสูตรด้านการส่งกำลังบำรุงแบบรวมการ และหลักสูตรด้านการรักษาสันติภาพในกรอบสหประชาชาติ เป็นต้น นายทหารล่าม

โดยเฉพาะล่ามภาษาอังกฤษ จึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่ช่วยให้การอบรมและการฝึกศึกษาโดยชุดฝึกเคลื่อนที่ (mobile training team) จากกองทัพต่างชาติดำเนินไปด้วยความราบรื่น เนื่องจากมีกำลังพลที่เข้ารับการฝึกบางส่วนต้องการล่ามเพื่อช่วยเสริมทักษะการฟังและการทำความเข้าใจในการฝึกอบรม

จ) <u>ภารกิจอื่นๆ</u>

เป็นภารกิจด้านการล่ามที่สนับสนุนงานของกองบัญชาการกองทัพไทยในภาพรวม และกรมส่วนเสนาธิการร่วมของกองบัญชาการกองทัพไทยซึ่งประกอบด้วย กรมกำลังพลทหาร กรมข่าวทหาร กรมยุทธการทหาร กรมส่งกำลังบำรุงทหาร และ กรมกิจการพลเรือนทหาร รวมทั้ง ส่วนกิจการพิเศษ เช่น กรมกิจการชายแดนทหาร และ ส่วนปฏิบัติการ เช่น ศูนย์ต่อต้านการก่อการร้ายสากล เป็นต้น

- ภารกิจด้านการฝึกร่วม/ผสมกับกองทัพต่างชาติ มีการจัดนายทหารล่ามร่วมการฝึก เช่น การฝึกร่วม/ผสมคอบบร้าโกล (COBRA GOLD) การฝึกด้านการส่งกำลังบำรุงร่วม (LOGEX) นอกจากนี้ยังมีการฝึกแก้ปัญหาที่บังคับการด้านการข่าวร่วมกับหน่วยข่าวเหล่าทัพและหน่วยข่าวต่างประเทศ (Intel CPX) เป็นต้น

- ภารกิจด้านการรักษาสันติภาพ เช่น ภารกิจ INTERFET กองทัพไทยได้มีการจัดนายทหารล่ามภาษาอังกฤษ 1 นาย และนายทหารล่ามภาษาบาฮาซา อินโดนีเซีย 1 นาย เข้าร่วมปฏิบัติภารกิจดังกล่าว นอกจากนี้ในการเข้าร่วมปฏิบัติการกับกองกำลังรักษาสันติภาพของสหประชาชาติ เช่นภารกิจ ONUB ได้มีการจัดนายทหารล่ามภาษาฝรั่งเศส จำนวน 1 นาย ร่วมปฏิบัติภารกิจด้วย เป็นต้น และจากประสบการณ์ของผู้วิจัย ซึ่งเคยปฏิบัติหน้าที่นายทหารคนสนิทประจำผู้บัญชาการกองกำลังรักษาสันติภาพของสหประชาชาติในติมอร์ตะวันออก (ADC to UNTAET Force Commander) นั้น ก็ยังปฏิบัติหน้าที่ล่ามให้กับที่ปรึกษาทางทหารประจำผู้บัญชาการกองกำลังรักษาสันติภาพของสหประชาชาติในติมอร์ตะวันออก (Military Advisor to UNTAET Force Commander) ซึ่งเป็นนายทหารจากกองทัพไอริช และกองทัพนิวซีแลนด์ ในโอกาสที่ผู้บัญชาการกองกำลังรักษาสันติภาพฯ ตรวจเยี่ยมกองพันทหารไทยที่เมืองบาเกา

- นอกเหนือจากภารกิจที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นายทหารล่าม หรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหารมักเป็นบุคคลที่มีความถนัดทางภาษา บุคลากรเหล่านี้จึงมักได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติภารกิจอื่นๆ ตามความเหมาะสมนอกเหนือจากภารกิจด้านการล่าม เช่น งานแปลเอกสาร เจ้าหน้าที่ด้านการข่าว เจ้าหน้าที่จดบันทึกประชุม สอนหนังสือให้กับนายทหารนักเรียน (ในภาษาที่ถนัด) พิธีกร ผู้ดำเนินการประชุม (moderator)

ผู้บรรยายสรุป (briefing officer) นายทหารติดตาม (escort officer) และนายทหารติดต่อ (liaison officer)

2.2 หลักการของผู้บัญชาทหารสูงสุด เรื่อง การพัฒนากำลังพลที่มีความรู้ด้านภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน พ.ศ.2549

จากการที่ส่วนราชการกองบัญชาการทหารสูงสุดซึ่งปัจจุบันคือ กองบัญชาการกองทัพไทย ประสบปัญหาการขาดแคลนกำลังพลที่มีความรู้ด้านภาษาของประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ล่ามนั้น ผู้บัญชาการทหารสูงสุดจึงได้อนุมัติหลักการในการจัดทำแผนงานระยะยาวเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบ โดยให้มีการจัดระบบบริหารจัดการกำลังพลในเรื่องของเจ้าหน้าที่ล่ามนับตั้งแต่กระบวนการจัดหากำลังพล และการพัฒนากำลังพลอย่างต่อเนื่องให้มีความรู้ความสามารถในระดับผู้เชี่ยวชาญ และรักษากำลังพลที่มีความรู้ให้อยู่ในกองทัพโดยมิให้กำลังพลลาออกจากราชการก่อนเวลาที่เหมาะสม ตลอดจนจัดหากำลังพลทดแทนหากมีการสูญเสียเกิดขึ้น

2.3 การดำเนินงานในการแก้ปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามของกรมข่าวทหาร

2.3.1 จากหลักการของผู้บัญชาการทหารสูงสุดในข้อ 2.2 กรมข่าวทหาร ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักของกองบัญชาการกองทัพไทยที่รับผิดชอบในการดำเนินการด้านการล่าม จึงได้จัดทำแนวทางในการแก้ปัญหาการขาดแคลนล่าม พ.ศ. 2550 ใน 2 ระยะ คือ

2.3.1.1 <u>แนวทางการแก้ไขปัญหาระยะสั้น</u>

ก) การจ้างบุคคลภายนอกเฉพาะในกรณีที่มีการประชุมขนาดใหญ่ที่มีผู้แทนระดับกองทัพของนานาประเทศหรือผู้แทนระดับประเทศร่วมการประชุมและสาระของการประชุมไม่มีการกำหนดชั้นความลับ

ข) การขอรับการสนับสนุนนายทหารที่มีความสามารถด้านภาษาจากหน่วยขึ้นตรงของกรมข่าวทหาร และหน่วยขึ้นตรงของกองบัญชาการกองทัพไทย มาปฏิบัติหน้าที่ล่ามเฉพาะกรณีนั้น มีความเป็นไปได้สูง และมีค่าใช้จ่ายน้อย

ค) การปรับย้าย หรือรับโอนบุคลากรจากหน่วยในกองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ

ง) การบูรณาการล่ามกับเหล่าทัพ กรมข่าวทหารได้จัดโครงการสัมมนาเรื่องการบูรณาการล่ามกับเหล่าทัพ เมื่อ พ.ศ. 2551 ผู้ร่วมสัมมนาประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานในสังกัดกองบัญชาการกองทัพไทย สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม และเหล่าทัพ

จ) จัดการบรรยายพิเศษโดยเชิญวิทยากรซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาให้ความรู้แก่บุคลากรของกองทัพไทยโดยเฉพาะผู้ปฏิบัติงานด้านการล่าม เมื่อ พ.ศ. 2551

2.3.1.2 <u>แนวทางการแก้ไขปัญหาระยะยาว</u>

ก) การฝึกอบรมบุคลากรของกองการภาษาต่างประเทศ กรมข่าวทหารให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ล่าม โดยการคัดเลือกบุคลากรของกองการภาษาต่างประเทศ กรมข่าวทหาร เข้ารับการศึกษาหลักสูตรล่ามที่เปิดสอนในสถาบันการศึกษาของรัฐ โดยทางราชการสนับสนุนงบประมาณในการฝึกอบรม ควรมีการกำหนดข้อผูกพันให้บุคลากรผู้นั้นจะต้องกลับมาปฏิบัติหน้าที่นายทหารล่ามให้กับกรมข่าวทหารในห้วงเวลาที่กำหนด

ข) การรับโอนบุคลากรของหน่วยขึ้นตรงของกองบัญชาการ กองทัพไทย ที่มีพื้นฐานภาษาอังกฤษดี และมีความสนใจในงานของกองการภาษาต่างประเทศ กรมข่าวทหาร โดยให้ กองการภาษาต่างประเทศ กรมข่าวทหาร มีส่วนคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อมาปฏิบัติหน้าที่นายทหารล่ามได้จริง

ค) สำหรับปัญหาการขาดแคลนล่ามภาษาของประเทศเพื่อนบ้านนั้น ควรมีการขอรับการสนับสนุนจากเหล่าทัพที่มีการปฏิบัติการในพื้นที่ ในการคัดเลือกกำลังพลที่มีความสามารถในการใช้ภาษาของประเทศเพื่อนบ้านทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อปรับย้ายหรือบรรจุ มาปฏิบัติหน้าที่ล่ามให้กับกองการภาษาต่างประเทศ กรมข่าวทหาร

ง) การเปิดรับสมัครบุคคลพลเรือนเพื่อบรรจุเข้ารับราชการเป็นพนักงานราชการโดยวิธีการสอบคัดเลือก กำหนดคุณสมบัติผู้สมัครให้ชัดเจนโดยเสนอเป็นความต้องการปกติ

จ) การสร้างสิ่งจูงใจให้บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ล่าม มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เช่นการเสนอความต้องการเงินเพิ่มพิเศษให้กับหัวหน้าแผนกล่าม และนายทหารล่าม สำหรับแนวทางนี้มีความเป็นไปได้ยากเนื่องจากพระราชกฤษฎีกาการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการ พ.ศ. 2538 มาตรา 24 ไม่เอื้ออำนวยให้ขอเงินเพิ่มพิเศษให้กับข้าราชการทหารกลุ่มวิชาชีพเฉพาะชั้นยศพันโท นาวาโท หรือนาวาอากาศโท ขึ้นไป แต่ในมาตรา 25 เอื้ออำนวยให้สามารถขอเงินประจำตำแหน่งประเภทเชี่ยวชาญเฉพาะ ตำแหน่งตั้งแต่ชั้นยศ พันเอก อัตราเงินเดือน พันเอก (พิเศษ) นาวาเอก (พิเศษ) หรือ นาวาอากาศเอก (พิเศษ) ขึ้นไป ทั้งนี้ กองการภาษาต่างประเทศ กรมข่าวทหาร ไม่มีอัตราดังกล่าว การที่จะดำเนินการขอเสนอเงินเพิ่มพิเศษให้กับข้าราชการทหารกลุ่มวิชาชีพเฉพาะที่ไม่ได้ระบุไว้ใน

พระราชกฤษฎีกานั้นจำเป็นต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกา ซึ่งในกรณีนี้ กรมกำลังพลทหารชี้แจงว่ามีทางเป็นไปได้ยาก

ฉ) การหามาตรการป้องกันมิให้บุคลากรที่มีความสามารถออกนอกระบบฯลฯ

2.4 แนวทางการฝึกอบรมล่ามในกองทัพต่างประเทศ

2.4.1 กองทัพอินโดนีเซีย

ทิปเปอร์ (Tipper, 2007) ได้นำเสนอมาตรฐานความสามารถสำหรับล่าม (Competency Standards for Interpreters) ในกองทัพอินโดนีเซีย ดังนี้

2.4.1.1 คุณสมบัติก่อนเข้ารับการอบรม

ก) ผู้เข้ารับการอบรมเป็นนายทหารระดับชั้นยศตั้งแต่ร้อยตรี – พันตรี หรือพลเรือน ของกองทัพอินโดนีเซีย (Dephan personnel) ในระดับเทียบเท่า ผ่านเกณฑ์ Australian Defence Force English Language Profiling System (ADFELPS) ระดับ 7 ในทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเป็นอย่างต่ำ ซึ่งเทียบเท่ากับคะแนน IELT 6.5 ด้วยการมีคะแนนอยู่ในระดับ 6 ทั้ง 4 ทักษะ ต้องมีทักษะภาษาที่ 1 (บาฮาซา อินโดนีเซีย)ซึ่งเป็นภาษาราชการ และมีทักษะภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาที่ 2 ในระดับสูง รู้คำศัพท์อย่างกว้างขวางในระดับผู้เชี่ยวชาญ มีทักษะความชำนาญในการจดบันทึก มีความรู้ในเรื่องทั่วๆ ไปเกี่ยวกับการทหาร การเมือง วิชาการ และเรื่องราวเหตุการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งมีทัศนะคติที่เป็นประโยชน์ ชอบช่วยเหลือ ชอบการติดต่อสื่อสาร ไม่เหนียมอาย และซื่อสัตย์

ข) ต้องผ่านหลักสูตรการเตรียมตัวแบบเร่งรัดสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษขั้นสูง (intensive preparation program for advanced English students) ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการฟังและเข้าใจภาษาพูดทั้งภาษาอังกฤษและบาฮาซา อินโดนีเซีย จดบันทึกเพื่อช่วยจำ และสามารถสนทนาเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างมั่นใจ ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาบาฮาซา อินโดนีเซีย

2.4.1.2 ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

ก) ฟังและเข้าใจภาษาพูดทั้งภาษาอังกฤษและภาษาบาฮาซา อินโดนีเซีย

ข) จดบันทึกได้อย่างถูกต้องเพื่อเล่าเรื่องจากข้อความที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่ได้ยิน

ค) สนทนาเกี่ยวกับเรื่องราวในปัจจุบันได้

ง) พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ในปัจจุบันได้อย่างชาญฉลาด

จ) สนทนา กล่าวสุนทรพจน์ หรือบรรยายเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันได้

ฉ) ใช้บันทึกของตนเองบอกเล่าข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่ได้ยินได้อย่างถูกต้อง

2.4.1.3 ประเด็นที่ใช้ในการฝึก ครอบคลุมเรื่อง หัวข่าว ข่าวเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ บทความเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน เรื่องที่เป็นประเด็นที่กำลังอยู่ในความสนใจ เช่น เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พิบัติภัยทางธรรมชาติ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ความขัดแย้ง กิจการทางทหาร ทั้งเรื่องราวในประวัติศาสตร์และสถานการณ์ในปัจจุบันทั้งของอินโดนีเซียและนานาชาติ แหล่งข้อมูลทางเสียงประกอบด้วย การสนทนาจริง โทรทัศน์ วิทยุ อินเตอร์เน็ต DVD เช่น ภาพยนตร์ สื่อการสอน Behind the News (BTN) ประกอบตำรา Australian English Language Course (AELC) จัดทำโดย ศูนย์ฝึกนานาชาติกองทัพออสเตรเลีย หรือ Defence International Training Centre (DITC) ฯลฯ

2.4.1.4 จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้บุคลากรของกองทัพอินโดนีเซียสามารถปฏิบัติหน้าที่ล่ามกับกระทรวงกลาโหมอินโดนีเซีย และผู้นำกองทัพในบริบทของการเข้าเยี่ยมคารวะจากผู้มาเยือนชาวต่างชาติ การสัมมนา การฝึกร่วม และการฝึกงาน

2.4.1.5 หลักสูตร

ครอบคลุมการพัฒนาภาษา การจดบันทึก การฝึกความทรงจำ การล่ามจากบท (sight translation) คำศัพท์ทางทหาร การฝึกล่ามพูดพร้อมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในเนื้อหาที่หลากหลาย ระยะเวลาของหลักสูตร 4 สัปดาห์ มีชั่วโมงการสอน 140 คาบ (คาบละ 45 นาที)

2.4.1.6 การวิเคราะห์ความต้องการ

กองทัพอินโดนีเซียมีล่ามที่มีทักษะความชำนาญด้านการล่ามระดับสูงเพียง 2 คน ที่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มเวลา ดังนั้นภารกิจด้านการล่ามจึงตกเป็นหน้าที่ของบุคคลใดก็ตามที่อยู่ในหน่วยนั้นซึ่งพูดภาษาอังกฤษได้ดีที่สุดโดยไม่คำนึงถึงระดับความชำนาญทางภาษา

ก) การฝึกล่ามทางทหาร

เน้นมาตรฐานขีดความสามารถ (competency standards)

- หน่วยที่ 1

อธิบายถึงบทบาท หน้าที่ และเทคนิคต่างๆ สำหรับล่าม หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับทหารอินโดนีเซียหรือพลเรือนที่ปฏิบัติงานให้กับกระทรวงกลาโหมอินโดนีเซีย ซึ่งมีคุณสมบัติขีดความสามารถด้านภาษาอังกฤษให้สามารถอธิบายว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ สามารถ

ให้บริการด้านการล่ามในบริบทที่หลากหลาย สำหรับจุดประสงค์ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับจุดมุ่งหมายด้านการทหารในลักษณะระหว่างวัฒนธรรมและระหว่างประเทศ

ตาราง 1 หลักสูตรการฝึกล่ามสำหรับกองทัพอินโดนีเซีย หน่วยที่ 1

องค์ประกอบของขีดความสามารถ	เกณฑ์การปฏิบัติ
1.1 อธิบายบทบาทและหน้าที่ของล่าม	1.1.1 อธิบายบทบาทของล่ามในบริบทของทหารอินโดนีเซีย/พลเรือนที่ปฏิบัติงานให้กับกระทรวงกลาโหมอินโดนีเซีย 1.1.2 จำแนกภารกิจและความรับผิดชอบของล่ามในบริบทของทหารอินโดนีเซีย/พลเรือนที่ปฏิบัติงานให้กับกองทัพอินโดนีเซีย 1.1.3 ระบุประมวลการปฏิบัติ (Code of Conduct) สำหรับล่ามทหารอินโดนีเซีย/ล่ามพลเรือนที่ปฏิบัติงานให้กับกองทัพอินโดนีเซีย
1.2 อธิบายหลักการและเทคนิคของล่ามทหารอินโดนีเซีย/ล่ามพลเรือนที่ปฏิบัติงานให้กับกองทัพอินโดนีเซีย	1.2.1 อธิบายการล่ามพูดพร้อม 1.2.2 อธิบายการล่ามพูดตาม 1.2.3 อธิบายการล่ามร่วมกัน (co – interpreting) 1.2.4 อธิบายการใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 ในการทำล่าม 1.2.5 อธิบายความแตกต่างระหว่างการล่ามกับการแปล
1.3 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม	1.3.1 ให้คำแนะนำคู่สนทนาที่เป็นชาวอินโดนีเซียทราบถึงประเด็นการสื่อสารด้วยคู่สนทนาที่พูดภาษาอังกฤษ

- <u>หน่วยที่ 2</u>

เป็นการล่ามระหว่างคำพูดภาษาอังกฤษกับภาษาอินโดนีเซีย หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับความสามารถของบุคลากรที่มีขีดความสามารถด้านภาษาอังกฤษของทหารอินโดนีเซีย หรือพลเรือนที่ปฏิบัติงานให้กับกระทรวงกลาโหมอินโดนีเซียในการให้บริการด้านการล่าม ในบริบทที่หลากหลายเพื่อจุดประสงค์ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับจุดมุ่งหมายด้านการทหาร ในลักษณะระหว่างวัฒนธรรมและระหว่างประเทศ

ตารางที่ 2 หลักสูตรการฝึกอบรมล่ามสำหรับกองทัพอินโดนีเซีย หน่วยที่ 2

องค์ประกอบของขีดความสามารถ	เกณฑ์การปฏิบัติ
2.1 ให้บริการด้านการล่ามสำหรับทหารอินโดนีเซีย/พลเรือนที่ปฏิบัติงานให้กับกระทรวงกลาโหมอินโดนีเซีย และชาวต่างชาติ ที่พูดภาษาอังกฤษในการสนทนาทางสังคม และการสนทนาแบบไม่เป็นทางการ	2.1.1 ทำการล่ามแบบล่ามพูดตามในการสนทนาทางสังคม และการสนทนาแบบไม่เป็นทางการจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาอินโดนีเซีย 2.1.2 ทำการล่ามแบบล่ามพูดตามในการสนทนาทางสังคม และการสนทนาแบบไม่เป็นทางการ จากภาษาอินโดนีเซียเป็นภาษาอังกฤษ 2.1.3 ทำการล่ามแบบล่ามพูดตาม ในการสนทนาทางสังคมและการสนทนาแบบไม่เป็นทางการ จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาอินโดนีเซีย และจากภาษาอินโดนีเซียเป็นภาษาอังกฤษ
2.2 ให้บริการด้านการล่ามสำหรับทหารอินโดนีเซีย/พลเรือนที่ปฏิบัติงานให้กับกองทัพอินโดนีเซีย กับชาวต่างชาติที่พูดภาษาอังกฤษในการสนทนาอย่างเป็นทางการ	2.2.1 ทำการล่ามพูดพร้อมในการสนทนาอย่างเป็นทางการจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาอินโดนีเซีย 2.2.2 ทำการล่ามพูดพร้อมในการสนทนาอย่างเป็นทางการจากภาษาอินโดนีเซียเป็นภาษาอังกฤษ 2.2.3 ทำการล่ามพูดพร้อมในการสนทนาอย่างเป็นทางการ จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาอินโดนีเซีย และจากภาษาอินโดนีเซียเป็นภาษาอังกฤษ
2.3 ให้บริการการล่ามพูดพร้อมแก่ทหารอินโดนีเซีย/พลเรือนที่ปฏิบัติงานให้กับกองทัพอินโดนีเซีย กับชาวต่างชาติที่พูดภาษาอังกฤษในการประชุมต่างๆ	2.3.1 ทำการล่ามพูดพร้อมโดยการแปลคำพูดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาอินโดนีเซีย 2.3.2 ทำการล่ามพูดพร้อมโดยการแปลคำพูดจากภาษาอินโดนีเซียเป็นภาษาอังกฤษ

สรุปการฝึกอบรมล่ามในกองทัพอินโดนีเซีย

กองทัพอินโดนีเซียประสบปัญหาการขาดแคลนล่าม จึงได้จัดทำแนวทางการฝึกล่ามในกองทัพเพื่อตอบสนองภารกิจของกระทรวงกลาโหมอินโดนีเซีย ผู้เข้ารับการอบรมต้องผ่านหลักสูตรการเตรียมตัวก่อนเข้ารับการอบรมหลักสูตรล่ามที่เน้นเรื่องขีดความสามารถ (competency standards) เนื้อหาหลักสูตรครอบคลุมเรื่องบทบาท และหน้าที่ของล่าม หลักการและเทคนิคการทำล่าม เช่น การล่ามพูดตาม การล่ามพูดพร้อม และการล่ามจากบท ในบริบทที่หลากหลายและเน้นประเด็นเรื่องการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมด้วย

2.4.2 กองทัพออสเตรเลีย

2.4.2.1 กองทัพออสเตรเลียไม่มีหลักสูตรที่เปิดสอนหลักสูตรด้านการล่ามโดยเฉพาะ แต่ในขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนาหลักสูตรที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกฝนบุคลากรทางทหารของกองทัพซึ่งคาดว่าจะต้องปฏิบัติหน้าที่ล่ามและมีบทบาทและภารกิจที่เกี่ยวข้องกับภาษาต่างๆ

อย่างไรก็ตาม กองทัพออสเตรเลียมีโรงเรียนสอนภาษาชื่อ School of Languages (LANGS) ปัจจุบันตั้งอยู่ที่ RAAF Base Williams Laverton รัฐวิกตอเรีย เปิดสอนภาษาต่างประเทศให้เฉพาะกับทหารของกองทัพออสเตรเลีย อาทิ ภาษาไทย ภาษาจีน ภาษาเวียดนาม ภาษาบาฮาซาอินโดนีเซีย ภาษาฝรั่งเศส ภาษารัสเซีย และภาษาอาหรับ เป็นต้น แต่ละหลักสูตรมีระดับหลักสูตรและระยะเวลาศึกษาที่แตกต่างกัน เช่น หลักสูตรภาษาบาฮาซาอินโดนีเซีย เปิดสอนระดับต้น-ระดับสูง มีผู้เรียนชั้นละประมาณ 20 นาย หลักสูตรภาษาไทยมีระยะเวลาการเรียนการสอนประมาณ 9 เดือน มีผู้เรียน 4-5 นาย ผู้สอนเป็นเจ้าของภาษานั้นๆ เนื่องจากเป็นการยากที่จะเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของหลักสูตรดังกล่าว แต่จากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่เคยปฏิบัติหน้าที่นายทหารติดต่อ และ Australian English Language Methods Officer (AELMO) ประจำ Defence International Training Centre (DITC) ซึ่งเคยได้รับมอบภารกิจประการหนึ่งให้เป็นผู้สอนหลักสูตรภาษาไทยที่ LANGS ระหว่าง พ.ศ. 2540-2541 นั้นพบว่า หลักสูตรภาษานี้เป็นการให้ความรู้ด้านภาษาตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน เน้นการฝึกทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน มีการสอนแปลเบื้องต้น รวมทั้งมีการฝึกทักษะการล่ามขั้นต้นด้วยโดยเฉพาะการล่ามพูดตามและการล่ามจากบท รวมทั้งการฝึกการล่ามโดยการแสดงบทบาทสมมุติในสถานการณ์จำลอง (role play) เป็นต้น จึงอาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรการสอนภาษาต่างประเทศของกองทัพออสเตรเลียนี้เป็นหลักสูตรการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพราะผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนี้สามารถใช้ภาษาต่างประเทศนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี

2.4.2.2 สิ่งจูงใจ

กองทัพออสเตรเลียมีเงินพิเศษให้กับกำลังพลของกองทัพที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษา เรียกว่า Language Proficiency Allowance (LPA) เพื่อเป็นสิ่งจูงใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน

<u>สรุปการฝึกอบรมล่ามของกองทัพออสเตรเลีย</u>

ปัจจุบันกองทัพออสเตรเลียไม่มีหลักสูตรที่เปิดสอนด้านการล่ามโดยตรงแต่กำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนาหลักสูตรสำหรับบุคลากรที่จะได้รับมอบหมายภารกิจให้ปฏิบัติหน้าที่ล่ามหรือภารกิจที่เกี่ยวข้องกับภาษาต่างประเทศ อย่างไรก็ตามกองทัพออสเตรเลียมีโรงเรียนสอนภาษาชื่อ School of Languages (LANGS) ซึ่งเป็นช่องทางหนึ่งที่กำลังพลที่ผ่านการฝึกอบรมด้านภาษาจากสถาบันแห่งนี้จะพัฒนาศักยภาพของตนไปสู่การเป็นล่ามได้ นอกจากนี้กองทัพออสเตรเลียยังมีเงินค่าตอบแทนพิเศษ เรียกว่า Language Proficiency Allowance (LPA) เพื่อเป็นสิ่งจูงใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานที่มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ

2.4.3 <u>กองทัพสหรัฐฯ</u>

2.4.3.1 หลักสูตร 09L ผู้ช่วยเหลือนักแปล หรือ 09L (Translator Aide) สตาล (Stahl,n.d) และ เอ็ม โอ เอส 09L (MOS 09L,n.d)

ก) ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ปัจจุบันนี้กองทัพบกสหรัฐฯประสบปัญหาการขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภารกิจการทำสงครามต่อสู้กับการก่อการร้ายทั่วโลก (Global War on Terrorism) ด้วยเหตุนี้ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯผู้หนึ่งจึงได้ริเริ่มให้มีการจัดตั้งแขนงความชำนาญพิเศษด้านอาชีพทางทหาร 09L ผู้ช่วยนักแปล (Military Occupational Specialty) 09L (Translator Aide) เพื่อตอบสนองความต้องการนักแปลและล่ามของกองทัพด้วยความร่วมมือของศูนย์ข่าวกรองกองทัพบกสหรัฐฯและฟอร์ท วาชูก้า (U.S. Army Intelligence Center and Fort Huachuca) สถาบันการสอนภาษาของกองทัพสหรัฐฯ ศูนย์การสอนภาษาอังกฤษ (Defense Language Institute, English Language Center หรือ DLIELC) และนายทหารของสหรัฐฯที่มีความสามารถด้านการล่ามภาษาตะวันออกกลาง

ข) คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึก

โครงการ 09L ได้รับสมัครบุคคลที่มีถิ่นกำเนิดและผู้ที่สามารถพูดภาษาของประเทศในตะวันออกกลางได้ เช่น ภาษาอาหรับ (Arabic) เคอร์ดิช (Kurdish) ฟาร์ซี (Farsi) ดารี (Dari) อูรดู (Urdu) และ เตอร์กิช (Turkish) เป็นต้น บุคคลเหล่านี้เป็นผู้ที่พำนักอยู่ในสหรัฐฯและประมาณ 1ใน 3 เป็นพลเมืองของประเทศ จะเข้ามาเป็นทหารในกองทัพบกสหรัฐฯได้โดยตรง

ด้วยการสมัครเข้าเป็นทหารกองหนุนพร้อมเรียกปฏิบัติงานรายบุคคล (Individual Ready Reserve)

ค) หลักสูตรการฝึก แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน

- ขั้นตอนแรก ทหาร 09L เมื่อผ่านกระบวนการทางธุรการ การตรวจสุขภาพ การตรวจสอบประวัติและความไว้วางใจ ที่ ฟอร์ท ซิล (Fort Sill) มลรัฐโอคลาโฮมา เป็นเวลา 4-6 วัน จะถูกส่งไปเข้ารับการอบรมภาษาอังกฤษ ณ สถาบันการสอนภาษาของกองทัพสหรัฐฯ ศูนย์การสอนภาษาอังกฤษ (DLIELC) ฐานทัพอากาศแลคแลน (Lackland Air Force Base) มลรัฐเทกซัส เป็นเวลานาน 6-24 สัปดาห์ ขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคล โดยทหารผู้นั้นจะต้องสอบผ่านเกณฑ์ทดสอบภาษาอังกฤษด้วยข้อสอบมาตรฐานของกองทัพสหรัฐฯที่จัดทำโดย DLIELC มีคะแนนความเข้าใจภาษาอังกฤษ (English Comprehension Level หรือ ECL) ไม่ต่ำกว่า 80 คะแนน มีคะแนนการฟังและการพูดที่ระดับ 2 ในการทดสอบทักษะความเข้าใจด้านการพูดภาษาอังกฤษ (Oral Proficiency Interview หรือ OPI) และคะแนน ASVAB 10 คะแนน ผู้ที่มีคะแนน ECL เกิน 80 คะแนน และคะแนน OPI ในทักษะการฟังและการพูดอย่างน้อยที่ระดับ 2 จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องเข้าเรียนภาษาอังกฤษที่ DLIELC

- ขั้นตอนที่ 2 ทหาร 09L ที่มีคุณสมบัติผ่านขั้นตอนที่ 1 จะถูกส่งไปเข้ารับการฝึกอบรมการรบขั้นพื้นฐาน (Basic Combat Training หรือ BCT) ที่ฟอร์ท แจ็กสัน (Fort Jackson) มลรัฐเซาท์ คาโรไลนา เป็นเวลานาน 9 สัปดาห์

- ขั้นตอนที่ 3 เป็นการฝึกรายบุคคลขั้นสูง (Advanced Individual Training หรือ AIT) นาน 6 สัปดาห์ เนื้อหาของหลักสูตรครอบคลุมด้าน 1) การล่ามระดับพื้นฐานและระดับกลาง 2) การแปลเอกสารเป็นภาษาอังกฤษ 3) การแปลเอกสารเป็นภาษาต่างประเทศ 4) การเตรียมบันทึกที่แปล 5) การทำการล่ามจากบท หรือ sight translation 6) การเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะทางทหาร (military terminology) และ 6) การฝึกปฏิบัติภาคสนาม

- ขอบเขตและหน้าที่รับผิดชอบ

ทหาร 09L เป็นนายทหารล่าม/นายทหารแปล มีหน้าที่รับผิดชอบหลักในการทำล่ามและเตรียมเอกสารแปลที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศ คอยให้การช่วยเหลือแก่หน่วยในเรื่องภาษาต่างประเทศตั้งแต่ภารกิจการติดตามจนกระทั่งการติดต่อประสานงานขั้นสูง การทำล่ามให้กับผู้บังคับบัญชาในการสนทนากับผู้นำท้องถิ่นและประชาชน การฝึกเพื่อการทำความคุ้นเคยกับวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีหน้าที่เตรียมงานแปลที่ไม่ใช่ด้านเทคนิคเป็นภาษาเป้าหมาย การทำการล่ามจากบทที่เป็นภาษาต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษช่วยเหลือนายทหารที่ทำสัญญาในการซื้อหาสินค้าในท้องถิ่น ให้การสนับสนุนด้นการล่าม ณ จุด

ควบคุมการจราจรทางทหาร ให้ความช่วยเหลือแก่เจ้าหน้าที่ด้านความปลอดภัยในการคัดกรองประชาชนในท้องถิ่น ณ บริเวณจุดตรวจทางทหาร ให้การสนับสนุนด้านการล่ามแก่สำนักงานกิจการสาธารณะ (Public Affairs Office) ในงานแถลงข่าวในท้องถิ่น รวมทั้งการแปลเอกสารและหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เป็นต้น

อนึ่ง นายทหาร 09L ได้ร่วมปฏิบัติภารกิจในปฏิบัติการ Operation Iraqi Freedom (OFI) และ ปฏิบัติการ Operation Enduring Freedom (OEF) ในอิรัก รวมทั้งในการวางกำลังในอาฟกานิสถานและที่แหลมแอฟริกา (Horn of Africa) ซึ่งผู้บังคับบัญชาหลายนายและนายทหาร 09L ที่ปฏิบัติภารกิจภาคสนามได้สนับสนุนข้อสรุปที่ว่า ทหาร 09L เหล่านี้เป็นขุมกำลังที่สำคัญของกำลังรบของสหรัฐฯ และมีผู้บังคับบัญชาท่านหนึ่งกล่าวว่าขีดความสามารถด้านผลิตภาพของหน่วยเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 150 หลังจากที่มีนายทหาร 09L เข้าร่วมปฏิบัติภารกิจด้วย

ง) สิ่งจูงใจ

- นายทหาร 09L จะได้รับเงินค่าตอบแทนสำหรับผู้ที่มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ (Foreign Language Proficiency Pay หรือ FLPP หรือ FLP Pay) นอกเหนือจากเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงต่างๆที่ได้รับขึ้นอยู่กับขีดความสามารถของแต่ละบุคคลและภาษาที่พูดได้ด้วยอัตราขั้นต่ำสุด 1,000 เหรียญสหรัฐฯ ต่อเดือน และจะได้รับฟลิป เพย์ (FLP Pay) เพิ่มขึ้นหากทหารผู้นั้นได้รับการทดสอบและมีเอกสารพิสูจน์ว่าเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศได้หลายภาษา และเมื่อมีสถานภาพเป็นทหารประจำการก็จะได้รับสิทธิพิเศษเพิ่มขึ้นที่ครอบคลุมถึงผู้ติดตามที่อยู่ในความดูแล เช่น ภรรยาและบุตร ที่จะได้รับการดูแลด้านสุขภาพทั้งด้านการรักษาพยาบาลและบริการทันตกรรม เป็นต้น

2.4.3.2 <u>หลักสูตรอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับภาษาต่างประเทศของ DLI</u>

ก) นอกเหนือจากหลักสูตร 09L (Translator Aide) แล้ว DLI ยังเปิดสอนภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาไทยและภาษาของประเทศในตะวันออกกลาง รวมทั้งหลักสูตรการแปลด้วย

ข) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร คือ การสอนแปลเพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (Foreign Language Objectives) รวมทั้งการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ค) ระยะเวลาของหลักสูตรอยู่ระหว่าง 25-63 สัปดาห์ ขึ้นอยู่กับผลระดับคะแนนความถนัดทางภาษาของผู้เรียนที่ต้องสอบผ่านการทดสอบวัดความถนัด (Defense Language Aptitude Battery) ก่อนเริ่มต้นเข้าชั้นเรียนภาษา นอกจากนี้ยังต้องกรอกแบบสอบถามเพื่อทดสอบรูปแบบการเรียนรู้ (learning style) ด้วย

ง) เส้นทางการทำงาน ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา (linguist) เจ้าหน้าที่ซักถามเชลยศึก (interrogator) หรือ เจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญลิขิตลับวิทยา (cryptologist[1])

จึงอาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรการแปลของ DLI เป็นหลักสูตรที่ผู้ที่มีความสนใจและความสามารถทางภาษาสามารถพัฒนาทักษะของตนโดยอาศัยพื้นฐานด้านการแปลเพื่อปูทางไปสู่การเป็นนายทหารล่ามได้อีกหนทางหนึ่ง

2.4.3.3 หลักสูตร ET Interpreters CONUS (JUSMAGTHAI, MASL detail report, 2011)

หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรการฝึกอบรมสั้นๆ (ไม่ระบุระยะเวลา) ที่เปิดสอนเฉพาะทหารสหรัฐฯเท่านั้น เน้นด้านการแปลและการล่ามเพื่อตอบสนองภารกิจของศูนย์ความสัมพันธ์ด้านพลเรือนและทหาร ทำการสอน ณ Naval Post Graduate School Center for Civil-Military Relations เมืองมอนเทอเร มลรัฐแคลิฟอร์เนีย ผู้เข้ารับการอบรมจะต้องมีคะแนน ECL 80 คะแนน

<u>สรุปการฝึกอบรมล่ามของกองทัพสหรัฐฯ</u>

กองทัพบกสหรัฐฯกำลังประสบปัญหาการขาดแคลนล่าม จึงได้มีการจัดตั้งแขนงความชำนาญพิเศษด้านอาชีพทางทหาร 09L ผู้ช่วยนักแปลขึ้นเพื่อสนับสนุนภารกิจการทำสงครามต่อสู้กับผู้ก่อการร้ายทั่วโลก นายทหาร 09L เป็นบุคคลที่มีความรู้ภาษาของประเทศในตะวันออกกลางเป็นอย่างดี เมื่อผ่านการอบรมแล้วจะมีความสามารถด้านการล่าม และมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษ รวมทั้งทักษะในการรบด้วย รวมทั้งยังได้รับการฝึกให้มีทักษะในการแปลเพื่อสนับสนุนภารกิจของผู้บังคับบัญชาและภารกิจของหน่วย นายทหาร 09L จัดเป็นบุคลากรที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาจึงได้รับเงินค่าตอบแทนพิเศษ หรือที่เรียกว่า “ฟลิป เพย์” (FLP Pay) การที่มีนายทหาร 09L เข้าร่วมปฏิบัติภารกิจทำให้ผลิตภาพของหน่วยปฏิบัติการในสนามของสหรัฐฯเพิ่มสูงขึ้นทั้งนี้เพราะนายทหาร 09L เป็นขุมกำลังสำคัญของกองทัพบกสหรัฐฯ นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรการฝึกอบรมล่ามในระยะสั้นๆเพื่อตอบสนองภารกิจให้กับหน่วยงานของกองทัพ

2.4.4 <u>กองทัพประเทศในทวีปยุโรป</u>

มาร์กู (Markou, n.d.) ได้นำเสนอแนวทางการฝึกล่ามในกองทัพของประเทศในทวีปยุโรปดังนี้

---

[1] ลิขิตลับวิทยา (cryptology) หมายถึง ศาสตร์ซึ่งใช้ปฏิบัติต่อการสื่อสารที่ถูกปิดบัง ปลอมแปลง หรือเข้าลิขิตลับ ลิขิตลับวิทยานี้รวมทั้งการักษาความปลอดภัยทางการสื่อสารและการข่าวกรองทางการสื่อสาร

2.4.4.1 ความจำเป็นที่จะต้องฝึกหัดล่าม

การเมืองในยุคหลังสงครามเย็นได้ส่งผลกระทบต่อโครงสร้าง ปฏิสัมพันธ์ และการวางกำลังของกองทัพของประเทศในทวีปยุโรป ซึ่งมีนัยถึงบทบาทของการทำล่ามสำหรับกองทัพ

2.4.4.2 ปัจจัยที่พิจารณาสำหรับกรอบโดยทั่วไปของความจำเป็นในการล่ามในกองทัพมี 3 ประการ คือ

ก) การจัดการภายในกองทัพและด้านยุทธการ หากมีความเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาหลายภาษา

ข) ปฏิสัมพันธ์ในยามสงบกับองค์กรภายในประเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความน่าเชื่อถือด้านการเมือง การทูต และการประชาสัมพันธ์

ค) ภายในยุทธบริเวณของการวางกำลัง ในช่วงก่อนความขัดแย้ง (เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเฝ้าฟังและการรวบรวมข่าวกรอง) ในระหว่างความขัดแย้ง (เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวังสถานการณ์ การจัดการกับเชลยศึก และการเคลื่อนย้ายผู้อพยพ) ในช่วงหลังความขัดแย้ง (เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎอัยการศึก และการส่งมอบภารกิจให้กับเจ้าหน้าที่พลเรือนรวมทั้งความพยายามด้านมนุษยธรรม)

2.4.4.3 การล่ามยุคสงครามเย็น

ก) ในระหว่าง พ.ศ.2488 – 2528 ความต้องการด้านการล่ามค่อนข้างคงที่แต่ตลอดช่วงสงครามเย็น การล่ามในกองทัพของประเทศในทวีปยุโรปจึงมุ่งเน้นที่การเฝ้าฟังจากระยะไกล (remote monitoring) และการข่าวกรองก่อนความขัดแย้ง แต่ละฝ่ายส่งผู้สังเกตการณ์เข้าไปตรวจสอบความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ ดังนั้นจึงมีความต้องการด้านภาษา

ข) ในช่วงปลายทศวรรษ 80 ถึงต้นทศวรรษ 90 เป็นยุคที่อิทธิพลโซเวียตล่มสลาย กองทัพประเทศในทวีปยุโรปเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในความเสี่ยงด้านความมั่นคงในช่วงเวลาอันสั้น

2.4.4 4 การล่ามหลังยุคสงครามเย็น

ก) สหประชาชาติมีอำนาจมากขึ้น เกิดความไม่มีเสถียรภาพใหม่ๆขึ้น ในคาบสมุทรบอลข่าน ประเด็นเรื่องหลักนิยมขั้นพื้นฐานอิสลาม และรูปแบบการวางกำลังแบบใหม่ เช่น การลดขนาดกองทัพแต่มีบทบาทเพิ่มขึ้น

ข) กองทัพของประเทศในทวีปยุโรปได้เข้าปฏิบัติการในสมรภูมิในเหตุการณ์ความขัดแย้งต่าง ๆ โดยมีสหประชาชาติ นาโต้ สหรัฐฯ และประเทศพันธมิตร เข้ามาร่วมปฏิบัติการ

ในหลายภารกิจ เช่น ใน ยูโกสลาเวีย โซมาเลีย อิรัก และอาฟกานิสถาน เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อความต้องการล่ามเพิ่มขึ้น

2.4.4.5 <u>ผลกระทบต่อความต้องการด้านการล่ามในยุคสงครามเย็นและยุคหลังสงครามเย็น</u>

ผลกระทบต่อความต้องการด้านการล่ามในยุคสงครามเย็นและยุคหลังสงครามเย็นนั้นปรากฏว่าภายในองค์กรมีความต้องการล่ามชนิดต่างๆ เช่น ล่ามการประชุม ล่ามพูดพร้อม ล่ามพูดตาม ล่ามกระซิบ และล่ามเฉพาะกิจ เหมือนกัน แต่ความต้องการล่ามในยุทธบริเวณยุคสงครามเย็นมีเพื่อจุดประสงค์เพื่องานด้านการข่าวกรองก่อนความขัดแย้งและการแจ้งเตือนสถานการณ์ สิ่งที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดคือ หลังยุคสงครามย็น ความต้องการล่ามในยุทธบริเวณเพิ่มขึ้นทุกประเภทมีความครอบคลุมถึงภารกิจที่เกี่ยวข้องกับเชลยศึก การประชาสัมพันธ์ การเคลื่อนย้ายผู้อพยพ การประกาศใช้กฎอัยการศึก การส่งมอบภารกิจให้กับพลเรือน และความพยายามด้านมนุษยธรรม เป็นต้น (ดูรายละเอียดตามตารางที่ 3 และ 4)

ตารางที่ 3 ความต้องการล่ามในยุคสงครามเย็น

	ชนิดของล่าม (ยุคสงครามเย็น)				
	ล่ามการประชุม	ล่ามพูดพร้อม	ล่ามพูดตาม	ล่ามกระซิบ	ล่ามเฉพาะกิจ
ภายในองค์กร					✓
ความรับผิดชอบ	✓	✓	✓		
การทูต	✓	✓	✓	✓	✓
การประชาสัมพันธ์		✓	✓	✓	✓
ในยุทธบริเวณ:					
การข่าวกรองก่อนความขัดแย้ง			✓		
การแจ้งเตือนสถานการณ์		✓	✓		
เชลยศึก					
การประชาสัมพันธ์					
การเคลื่อนย้ายผู้อพยพ					
การบังคับใช้กฎอัยการศึก					
การส่งมอบภารกิจให้เจ้าหน้าที่พลเรือน					
ความพยายามด้านมนุษยธรรม					

2.4.4.6 ผลกระทบต่อความต้องการด้านการล่ามหลังยุคสงครามเย็น

ตารางที่ 4 ความต้องการล่ามในยุคหลังสงครามเย็น

ชนิดของล่าม (หลังยุคสงครามเย็น)					
	ล่ามการประชุม	ล่ามพูดพร้อม	ล่ามพูดตาม	ล่ามกระซิบ	ล่ามเฉพาะกิจ
ภายในองค์กร					✓
ความรับผิดชอบ	✓	✓	✓		
การทูต	✓	✓	✓	✓	✓
การประชาสัมพันธ์		✓	✓	✓	✓
ในยุทธบริเวณ:					
การข่าวกรองก่อนความขัดแย้ง			✓		
การแจ้งเตือนสถานการณ์		✓	✓		
เชลยศึก		✓	✓	✓	
การประชาสัมพันธ์		✓	✓	✓	✓
การเคลื่อนย้ายผู้อพยพ			✓		✓
การบังคับใช้กฎอัยการศึก		✓	✓		✓
การส่งมอบภารกิจให้เจ้าหน้าที่พลเรือน		✓	✓		✓
ความพยายามด้านมนุษยธรรม		✓	✓		✓

2.4.4.7 เกณฑ์การประเมินคุณภาพล่าม

มาร์กู (Markou, n.d.) ได้ใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพล่ามของนักวิชาการด้านการล่ามมาประเมินคุณภาพล่ามดังต่อไปนี้

ก) บูเลอร์ (Buhler 1986) เน้นว่าล่ามต้องแปลได้ตรงกับต้นฉบับ สามารถเชื่อมโยงความเป็นเหตุเป็นผลเมื่อพูดออกมา ใช้ไวยากรณ์ได้ถูกต้อง แปลเนื้อความได้ครบถ้วนสมบูรณ์ พูดได้ลื่นไหล มีสำเนียงเหมือนเจ้าของภาษาและมีน้ำเสียงน่าฟัง

ข) วิลส์ (Wilss 1996) เน้นความถูกต้องด้านภาษาศาสตร์ มีความเหมาะสมด้านวัฒนธรรม สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้พูด มีเนื้อความครบถ้วนในการอ้าง/พูดถึงสิ่งของ เหตุการณ์ หรือการกระทำต่าง ๆ

ค) โพซแฮกเกอร์ (Pochhacker 2002) เน้นความถูกต้องของเนื้อหาที่แปลออกมาได้ตรงตามที่ผู้พูดต้องการสื่อความหมาย ความพอเพียงของสาระที่ต้องการจะสื่อให้เกิดความเข้าใจ ความเท่าเทียมของเนื้อหาที่แปลออกมาจากต้นฉบับ และสามารถทำงานได้ประสบความสำเร็จ

ดูตารางที่ 5 ประกอบ

ตารางที่ 5 เกณฑ์การประเมินคุณภาพล่าม

บูเลอร์ (Buhler 1986)	**วิลส์** (1996)	**โพซแฮกเกอร์** (2002)
ต้องแปลได้ตรงกับต้นฉบับ	เน้นความถูกต้องด้านภาษาศาสตร์	เน้นความถูกต้อง
เชื่อมโยงความเป็นเหตุเป็นผลเมื่อพูดออกมา	เหมาะสมด้านวัฒนธรรม	ความพอเพียงของสาระที่ต้องการจะสื่อ
ใช้ไวยากรณ์ได้ถูกต้อง	สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ความเท่าเทียมของเนื้อหา
แปลเนื้อความได้ครบถ้วน	มีเนื้อความครบถ้วนในการอ้างสิ่งต่างๆ	ทำงานได้ประสบความสำเร็จ
พูดได้ลื่นไหล		
มีสำเนียงเหมือนเจ้าของภาษา		
มีน้ำเสียงน่าฟัง		

นอกจากนี้ล่ามต้องตระหนักรู้ถึงขีดความสามารถและข้อจำกัดของตนเอง มีการเรียนรู้ฝึกฝนพัฒนาทักษะในการล่ามด้วยตนเอง รวมทั้งมีการฝึกการปฏิบัติเพื่อให้สามารถแปลได้ตรงตามเนื้อหากับสิ่งที่ผู้พูดต้องการจะสื่อความหมาย

ผู้เขียนบทความนี้ยังได้กล่าวถึงคุณลักษณะสำคัญของล่ามในบริบทด้านการทหารในการปฏิบัติการในองค์กร การติดต่อประสานงานด้านพลเรือนและการเมือง และการปฏิบัติการในยุทธบริเวณ ปรากฏว่า ประเด็นการผสมผสานระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาพื้นเมือง และความเหมาะสมด้านวัฒนธรรมที่พิจารณาถึงสถานภาพ เพศ และอายุของล่ามที่ปฏิบัติงานมีสำคัญในระดับสูงในการติดต่อประสานงานด้านพลเรือนและการเมือง และการปฏิบัติการในยุทธ

บริเวณ ในขณะที่มีความสำคัญจัดอยู่ในระดับต่ำในการปฏิบัติการในองค์กร สำหรับประเด็นความไว้วางใจ ความซื่อสัตย์ ความตระหนักด้านยุทธการ และการผ่านระดับชั้นความลับ มีความสำคัญจัดอยู่ในระดับสูงทั้งการปฏิบัติงานภายในองค์กรและภายในยุทธบริเวณ ในขณะที่ประเด็นดังกล่าวมีความสำคัญจัดอยู่ในอันดับต่ำในการติดต่อประสานงานด้านพลเรือนและด้านการเมือง นอกจากนี้ความสามารถในการเข้ากับผู้ร่วมงานจัดเป็นความสำคัญอันดับสูงทั้งในการติดต่อประสานงานด้านพลเรือนและการเมือง และการปฏิบัติการในยุทธบริเวณ

ดูรายละเอียดตามตารางที่ 6 (Markou, n.d.)

ตารางที่ 6 คุณลักษณะสำคัญของล่ามในบริบทด้านการทหาร

คุณลักษณะสำคัญของล่ามในบริบทด้านการทหาร			
	ปฏิบัติการภายในองค์กร	การติดต่อประสานงานด้านพลเรือน/ด้านการเมือง	ภายในยุทธบริเวณ
การผสมผสานระหว่างภาษาอังกฤษ/ภาษาพื้นเมือง	ต่ำ	สูง	สูง
ความเหมาะสมด้านวัฒนธรรม (สถานภาพ, เพศ, อายุ)	ต่ำ	สูง	สูง
ความวางใจ	สูง	สูง	สูง
ความซื่อสัตย์	สูง	ต่ำ	สูง
ความตระหนักด้านยุทธการ	สูง	ต่ำ	สูง
การผ่านระดับชั้นความลับ	สูง	ต่ำ	สูง
การเข้ากับผู้ร่วมงานได้ (อวจนภาษา)	ต่ำ	สูง	สูง

สรุปรูปแบบฝึกอบรมล่ามของกองทัพประเทศในทวีปยุโรป

การล่ามมีบทบาททั้งในยุคสงครามเย็นและยุคหลังสงครามเย็นซึ่งการล่ามทางทหารมีบทบาทในการข่าวกรองก่อนความขัดแย้งและการแจ้งเตือนสถานการณ์ โดยเฉพาะหลังยุคสงครามเย็น นายทหารล่ามมีบทบาทมากในการเคลื่อนย้ายเชลยศึก รวมทั้งกิจกรรมอื่นๆ เช่น การประชาสัมพันธ์ การเคลื่อนย้ายผู้อพยพ การบังคับใช้กฎอัยการศึก การส่งมอบภารกิจให้กับพลเรือน และความพยายามด้านมนุษยธรรม เป็นต้น ซึ่งชนิดของการล่ามมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับภารกิจ นอกจากนี้รูปแบบ/วิธีการที่มีอยู่ของกองทัพประเทศในทวีปยุโรปมีความเหมาะสมในยามสงบแต่ไม่ใช่ยุคศตวรรษที่ 21 กล่าวคือรูปแบบสำหรับการก่อกำเนิดกำลัง (force generation) และการวางกำลังในสนามรบควรประยุกต์เข้ากับการประเมินค่าความต้องการด้านภาษาในระดับที่เป็นพันธมิตรและควรมีการทบทวนในการจัดกำลังระดับประเทศเพื่อประเมินค่าช่องว่างที่มีอยู่ การแจ้งเตือนว่าล่ามจะต้องไปปฏิบัติภารกิจจะส่งผลกระทบต่อล่าม ควรพิจารณาเรื่องการจัดหาล่ามภายในยุทธบริเวณ การประเมินค่า การมอบหมายภารกิจและรูปแบบของการทำล่าม

2.5 **สรุปบทที่** 2

บทนี้กล่าวถึงบทบาทของล่ามในสังคมที่พูดภาษาเดียวกันซึ่งพิจารณาว่า ล่ามเป็นบุคคลที่พูดได้สองภาษา เป็นคนกลาง และเป็นบุคคลที่มีอำนาจ ในสังคมพหุภาษา ล่ามมีบทบาทอย่างยิ่งในวงการต่างๆ เช่น วงการทางการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ทั้งในระดับประเทศ ระหว่างประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ ส่วนในมุมมองต่างๆ นั้น บทบาทของล่ามมีหลากหลาย เช่น เป็นสื่อกลาง เป็นผู้ส่งสาร มัคคุเทศก์ นักเจรจาต่อรอง เสียงสะท้อนที่ซื่อสัตย์ เครื่องจักรในการแปลทั้งที่มีตัวตนและไม่มีตัวตน ผู้อำนวยความสะดวกในการสื่อสาร นายหน้าทางวัฒนธรรม ผู้เชี่ยวชาญระหว่างวัฒนธรรม ผู้เชี่ยวชาญทั้งสองวัฒนธรรม ตัวกลางด้านภาษาศาสตร์ และตัวกลางด้านวัฒนธรรม เป็นต้น

บทบาทของล่ามในภารกิจทางทหารนั้น นายทหารล่ามมีบทบาททั้งในยุทธบริเวณและในงานด้านยุทธศาสตร์ สำหรับบทบาทของนายทหารล่ามในบริบทของกองบัญชาการกองทัพไทยนั้น นายทหารล่ามปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายที่ตอบสนองภารกิจของกองบัญชาการกองทัพไทยในภาพรวม โดยเน้นที่บทบาทงานด้านความมั่นคง ด้านการข่าวกรอง ด้านวิเทศสัมพันธ์ และการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการทหาร นอกจากนี้ยังสนับสนุนงานของกรมส่วนเสนาธิการร่วมและส่วนปฏิบัติการพิเศษของกองบัญชาการกองทัพไทย และส่วนปฏิบัติการพิเศษ รวมทั้งเหล่าทัพต่างๆ เมื่อได้รับการร้องขอ รวมทั้งการปฏิบัติภารกิจอื่นๆตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

เนื้อหาของบทนี้ยังกล่าวถึงหลักการของผู้บัญชาการทหารสูงสุดเรื่องการพัฒนากำลังพลที่มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งการดำเนินการในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนล่ามของกรมข่าวทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย ที่สอดคล้องกับหลักการของผู้บัญชาการทหารสูงสุดข้างต้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รวบรวมแนวทางการฝึกอบรมล่ามในกองทัพอินโดนีเซีย กองทัพออสเตรเลีย กองทัพสหรัฐฯ และกองทัพประเทศในทวีปยุโรป เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการฝึกอบรมนายทหารล่ามสำหรับกองบัญชาการกองทัพไทยในอนาคต

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประเด็นการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการวิจัยในเชิงการทดสอบสมมุติฐาน (Hypothesis Testing) ที่ว่าปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามเป็นปัญหาสำคัญที่กรมข่าวทหาร กองบัญชาการกองทัพไทยกำลังประสบอยู่ และจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน นอกจากนี้ยังต้องการจะพิสูจน์ว่าแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่กรมข่าวทหารได้กำหนดไว้ว่าเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน รวมทั้งความต้องการที่จะศึกษาประเด็นหลักเพิ่มเติมดังต่อไปนี้ คือ

3.1.1 บทบาท ความสำคัญ และหน้าที่ของนายทหารล่ามต่อความสำเร็จของภารกิจทางทหารในบริบทด้านความมั่นคง การข่าวกรอง การวิเทศสัมพันธ์ และการลดความขัดแย้ง ในมุมมองของผู้กำหนดนโยบายด้านการล่าม นายทหารล่ามและผู้ใช้ล่าม ซึ่งไม่เคยมีการทำการศึกษามาก่อน

3.1.2 แนวทางในการพัฒนาและรักษาสถานภาพของนายทหารล่าม รวมทั้งความเป็นไปได้ในการสร้างนายทหารล่ามรุ่นใหม่ที่มีประสิทธิภาพเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามทั้งในปัจจุบันและอนาคต

3.1.3 ปัจจัยที่สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของนายทหารล่าม รวมทั้งความเป็นไปได้ในการสร้างนายทหารล่ามรุ่นใหม่ที่มีประสิทธิภาพเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามทั้งในปัจจุบันและอนาคต

3.1.4 ปัญหาในการปฏิบัติงานและปัจจัยที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของนายทหารล่าม

3.1.5 แนวทางในการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหารของกองบัญชาการกองทัพไทยให้มีศักยภาพสูงเป็นที่ยอมรับ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการของผู้บังคับบัญชาและหน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุน

3.2 วิธีเก็บข้อมูลและประชากร

ประชากรทั้งหมดในงานวิจัยเป็นนายทหารสัญญาบัตรสังกัดกองบัญชาการกองทัพไทย มีจำนวนทั้งสิ้น 58 นาย จำแนกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เป็นผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่าม จำนวน 3 นาย กลุ่มที่ 2 เป็นนายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่าม

ทางทหาร จำนวน 10 นาย และกลุ่มที่ 3 เป็นผู้ใช้ล่ามจำนวน 45 นาย สังกัดกรมส่วนเสนาธิการร่วม ประกอบด้วย กรมกำลังพลทหาร จำนวน 5 นาย กรมข่าวทหาร จำนวน 10 นาย กรมยุทธการทหาร จำนวน 10 นาย กรมส่งกำลังบำรุงทหาร จำนวน 5 นาย กรมกิจการพลเรือนทหาร จำนวน 5 นาย และกรมกิจการชายแดนทหาร ซึ่งเป็นกรมส่วนกิจการพิเศษ จำนวน 10 นาย อนึ่ง กรมต่างๆ เหล่านี้เป็นหน่วยงานที่เป็นผู้ใช้ล่ามหลักของกองบัญชาการกองทัพไทย

ผู้วิจัยใช้วิธีเก็บข้อมูลสองแบบ คือสัมภาษณ์ประชากรจำนวน 10 นาย แบ่งเป็นผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่าม 3 นาย นายทหารล่าม 4 นาย และผู้ใช้ล่าม 3 นาย ด้วยวิธีการบันทึกเทป (รายละเอียดตามผนวก ข) โดยใช้เวลาในการสัมภาษณ์รายละ 15-20 นาที และให้ประชากรทั้ง 58 นาย ตอบแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผู้ที่ให้สัมภาษณ์เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่ตอบแบบสอบถามด้วยเพื่อเก็บข้อมูลปฐมภูมิที่ใช้ร่วมกันสำหรับประชากร 3 กลุ่ม ประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน กล่าวคือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นคำถามสำหรับผู้ปฏิบัติงานล่าม และส่วนที่ 3 เป็นคำถามที่สอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ในประเด็นหลักเรื่องบทบาทและความสำคัญของล่าม ความก้าวหน้าในการรับราชการ การฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการล่าม มาตรการจูงใจในการปฏิบัติงาน และปัจจัยที่สนับสนุนการทำงานของล่าม (รายละเอียดตามผนวก ก)

3.3 สถานที่และวิธีสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ประชากรรายบุคคลก่อนด้วยวิธีการบันทึกเทปและการจดบันทึกขณะสัมภาษณ์ แล้วจึงแจกแบบสอบถามกับประชากรทั้ง 3 กลุ่ม ระหว่างวันที่ 1- 24 ธันวาคม พ.ศ. 2553 ณ ที่ตั้งของกองบัญชาการกองทัพไทย ถนนแจ้งวัฒนะ และที่ศูนย์รักษาความปลอดภัย ถนนรามอินทรา กทม. จากนั้นผู้วิจัยจึงถอดเทปการสัมภาษณ์และสรุปสาระสำคัญของแต่ละรายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมในประเด็นต่างๆ ยิ่งขึ้น

3.4 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์และมีความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบการสรุปการสัมภาษณ์ และการตีความคำถามในรูปแบบตารางพร้อมคำอธิบายโดยใช้การคิดคำนวณทางสถิติด้วยเกณฑ์การสร้างสถิติสำหรับการวิจัย จัดทำโดย รศ.ดร.บุญชม ศรีสะอาด (พ.ศ. 2545) ซึ่งให้ผลข้อมูลในรูปแบบตารางทางสถิติ แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าร้อยละ (Percent) ประกอบการตีความข้อมูลที่ได้รับ

บทที่ 4
ผลการวิจัย

4.1 ผลการสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่าม

4.1.1 สรุปผลการสัมภาษณ์ เจ้ากรมข่าวทหาร

4.1.1.1 ประเด็นบทบาทและความสำคัญของล่าม ล่ามมีบทบาทต่อความสำเร็จของภารกิจทางทหารในด้านความมั่นคง ด้านการข่าวกรอง และด้านการวิเทศสัมพันธ์ กล่าวคือ ล่ามเป็นผู้สื่อความเข้าใจและช่วยทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องในการสนทนา ช่วยเก็บรายละเอียดด้านการข่าว และช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีได้ และในกรณีที่เกิดการพิพาทอยู่แล้ว เมื่อทั้งสองฝ่ายมาพบกันเพื่อเจรจา ล่ามจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในท่าทีของอีกฝ่ายหนึ่ง

4.1.1.2 ล่ามทหารกับล่ามที่เป็นพลเรือน มีความแตกต่างกันในเรื่องผลลัพธ์และความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้ใช้ล่ามที่เป็นทหารมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของล่ามทหารมากกว่าล่ามที่เป็นพลเรือนในเรื่องของการแปลศัพท์ทหารซึ่งเป็นศัพท์เฉพาะและมีความสำคัญ

4.1.1.3 เกี่ยวกับความคิดเห็นเรื่องจำนวนของล่ามในปัจจุบันนั้นพบว่า ปัจจุบันกองบัญชาการกองทัพไทยมีล่ามจำนวนจำกัดและไม่เพียงพอแต่ล่ามก็สามารถปฏิบัติงานได้ดีอยู่แล้ว แนวทางในการแก้ไขปัญหาระยะสั้นสำหรับปัญหาการขาดแคลนล่ามนั้นคือการขอยืมตัวบุคลากรที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานล่าม ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหาระยะยาว คือ การปรับย้ายบุคลากรที่มีความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานให้กับหน่วย และจัดส่งผู้ที่มีศักยภาพไปศึกษาเพื่อฝึกฝนทักษะความชำนาญเพิ่มเติม

4.1.1.4 ในด้านความก้าวหน้าในการรับราชการ พบว่านายทหารล่ามที่มีความสามารถมีความก้าวหน้าดีพอสมควร ส่วนผู้ที่ยังมีความสามารถไม่ได้มาตรฐานจำเป็นต้องรีบฝึกฝนเพื่อพัฒนาให้เกิดคุณค่า ซึ่งการฝึกอบรมควรครอบคลุมในทุกๆ เรื่อง ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล นอกจากนี้ยังพบว่าสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยในการสร้างและรักษานายทหารล่ามให้ปฏิบัติงานให้กับหน่วย ซึ่งควรเป็นในรูปแบบของเงินเพิ่มความสามารถพิเศษ หากบุคลากรผู้นั้นมีความสามารถผ่านเกณฑ์

4.1.2 สรุปผลการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน กรมข่าวทหาร

4.1.2.1 ประเด็นบทบาทและความสำคัญของล่าม

ก. ด้านความมั่นคงและด้านการข่าวกรอง ล่ามเป็นบุคคลที่มีบทบาทมาก เพราะการแปลของล่ามถ้าแปลได้ถูกต้องตรงใจผู้บังคับบัญชา ทำให้สามารถได้รับรู้ในสิ่งที่

ผู้บังคับบัญชาต้องการจะรู้ และทำให้สามารถรวบรวมข่าวสารที่ต้องการได้ จะก่อให้เกิดผลดี แต่ถ้าแปลผิดอาจจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดได้

ข. ด้านวิเทศสัมพันธ์ ล่ามมีบทบาทมากเช่นเดียวกัน เพราะงานวิเทศสัมพันธ์เป็นการได้ชัยชนะโดยไม่ต้องรบ กล่าวคือ งานวิเทศสัมพันธ์ทางทหารเป็นการดำเนินงานด้านการทูตทางทหารเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีและความร่วมมือระหว่างกองทัพ ซึ่งครอบคลุมเรื่องการฝึกศึกษา การดูงาน และการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างผู้นำกองทัพ เป็นต้น

ค. ด้านการลดความขัดแย้ง ล่ามจะต้องแปลคำพูดและสิ่งที่ผู้บังคับบัญชาต้องการจะสื่อสารให้ถูกต้อง ด้วยน้ำเสียงที่นุ่มนวล เหมาะสม และน่าฟัง ด้วยการเลือกคำศัพท์ที่มีความหมายเหมาะสมจะทำให้ความรุนแรงของการสนทนามีบรรยากาศที่ดีขึ้นได้

4.1.2.2 ความแตกต่างระหว่างล่ามทหารกับล่ามที่เป็นพลเรือนให้ผลลัพธ์ที่ไม่แตกต่างกันมากนักในด้านการแปลเนื้อหา แต่อาจมีปัญหาเรื่องคำศัพท์ โดยเฉพาะศัพท์ทางทหารและศัพท์ทางเทคนิค

4.1.2.3 จำนวนของล่ามทหาร โดยภาพรวมยังมีจำนวนไม่เพียงพอ สำหรับภาษาอังกฤษนั้นผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่สามารถสนทนาเองได้โดยไม่ต้องใช้ล่าม แต่ปัจจุบันกองบัญชาการกองทัพไทยยังขาดแคลนล่ามภาษาของประเทศเพื่อนบ้านอย่างมาก

4.1.2.4 แนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนล่าม

ก. ในระยะสั้น รับสมัครบุคคลพลเรือนที่พูดภาษารอบบ้านได้เข้ามารับราชการ โดยต้องมีการตรวจสอบประวัติและความไว้วางใจก่อนปฏิบัติงาน

ข. ในระยะยาว ต้องมีการจัดการฝึกอบรมอย่างจริงจัง มีหลักสูตรและแนวทางการฝึกอบรมและการพัฒนานายทหารล่ามที่ชัดเจน ต้องสรรหาบุคลากรที่มีความรู้และขีดความสามารถทางภาษาต่างประเทศและมีใจรักงานล่าม

4.1.2.5 ความก้าวหน้าในการรับราชการ

ก. ในต่างประเทศมีสายงานการทำงานที่พลเรือนสามารถเข้ามาทำงานร่วมกับทหารในกองทัพได้ในลักษณะเป็นการทำสัญญา ผู้ปฏิบัติงานล่ามอาจเป็นพลเรือนซึ่งได้รับค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานสูง หากเราไม่ยึดติดกับเงินเดือนหรือชั้นยศมากนัก เพราะถ้าเป็นระบบทหารอย่างเดียวอาจจะเกิดปัญหาในการขยายอัตรา ซึ่งไม่สามารถตอบสนองการเติบโตในการรับราชการของนายทหารล่ามได้เพียงพอ ดังนั้นบุคลากรกลุ่มที่มีทักษะความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น สายแพทย์ พยาบาล และล่าม ก็ไม่จำเป็นต้องเป็นทหาร แต่กองทัพต้องมีการจัดโครงสร้างการทำงานและเงินเดือนที่เหมาะสม เนื่องจากล่ามเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญพิเศษ เมื่อปฏิบัติงานล่ามได้สัก 5 ปี อาจหมุนเวียนให้ล่ามได้ลองไปปฏิบัติงานด้านอื่นได้ แต่สำหรับผู้ที่รัก

และสนใจงานล่ามอย่างจริงจังก็จัดให้บุคคลากรผู้นั้นมาเป็นครูฝึกล่ามสำหรับนายทหารล่ามรุ่นใหม่ต่อไป

4.1.2.6 ด้านการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ล่ามควรปรับทัศนคติในการทำงานโดยให้มองว่าเป็นงานที่มีความสนุกและให้พิจารณาที่ผลสำเร็จ ถึงแม้จะเสี่ยงต่อการถูกผู้บังคับบัญชาตำหนิเสียเป็นส่วนใหญ่ หากทำงานผิดพลาด แต่ถ้าทำงานได้ดีก็เป็นเพียงเสมอตัว

4.1.3 สรุปผลการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการกองการภาษาต่างประเทศ กรมข่าวทหาร

4.1.3.1 ประเด็นบทบาทและความสำคัญของล่าม

ก. ด้านความมั่นคง ล่ามเป็นบุคคลที่มีความสำคัญมาก กล่าวคือ ล่ามต้องสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังโดยการใช้ภาษาเป็นสื่อ ทั้งนี้เพราะความสำเร็จของภารกิจทางทหารมีความเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศซึ่งครอบคลุมถึงความสัมพันธ์ของประเทศไทยกับประเทศต่างๆ

ข. ด้านการข่าวกรอง ในสภาวะสงคราม ล่ามมีหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ซักถามเชลยศึกหรือบุคคลที่ถูกจับกุม เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านการข่าวและความสำเร็จของการซักถามนั้นนั้นขึ้นอยู่กับเจ้าหน้าที่ซักถามเชลยศึก ซึ่งบางครั้งต้องทำหน้าที่ล่ามด้วย โดยบุคคลดังกล่าวต้องมีความรู้ ไหวพริบ สติปัญญา และประสบการณ์ ในยามปกติ ล่ามจะติดตามผู้บังคับบัญชาในการเดินทางไปเยือนต่างประเทศ ล่ามต้องรวบรวมความคิดเห็นแปลกๆ ต่อประเด็นต่างๆ ที่ได้จากการสังเกตระหว่างการสนทนาแล้วนำมารายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

ค. ด้านการวิเทศสัมพันธ์ เป็นงานที่เกี่ยวข้องการประสานสัมพันธ์และความร่วมมือกับต่างประเทศ ล่ามจึงมีบทบาทอย่างยิ่ง ต้องคอยรวบรวมมุมมอง และสรุปประเด็นที่ได้จากการล่าม แล้วนำเรียนให้ผู้บังคับบัญชาทราบในภายหลัง เพราะบางครั้งผู้ฟังหรือผู้ใช้ล่ามไม่อาจจดจำประเด็นต่างๆ ได้ทั้งหมด

ง. บทบาทของล่ามในการลดความขัดแย้งและความรุนแรงของสถานการณ์ มีขีดจำกัด เพราะล่ามต้องแปลให้ตรงประเด็นกับสิ่งที่ผู้พูดกล่าว แต่จะต้องไม่เกินขอบเขต ดังนั้นล่ามจึงช่วยผ่อนคลายความรุนแรงของสถานการณ์ได้เพียงเล็กน้อย

4.1.3.2 ในด้านการปฏิบัติงานของล่ามทหารและล่ามที่เป็นพลเรือน ผลลัพธ์และความพึงพอใจของผู้ใช้ล่ามขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้บังคับบัญชา จากการสัมภาษณ์พบว่ามีความแตกต่างในเรื่องการใช้ภาษาทางทหาร และศัพท์ทางทหาร รวมทั้งมีประเด็นเรื่องการกำหนดชั้นความลับที่ไม่อาจใช้ล่ามที่เป็นพลเรือน

4.1.3.3 จำนวนของล่ามทหาร จากการรวบรวมข้อมูลบุคลากรที่มีความรู้ภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศเพื่อนบ้านพบว่ากองบัญชากองทัพไทยมีบุคลากรที่มีความรู้ภาษาต่างประเทศเป็นจำนวนมากพอสมควร แต่มิใช่ทุกคนที่จะปฏิบัติหน้าที่ล่ามได้ ผู้ที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ล่ามได้

มีประมาณ 10 – 15 นาย ซึ่งล่ามต้องมีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ และมีทักษะการทำล่ามด้วยในการแปลได้อย่างทันท่วงทีและถูกต้อง

4.1.3.4 แนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนล่าม

ก. ในระยะสั้น คือการขอยืมตัวบุคลากรสังกัดกองบัญชาการกองทัพไทยหรือจากต่างเหล่าทัพมาปฏิบัติงาน รวมทั้งการสอบบรรจุใหม่ ซึ่งเน้นที่กระบวนการสรรหาเพื่อให้ได้บุคลากรที่จะสามารถปฏิบัติหน้าที่ล่ามได้

ข. ในระยะยาว เน้นที่การฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรที่มีอยู่แล้วในเรื่องการล่าม มารยาท การวางตัว และจรรยาบรรณของล่าม เป็นต้น

4.1.3.5 ในฐานะผู้ใช้ล่าม พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับคุณภาพของนายทหารล่าม

4.1.3.6 ปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานของกองทัพไทยที่รับผิดชอบในการพัฒนางานด้านการล่ามทางทหารโดยตรง ในระดับกองบัญชาการกองทัพไทยนั้น งานล่ามในปัจจุบันเป็นความรับผิดชอบของกองการภาษาต่างประเทศ กรมข่าวทหาร และในระดับเหล่าทัพก็จะมอบหมายให้ผู้ที่มีความสามารถในภาษาต่างประเทศนั้นๆเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการล่าม ดังนั้นจึงควรมีการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนางานด้านการล่ามทางทหารโดยตรง เพื่อให้งานดังกล่าวสามารถตอบสนองภารกิจของกองทัพได้ และการจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าวนี้จะทำให้กองทัพสามารถ ผลิต ควบคุมและรักษามาตรฐานและประสิทธิภาพในการทำงาน ทิศทางและเส้นทางการเติบโตในการรับราชการของนายทหารล่ามได้

4.1.3.7 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานจัดได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะผู้ปฏิบัติงานทุกคนต่างต้องการความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพ แต่ในปัจจุบันพบว่า บุคลากรที่จะทุ่มเทให้กับการทำงานด้านการล่ามด้วยใจรัก ใฝ่รู้และหมั่นฝึกฝนตนเองอย่างสม่ำเสมอมีจำนวนน้อยลงกว่าในอดีต ดังนั้นจึงต้องมีสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับนายทหารล่ามเพื่อให้บุคลากรเหล่านี้เกิดความพึงพอใจ เห็นความก้าวหน้าในสายงาน รู้สึกรักและผูกพันกับองค์กรตลอดไป

4.1.3.8 ประเด็นการฝึกอบรมสำหรับนายทหารล่ามเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญมาก เพราะปัจจุบันวิทยาการและเทคนิคต่างๆมีการเปลี่ยนแปลงไป จึงควรมีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้ด้านการล่ามและพัฒนานายทหารล่ามของกองทัพทั้งภาควิชาการและภาคปฏิบัติ และอาจมีการเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิด้านการล่ามที่เป็นพลเรือนมาให้ความรู้ ถ่ายทอดเทคนิคและประสบการณ์ในการทำล่ามแก่กำลังพลที่ปฏิบัติงานล่ามหรือผู้ที่มีศักยภาพที่จะสามารถพัฒนาตนให้เป็นนายทหารล่ามได้ สิ่งนี้จะทำให้นายทหารล่ามของกองบัญชาการกองทัพไทยและนายทหารล่ามจากเหล่าทัพได้รับความรู้ มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

4.2 ผลการสัมภาษณ์นายทหารล่าม จำนวน 4 นาย

4.2.1 สรุปผลการสัมภาษณ์นายทหารล่ามภาษาพม่า

4.2.1.1 ด้านบทบาทและความสำคัญของล่าม

ก. ด้านความมั่นคง ล่ามมีความสำคัญมาก ทหารมีลักษณะการพูดที่ตรงไปตรงมาและเปิดเผย ล่ามต้องแปลสื่อความหมายคำพูดของคู่สนทนาให้ชัดเจนและตรงตามที่ผู้บังคับบัญชาต้องการซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เช่น “รบ” ก็ต้องแปลว่า “รบ” เพราะหมายถึง สงคราม การสู้รบ จะแปลว่า “รัก” ไม่ได้ ล่ามจึงเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดที่กองทัพจำเป็นต้องมีนายทหารล่ามไว้สนับสนุนภารกิจ

ข. ด้านการข่าวกรอง ล่ามมีภารกิจแฝง คือ การเป็น “นักการข่าว และการหาข่าว” ดังนั้นนายทหารล่ามต้องมีพื้นฐานด้านการข่าวกรอง ต้องสังเกตและเก็บรายละเอียดต่างๆ จากการแปลการสนทนา และคู่สนทนา เช่น การแสดงออกทางท่าทาง ซึ่งล่ามสามารถนำมารายงานเป็นประโยชน์ต่อกองทัพและผู้บังคับบัญชาได้

ค. ด้านวิเทศสัมพันธ์ ล่ามมีบทบาทมากเช่นกัน ความสำเร็จของการเจรจาส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับนายทหารล่ามซึ่งต้องเป็นบุคคลที่มีศักยภาพ สามารถนำเอาภูมิความรู้และประสบการณ์ในเรื่องระหว่างกองทัพมาใช้ประโยชน์ต่องานล่าม

ง. บทบาทในการลดความขัดแย้ง ความสำเร็จนี้ขึ้นอยู่กับล่ามด้วยเพราะล่ามเป็นเสมือน “ปากของผู้นำกองทัพ หรือผู้นำประเทศ” ดังนั้น นายทหารล่ามต้องเป็นผู้ที่มีปฏิภาณ ไหวพริบ และความชาญฉลาด ต้องแปลตามกรอบที่ผู้บังคับบัญชาให้แนวทางในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด นายทหารล่ามจึงมีส่วนในการลดความรุนแรงของสถานการณ์ความขัดแย้งได้

4.2.1.2 การใช้ล่ามทหารกับล่ามที่เป็นพลเรือนให้ผลลัพธ์และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภารกิจทางทหาร กล่าวคือ ล่ามทหารจะมีการแปลในลักษณะที่มีความฉะฉาน ชัดเจน และกล้าแสดงออกมากกว่าล่ามที่เป็นพลเรือน ในบางประเทศที่ทหารเป็นผู้ปกครองหรือผู้นำประเทศ ล่ามพลเรือนมักจะมีความเกรงกลัวทหารและไม่กล้าแปลให้ตรงกับความหมายที่ผู้พูดต้องการจะสื่อความหมาย

4.2.1.3 จำนวนล่ามทหารในปัจจุบันยังมีไม่เพียงพอต่อภารกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายทหารล่ามภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ภาษาพม่า และ ภาษาไทยใหญ่ เป็นต้น

4.2.1.4 แนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามในระยะสั้น คือ การส่งบุคลากรที่มีความสนใจในงานด้านการล่ามเข้ารับการศึกษาหลักสูตรภาษาพม่า ที่ศูนย์ภาษา กรมยุทธศึกษาทหารบก (หรือที่สถาบันภาษากองบัญชาการกองทัพไทย) แล้วนำมาฝึกปฏิบัติงานล่าม

ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหาในระยะยาวคือ การรับสมัครผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยนเรศวร วิชาเอกภาษาพม่า มาบรรจุเข้ารับราชการ แล้วจึงส่งบุคลากรผู้นั้นไปศึกษาภาษา และเรียนรู้วัฒนธรรมที่ประเทศสหภาพเมียนมาร์ อีก 1-3 ปี จะช่วยในการพัฒนาทักษะความชำนาญด้านการล่ามได้ แต่วิธีที่ดีที่สุด คือ การนำเอาบุคคลที่เกิดและเติบโตบริเวณแนวชายแดนของประเทศเจ้าของภาษา ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านภาษาและเข้าใจวัฒนธรรมของประเทศนั้นๆเป็นอย่างดี มาบรรจุเข้ารับราชการ ดังเช่นประสบการณ์ส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ บุคคลผู้นั้นก็จะสามารถปฏิบัติหน้าที่นายทหารล่ามได้เป็นอย่างดี

4.2.1.5 <u>ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานล่าม</u>

ก. ขาดการประสานงานที่ดี ทำให้เกิดความล่าช้า และไม่เป็นไปตามสายงาน ในกรณีที่มีการขอรับการสนับสนุนล่ามข้ามสายงาน อาจประสบปัญหาความล่าช้าในการขออนุมัติตัวบุคคลเพื่อไปปฏิบัติงาน หากดำเนินการในการอนุมัติเอกสารล่าช้าและล่ามไม่สามารถไปปฏิบัติงานได้ทันเวลา ล่ามอาจถูกผู้บังคับบัญชาตำหนิได้

ข. ล่ามมีเวลาก่อนการปฏิบัติงานในระยะเวลากระชั้นชิด จึงทำให้ล่ามขาดการเตรียมตัวที่ดี

ค. การดูถูกจากเจ้าหน้าที่บางนายที่เห็นว่าภาษาของประเทศตะวันตกมีความเหนือกว่าภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน

4.2.1.6 ในภาพรวมพบว่าผู้บังคับบัญชาและหน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนล่ามมี<u>ความพึงพอใจ</u>และเข้าใจในการปฏิบัติงานของนายทหารล่าม นอกจากนี้ผู้บังคับบัญชายังสนับสนุนให้นายทหารล่ามได้มีความก้าวหน้าในการรับราชการเป็นอย่างดี

4.2.1.7 <u>ด้านมาตรการจูงใจในการปฏิบัติงาน</u>พบว่า ควรมีสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับนายทหารล่าม เช่น เงินค่าตอบแทนพิเศษ เช่นเดียวกับเงินค่าปีกความสามารถของนักบิน การพิจารณาบำเหน็จความดีความชอบในการปฏิบัติงาน การที่ผู้บังคับบัญชาสอบถามดูแลทุกข์สุขความเป็นอยู่ รวมทั้งการได้รับสิทธิพิเศษต่างๆ ที่เท่าเทียมกันกับผู้ที่ได้รับสิทธิพิเศษประเภทอื่นๆ เป็นต้น

4.2.1.8 <u>การฝึกอบรม</u>บุคลากรผู้ปฏิบัติงานล่ามเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นต้องกระทำอย่างยิ่ง เนื้อหาของการฝึกอบรมควรมีความหลากหลายและครอบคลุมความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน เพราะนายทหารล่ามแต่ละนายมีความต้องการในประเด็นที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ควรให้ทุนการศึกษาแก่ผู้ปฏิบัติงานล่าม ทั้งนี้มีหลายประเทศที่เห็นความสำคัญของงานล่ามและให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานล่ามอย่างมาก เช่น สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นต้น

4.2.2 <u>สรุปผลการสัมภาษณ์นายทหารล่ามภาษาอังกฤษ ล่ามภาษาเขมร และล่ามภาษาจีน</u>

4.2.2.1 <u>บทบาทและความสำคัญของล่าม</u>

ก. ด้านความสำเร็จของภารกิจทางทหารในด้านความมั่นคง ทำให้ผู้ใช้ล่ามมีโอกาสรับทราบข้อมูลต่างๆ ของผู้พูด รับทราบความคิดและท่าทีของคู่สนทนา และหากเป็นกรณีที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ล่ามก็จะสามารถเสนอผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางป้องกันแก้ไขได้ทันท่วงที ดังนั้นล่ามต้องมีทักษะในการแปลด้วยการใช้คำพูดที่ถูกต้องและเหมาะสมในการสื่อความหมาย หากล่ามแปลผิด อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดซึ่งส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์และความมั่นคงได้

ข. ด้านการข่าวกรอง สรุปว่าจากการที่ล่ามมีความรู้ความสามารถด้านภาษา จึงทำให้ล่ามสามารถรับทราบข่าวสารข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือจากบุคคลผู้เป็นเจ้าของภาษาเกี่ยวกับบริบทด้านต่างๆ โดยเฉพาะการรับรู้ข้อมูลเชิงลึกจากการเจรจาของผู้นำกองทัพหรือผู้นำระดับสูงที่มักมีการกล่าวถึงนโยบายทางยุทธศาสตร์ของกองทัพหรือของประเทศ ซึ่งล่ามสามารถรวบรวมข่าวสารและสรุปประเด็นสำคัญนำมาประเมินหรือวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อนำเรียนให้ผู้บังคับบัญชาใช้เป็นประโยชน์ด้านการข่าวได้

ค. ด้านการวิเทศสัมพันธ์ ล่ามมีส่วนสำคัญในการช่วยเหลือให้เกิดความเข้าใจถูกต้องตรงกันโดยข้ามผ่านอุปสรรคความแตกต่างทางภาษาโดยใช้ภาษาเป็นสื่อกลาง การสื่อสารระหว่างกันโดยใช้ภาษาเดียวกันก่อให้เกิดผลทางจิตวิทยาคือ ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในซึ่งกันและกันอันจะนำไปสู่การดำเนินความสัมพันธ์ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ง. บทบาทต่อความสำเร็จในการลดความขัดแย้งหรือความรุนแรงของสถานการณ์นั้น พบว่า ล่ามมีบทบาทสำคัญในการเลือกใช้ระดับของภาษาให้เหมาะกับบุคคลและแปลให้ถูกต้องตรงกับที่ผู้ส่งสารต้องการจะสื่อโดยเลือกคำศัพท์ที่เหมาะสมและช่วยจดจำประเด็นการสนทนาที่สำคัญๆ นอกจากนี้การเจรจาผ่านล่ามยังทำให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ใช้ล่ามมีเวลาคิดไตร่ตรองในประเด็นที่จะสนทนา ช่วยลดบรรยากาศความตึงเครียดได้ อย่างไรก็ตาม ล่ามจะต้องสามารถถ่ายทอดประเด็นในการสนทนาให้ถูกต้อง เที่ยงตรง ตามเจตนารมณ์ของผู้พูด มิฉะนั้นอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดและทำให้เกิดปัญหาบานปลายได้

4.2.2.2 การใช้ล่ามทหารกับล่ามที่เป็นพลเรือนให้ผลลัพธ์และความพึงพอใจในผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันในกรณีที่เป็นภารกิจทั่วไป แต่หากเป็นภารกิจเฉพาะทางการทหารจะให้ผลลัพธ์ที่ค่อนข้างมีความแตกต่างกันเพราะล่ามทหารสามารถแปลคำศัพท์เฉพาะทางทหารได้ดีและเหมาะสมกว่าล่ามที่เป็นพลเรือน

4.2.2.3 จำนวนของนายทหารล่าม มีจำนวนไม่เพียงพออย่างมากต่อการตอบสนองภารกิจของกองบัญชาการกองทัพไทย

4.2.2.4 แนวทางการแก้ไขปัญหา

ก. แนวทางการแก้ไขปัญหาระยะสั้น

- จัดจ้างพลเรือนเพื่อมาปฏิบัติงานล่ามในภารกิจที่ไม่มีชั้นความลับ

- ขอยืมตัวนายทหารล่ามจากหน่วยงานอื่นมาปฏิบัติงานในแต่ละภารกิจ

- จัดการโอน – ย้ายนายทหารล่ามหรือนายทหารที่มีความรู้ความสามารถซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานที่ไม่มีโอกาสได้ใช้ความรู้ความสามารถด้านภาษามาประจำเพื่อปฏิบัติงานด้านการล่ามโดยเฉพาะ

- จัดส่งนายทหารที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษา ไปอบรมด้านภาษาระยะสั้นเพิ่มเติมในประเทศเจ้าของภาษาเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการปฏิบัติหน้าที่นายทหารล่าม

ข. <u>แนวทางการแก้ไขปัญหาระยะยาว</u>

- วางแผนด้านกำลังพล โดยจัดหานายทหารล่ามภาษาต่างๆ ให้เพียงพอกับความต้องการ กรณีที่มีนายทหารล่ามคนใดย้าย/ถูกยืมตัว/ลาออกหรือเกษียณอายุราชการ จะต้องมีนายทหารล่ามที่พร้อมปฏิบัติงานทดแทนได้ทันตามความต้องการ

- สนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่นายทหารที่มีความรู้ความสามารถภาษาศึกษาต่อด้านภาษาและการล่าม เพื่อเตรียมตัวปฏิบัติงานในหน้าที่นายทหารล่าม รวมทั้งสนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่นายทหารล่ามได้มีโอกาสพัฒนาตนเองด้านภาษาและการล่าม

- สร้างแรงจูงใจให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางภาษาและการล่ามเข้ามาปฏิบัติงานในหน้าที่นายทหารล่าม โดยชี้ให้เห็นถึงความก้าวหน้าในเส้นทางราชการและสิทธิพิเศษหรือค่าตอบแทนพิเศษที่จะได้รับ

- เปิดรับสมัครบุคลากรเพื่อปฏิบัติงานในสายการล่ามให้มากขึ้น

4.2.2.5 <u>ปัญหาที่พบในการทำงาน</u>

ก. ไม่มีแนวทางการเติบโตในเส้นทางการรับราชการในสายการล่ามที่ชัดเจน

ข. ขาดการประสานงานที่ดีทำให้ล่ามไม่ได้รับข้อมูลสำหรับการเตรียมตัวให้มีความพร้อมก่อนการปฏิบัติงาน

ค. ขาดทักษะบางประการในการปฏิบัติงาน เช่นการจับประเด็นการสนทนา การแปลความได้ครบถ้วน ความมีสติมั่นคงไม่เกิดความประหม่า และไม่หวั่นไหวต่อแรงกดดันในการปฏิบัติงานเนื่องจากผู้ใช้ล่ามมีความคาดหวังในตัวล่ามสูง และ การเลือกใช้คำศัพท์ที่เหมาะสม เป็นต้น

ง. ผู้ใช้ล่ามขาดความเข้าใจในการใช้ล่ามอย่างเหมาะสม เช่น พูดด้วยน้ำเสียงที่เบา รัว และไม่ชัดเจน รวมทั้งพูดประโยคยาวๆ ต่อเนื่องกันโดยไม่เปิดโอกาสให้ล่ามได้

แปล ทำให้ล่ามจับใจความประโยคที่ใช้สนทนาได้ยากและเก็บความได้ไม่ครบถ้วนซึ่งจะส่งผลต่อการแปลของล่าม

จ. ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

4.2.2.6 <u>ความก้าวหน้าในการรับราชการ</u> ควรมีแนวทางในการพัฒนาความก้าวหน้าในเส้นทางการรับราชการของนายทหารล่ามดังนี้

ก. มีเส้นทางการเติบโตในหน้าที่ราชการที่ชัดเจนด้วยการมีอัตราที่นายทหารล่ามสามารถเติบโตได้ในระดับที่เหมาะสม

ข. เปิดโอกาสและสนับสนุนทุนการศึกษาเพื่อการพัฒนาตนเองของนายทหารล่าม

ค. มอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และเปิดโอกาสให้ไปปฏิบัติงานล่ามให้แก่หน่วยงานที่ร้องขอ เพื่อให้มีโอกาสฝึกฝนทักษะความชำนาญในการใช้ภาษาอยู่เสมอ

4.2.2.7 <u>มาตรการจูงใจในการปฏิบัติงาน</u>

พบว่า "สิ่งจูงใจในการปฏิบัติงาน" เป็นปัจจัยในการสร้างและรักษานายทหารล่ามให้ปฏิบัติงานให้กับหน่วย ซึ่งประกอบด้วย ความก้าวหน้าในหน้าที่ราชการให้สามารถมีความก้าวหน้าได้อย่างเหมาะสม และมีเงินตอบแทนความสามารถพิเศษ เป็นต้น

4.2.2.8 <u>ผู้ให้สัมภาษณ์มีความต้องการการฝึกอบรม</u>เพื่อให้ความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ของนายทหารล่ามทั้งเชิงวิชาการ และเชิงปฏิบัติการ โดยเชิญนักวิชาการด้านล่ามและการแปล รวมถึงนายทหารล่ามที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานมาเป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมดังนี้

ก. การให้ความรู้เชิงวิชาการ

- บทบาทหน้าที่และความสำคัญของนายทหารล่าม
- เทคนิคการทำล่าม รวมทั้งการวางตัวและการปฏิบัติตัวในการปฏิบัติหน้าที่นายทหารล่ามในโอกาสหรือสถานการณ์ต่างๆ
- จรรยาบรรณล่าม ซึ่งประเด็นสำคัญที่ควรเน้น คือ ระดับชั้นความลับ
- ข้อมูลเกี่ยวกับประเทศเจ้าของภาษา เช่น ด้านการเมืองการปกครอง การทหาร เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและประเพณี เพราะข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ โดยเฉพาะด้านวัฒนธรรมและประเพณีจะช่วยให้นายทหารล่ามรู้จักและเข้าใจประเทศนั้น และเข้าใจความคิดของผู้คนในประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้เข้าใจภาษามากยิ่งขึ้น
- การสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เช่น การค้นหาข้อมูลหรือข่าวจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ รวมถึงการสืบค้นข้อมูลทางอินเตอร์เน็ต

ข. การฝึกปฏิบัติการ

- ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง กรณีการเป็นล่ามในรูปแบบหรือสถานการณ์ต่างๆ

- ฝึกสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เช่น การค้นหาข้อมูลหรือข่าวจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ รวมถึงการสืบค้นข้อมูลทางอินเตอร์เน็ต

- การฝึกอบรมระยะสั้นด้านภาษาในประเทศเจ้าของภาษา เพื่อเปิดโอกาสให้นายทหารล่ามได้มีโอกาสติดต่อสื่อสารกับเจ้าของภาษา เรียนรู้การใช้ภาษาในปัจจุบันของเจ้าของภาษา เพราะภาษามีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา นอกจากนี้ ยังช่วยให้มีโอกาสได้สัมผัส ความคิด วิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา ทั้งนี้อาจจะจัดในรูปของการทัศนศึกษาดูงานในประเทศที่ใช้ภาษานั้นๆ การจัดหลักสูตรการฝึกอบรมล่ามในประเทศ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งการเสริมสร้างให้มีประชาคมล่ามเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานล่ามได้มีโอกาสพบปะเพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทัศนคติและประสบการณ์ในการทำงานทั้งภายในและภายนอกกองทัพ

4.3 ผลการสัมภาษณ์ผู้ใช้ล่าม

4.3.1 สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักวิเทศสัมพันธ์ กรมข่าวทหาร

4.3.1.1 ด้านความมั่นคง และด้านการข่าวกรอง การล่ามมีบทบาทและความสำคัญมาก ในยุทธบริเวณที่มีการซักถามเชลยศึก เจ้าหน้าที่ซักถามบางครั้งอาจทำหน้าที่ล่ามด้วย เนื่องจากเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกเทคนิคในการซักถามเชลยศึกมักเป็นผู้ที่มีความรู้ภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดีทำให้ฝ่ายเราได้รับข่าวสารจากฝ่ายข้าศึก ในภารกิจทางทหารด้านวิเทศสัมพันธ์นายทหารล่ามมีบทบาทสำคัญที่สุดในการถ่ายทอดการสนทนาในการเข้าเยี่ยมคารวะของผู้บังคับบัญชาระดับผู้นำกองทัพ ถือได้ว่านายทหารล่ามเป็นเครื่องมือและเป็นตัวกลางในการสื่อสารภาษาที่มีความแตกต่างกันที่ทำให้ผู้ฟังให้เกิดความเข้าใจ ดังนั้นนายทหารล่ามที่ขาดประสบการณ์ แปลคำพูดของการสนทนาได้ไม่ทันและไม่ครบประเด็นจึงมีผลต่อความสำเร็จของภารกิจ

4.3.1.2 ในการลดความขัดแย้งของสถานการณ์ที่มีการพบกันเพื่อเจรจานั้น ล่ามมีบทบาทที่เป็นหัวใจสำคัญ สามารถใช้สัดส่วนของทักษะในการแปลและจรรยาบรรณของล่ามเพื่อทำให้บรรยากาศที่ตึงเครียดคลี่คลายลงได้ ทั้งนี้ล่ามที่มีประสบการณ์ย่อมรักษาสาระของเนื้อหาที่แปลและคงเจตนารมณ์ของผู้บังคับบัญชาไว้ เพราะในบางครั้งการแปลตรงเกินไปจะยิ่งทำให้สถานการณ์มีความรุนแรงมากขึ้น

4.3.1.3 ล่ามทหารและล่ามที่เป็นพลเรือนมีความแตกต่างกันในเรื่องของผลลัพธ์และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยเฉพาะความเข้าใจในงานและธรรมชาติของภารกิจทางทหาร รวมทั้งการใช้ศัพท์เฉพาะทางทหาร เช่น การแปลคำว่า Direct fire (การยิงเล็งตรง[1]) และ Indirect fire (การยิงเล็งจำลอง[2]) ซึ่งล่ามที่เป็นพลเรือนที่มิได้ศึกษาหรือเตรียมตัวมาอย่างดีอาจแปลความหมายของคำนี้เป็นอย่างอื่นได้

4.3.1.4 ปัจจุบันนายทหารล่ามมีจำนวนไม่พอที่จะตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ล่าม โดยเฉพาะนายทหารล่ามภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน สำหรับภาษาอังกฤษนั้นผู้บังคับบัญชาระดับสูงสามารถสนทนาได้เอง

4.3.1.5 แนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนล่าม

ก. ในระยะสั้น ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการสำรวจ จัดทำฐานข้อมูลและขึ้นทะเบียนผู้ที่มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศและทักษะด้านการล่าม ซึ่งกรมข่าวทหารได้ดำเนินการแล้ว และเรียกตัวบุคลากรดังกล่าวมาปฏิบัติงานเมื่อมีภารกิจ ซึ่งในทางปฏิบัติ อาจมีการขอยืมตัวบุคลากรข้ามเหล่าทัพมาร่วมปฏิบัติงานด้วย

ข. ในระยะยาว กองทัพควรกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาบุคลากรด้านการล่ามให้ชัดเจนเพื่อให้มีนายทหารล่ามที่มีความชำนาญในแต่ละภาษาที่จำเป็นในการปฏิบัติงานให้ครบถ้วน และควรมีการส่งเสริมให้นายทหารล่ามได้รับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้

4.3.1.6 ด้านความพึงพอใจของผู้ใช้ล่าม สรุปได้ว่า ในภาพรวมนายทหารล่ามสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ในระดับที่ดี แต่ล่ามที่มีชั้นยศน้อยยังขาดประสบการณ์ในการทำงาน มีความตื่นเต้น ประหม่าเมื่อต้องปฏิบัติหน้าที่ล่ามให้กับผู้บังคับบัญชาระดับสูงภายใต้สภาพการทำงานที่มีความกดดันสูง จึงทำให้ประสิทธิภาพของการทำล่ามลดลง

4.3.1.7 ควรมีแนวทางในการพัฒนาความก้าวหน้าในการรับราชการของนายทหารล่ามให้สามารถเติบโตไปได้พอสมควร และควรจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์แก่นายทหารล่ามเพราะล่ามเป็นอาชีพอย่างหนึ่งที่ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความชำนาญพิเศษเฉพาะทางรวมทั้งควรมีสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับนายทหารล่ามด้วย เช่น เงินค่าตอบแทนพิเศษ เป็นต้น

---

[1] การยิงเล็งตรง (direct fire) หมายถึง การที่พลยิงเล็งสามารถมองเห็นเป้าหมายและใช้อาวุธยิงเป้าหมายได้โดยตรง

[2] การยิงเล็งจำลอง (indirect fire) หมายถึง การเล็งโดยใช้จุดเล็งรอง ซึ่งเป็นการยิงโดยใช้ระยะจำลองและอัตราแก้ผิดศูนย์ข้าง ใช้เมื่อพลเล็งยิงมองไม่เห็นเป้าจริง บางครั้งเรียก"การยิงแฝง" ด้วย

4.3.2 สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาการข่าวกรอง และผู้ช่วยผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาการข่าวกรอง สำนักข่าวกรอง กรมข่าวทหาร

4.3.2.1 ด้านความมั่นคง ด้านการข่าวกรอง และด้านวิเทศสัมพันธ์ ล่ามมีบทบาทสำคัญมากโดยเฉพาะในกามีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและระหว่างกองทัพ การเจรจาที่ใช้ภาษาที่คู่สนทนาไม่คุ้นเคยจึงต้องอาศัยล่าม การช่วยเก็บประเด็นสำคัญ การแปลได้ถูกต้องและการเลือกใช้คำพูดที่ไพเราะเหมาะสมสามารถสร้างความประทับใจให้อีกฝ่ายหนึ่งและสามารถช่วยลดความรุนแรงของสถานการณ์ได้ แต่ถ้าล่ามแปลผิดความหมายอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งได้ การรู้และเข้าใจภาษาของประเทศเพื่อนบ้านจะทำให้ฝ่ายเราได้ประโยชน์จากการข่าวในเชิงลึก และเข้าใจความคิดของคนในชาตินั้น ๆ ปัจจุบันเราอาศัยภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ในการสื่อสารกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่ประชาชนของประเทศเพื่อนบ้านบางส่วนรู้ภาษาไทยและสามารถใช้ภาษาไทยได้โดยไม่ต้องใช้ล่าม ทำให้ฝ่ายเราเสียเปรียบโดยเฉพาะด้านการข่าว

4.3.2.2 การปฏิบัติงานของล่ามทหารและล่ามที่เป็นพลเรือนให้ผลลัพธ์และความพึงพอใจของผู้ใช้ล่ามต่างกันในประเด็นคำศัพท์เฉพาะ และศัพท์ทางทหาร ซึ่งล่ามที่เป็นพลเรือนอาจไม่มีความเข้าใจที่ลึกซึ้งในประเด็นทางทหาร รวมทั้งการถ่ายทอดความหมาย

4.3.2.3 ปัจจุบันกองบัญชาการกองทัพไทยประสบปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่าม โดยเฉพาะล่ามภาษาอังกฤษและล่ามภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน ล่ามส่วนใหญ่มักเป็นครูสอนภาษา แทบจะไม่มีผู้ใดที่ทำหน้าที่นายทหารล่ามเพียงอย่างเดียว มีบุคลากรจำนวนหนึ่งที่ไม่เคยได้รับการฝึกทักษะด้านการล่ามสามารถปฏิบัติหน้าที่ล่ามได้ในระดับหนึ่งแต่ไม่มีขีดความสามารถที่จะเป็นล่ามมืออาชีพได้

4.3.2.4 แนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนล่าม

ก. แนวทางการแก้ไขปัญหาระยะสั้น คัดเลือกบุคลากรที่มีพื้นความรู้ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ นำมาพัฒนาฝึกฝนทักษะด้านการล่าม แล้วมอบหมายภารกิจให้ปฏิบัติงาน และควรมีการฝึกอบรมทักษะด้านการล่ามให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสายการล่ามอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งการเปิดโอกาสให้ล่ามได้ไปดูงานด้านการล่ามเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ใหม่ๆ กับล่ามคนอื่นๆตามความเหมาะสม

ข. แนวทางการแก้ไขปัญหาระยะยาว ต้องมีการแก้ไขปัญหาด้านกำลังพลเริ่มต้นตั้งแต่กระบวนการสรรหาบุคลากรที่จะมาปฏิบัติหน้าที่นายทหารล่ามด้วยการกำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสม เมื่อได้บุคลากรที่ต้องการแล้วต้องให้ทดลองปฏิบัติงานและมีการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรผู้นั้นอย่างต่อเนื่องและจริงจัง รวมทั้งการวางแนวทางในการเติบโตของบุคลากรในสายงานด้านการล่ามที่ชัดเจน มิฉะนั้นหน่วยงานก็จะสูญเสียนายทหารล่ามที่มีขีด

ความสามารถซึ่งมักจะขอย้ายไปปฏิบัติงานในสายงานอื่นที่มีความก้าวหน้าและมีภารกิจที่มีความท้าทายมากกว่า

4.3.2.5 จากการสัมภาษณ์พบว่าผู้ใช้ล่ามมีความพึงพอใจในคุณภาพการปฏิบัติงานของนายทหารล่ามภาษาต่างๆ

4.3.2.6 ด้านสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานของนายทหารล่ามนั้นพบว่าเป็นปัจจัยสำคัญซึ่งควรเป็นเงินประจำตำแหน่งของผู้ที่มีความสามารถพิเศษ สิ่งนี้จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความภาคภูมิใจในงานที่มีเกียรติ รวมทั้งการเติบโตในตำแน่งที่สามารถเจริญก้าวหน้าต่อไปได้ในระดับสูง

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้แสดงสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอผลการวิจัยและการแปลความหมาย ดังนี้

$\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

การนำเสนอผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย ที่ได้จากแบบสอบถามในรูปแบบตารางพร้อมคำอธิบายและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการปฏิบัติงานล่ามของนายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาสำคัญในการปฏิบัติงานล่ามของนายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่าม นายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหารและผู้ใช้ล่ามที่มีต่อบทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย โดยรวม รายด้านและรายข้อ

ผลการวิเคราะห์

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากตารางที่ 6 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นผู้ใช้ล่าม คิดเป็นร้อยละ 78.6 รองลงมา เป็นนายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร คิดเป็นร้อยละ 16.1 และ ผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่าม คิดเป็นร้อยละ 5.4

ชั้นยศ พบว่า ส่วนใหญ่มีชั้นยศพันเอก – พลโท หรือ เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 57.1 รองลงมา ชั้นยศพันตรี – พันโท หรือ เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 28.6 และชั้นยศร้อยตรี – ร้อยเอก หรือ เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 14.3 ตามลำดับ

สังกัด พบว่า ส่วนใหญ่อยู่สังกัดกรมข่าวทหาร คิดเป็นร้อยละ 30.4 รองลงมา กรมยุทธการทหาร คิดเป็นร้อยละ 23.2 กรมกิจการชายแดนทหาร คิดเป็นร้อยละ17.9 กรมส่งกำลังบำรุงทหาร คิดเป็นร้อยละ 8.9 กรมกำลังพลทหารและกรมกิจการพลเรือนทหาร คิดเป็นร้อยละ 7.1 ศูนย์รักษาความปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 3.6 และกรมราชองครักษ์ คิดเป็นร้อยละ 1.8 ตามลำดับ

ตำแหน่ง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารระดับกลาง คิดเป็นร้อยละ 55.4 รองลงมา เป็นผู้ปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 28.6 ผู้บริหารระดับต้น คิดเป็นร้อยละ 12.5 และ ผู้บริหารระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 3.6 ตามลำดับ

อายุ พบว่า ส่วนใหญ่อายุ 46 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 53.6 รองลงมา อายุ 36 – 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.9 และ อายุ น้อยกว่า 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.5 ตามลำดับ

เพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 62.5 และ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 37.5 ตามลำดับ

จำนวนเวลารับราชการ พบว่า ส่วนใหญ่ มีจำนวนเวลารับราชการ 10 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.2 น้อยกว่า 15 ปี และ 21 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 25.0 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 58.9 รองลงมา ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 37.5 ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 1.8 และต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 1.8 ตามลำดับ

วิชาเอก/สาขา พบว่า ส่วนใหญ่ วิชาเอก/สาขาสังคมศาสตร์/รัฐศาสตร์/นิติศาสตร์/รัฐประศาสนศาสตร์/เศรษฐศาสตร์/การบริหารจัดการ คิดเป็นร้อยละ 71.4 รองลงมา วิทยาศาสตร์/วิศวกรรมศาสตร์/วิทยาการ คอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 25.0 และ อักษรศาสตร์/ศิลปศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 3.6 ตามลำดับ

นอกจากนี้ พบว่า ส่วนใหญ่ เคยได้รับการศึกษาหรือปฏิบัติราชการในต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 64.3 และไม่เคยได้รับการศึกษาหรือปฏิบัติราชการในต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ

33.9 ซึ่งประเทศที่เคยได้รับการศึกษาหรือปฏิบัติราชการ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา คิดเป็นร้อยละ 52.8 ประเทศในแถบเอเชีย คิดเป็นร้อยละ 16.7 ประเทศในแถบยุโรป คิดเป็นร้อยละ 11.1 ประเทศในแถบเอเชียแปซิฟิก คิดเป็นร้อยละ 8.3 ประเทศในแถบตะวันออกกลางและแอฟริกา คิดเป็นร้อยละ 5.6 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	**จำนวนประชากร (n = 56)**	**ร้อยละ**
สถานภาพ		
ผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่าม	3	5.4
นายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร	9	16.1
ผู้ใช้ล่าม	44	78.6
ชั้นยศ		
ร้อยตรี – ร้อยเอก หรือ เทียบเท่า	8	14.3
พันตรี – พันโท หรือ เทียบเท่า	16	28.6
พันเอก – พลโท หรือ เทียบเท่า	32	57.1
สังกัด		
กรมกำลังพลทหาร	4	7.1
กรมข่าวทหาร	17	32.1
กรมยุทธการทหาร	13	23.2
กรมส่งกำลังบำรุงทหาร	5	8.9
กรมกิจการพลเรือนทหาร	4	7.1
กรมกิจการชายแดนทหาร	10	17.9
ศูนย์รักษาความปลอดภัย	2	3.6
กรมราชองครักษ์	1	1.8

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนประชากร (n = 56)	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้ปฏิบัติงาน	16	28.6
ผู้บริหารระดับต้น	7	12.5
ผู้บริหารระดับกลาง	31	55.4
ผู้บริหารระดับสูง	2	3.6
อายุ		
น้อยกว่า 35 ปี	7	12.5
36 – 45 ปี	19	33.9
46 ปี ขึ้นไป	30	53.6
เพศ		
ชาย	35	62.5
หญิง	21	37.5
จำนวนเวลารับราชการ		
น้อยกว่า 15 ปี	14	25.0
10 – 20 ปี	27	48.2
21 ปี ขึ้นไป	14	25.0
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	1.8
ปริญญาตรี	21	37.5
ปริญญาโท	33	58.9
ปริญญาเอก	1	1.8
อื่นๆ	-	-

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนประชากร (n = 56)	ร้อยละ
วิชาเอก/สาขา		
อักษรศาสตร์/ศิลปศาสตร์	2	3.6
วิทยาศาสตร์/วิศวกรรมศาสตร์/วิทยาการคอมพิวเตอร์	14	25.0
สังคมศาสตร์/รัฐศาสตร์/นิติศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์/เศรษฐศาสตร์/การบริหารจัดการ	40	71.4
เคยได้รับการศึกษาหรือปฏิบัติราชการในต่างประเทศ		
เคย	36	64.3
ไม่เคย	20	33.9
ประเทศที่เคยได้รับการศึกษาหรือปฏิบัติราชการ	(n=36)	
เอเชีย	6	16.7
ยุโรป	4	11.1
สหรัฐอเมริกา	19	52.8
ตะวันออกกลาง	2	5.6
เอเชียแปซิฟิก	3	8.3
แอฟริกา	2	5.6

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการปฏิบัติงานล่ามของนายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร

ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 7

จากตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปของนายทหารล่าม หรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร พบว่า ส่วนใหญ่ จำนวนเวลาที่ปฏิบัติงานล่าม 5 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.4 รองลงมา 10 ปีขึ้นไป คิดเป็น ร้อยละ 33.3 และ น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.2

ภาษาที่ถนัดในการปฏิบัติงานล่าม พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นภาษาอังกฤษและภาษาจีน คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมา ภาษาพม่า/ ไทยใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 22.2 และภาษาเขมร คิดเป็นร้อยละ 11.1

นอกจากนี้ พบว่า ส่วนใหญ่ ไม่เคยได้รับการศึกษาหรือการฝึกอบรมล่ามก่อนที่จะได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ล่าม คิดเป็นร้อยละ 77.8 และมีผู้ที่เคยได้รับการศึกษาหรือการฝึกอบรมล่ามก่อนที่จะได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ล่าม คิดเป็นร้อยละ 22.2

ความถนัดในการทำงานล่าม พบว่า ส่วนใหญ่ ถนัดล่ามพูดตาม (consecutive interpretation) และล่ามพูดพร้อม (simultaneous interpretation) (ทั้ง 2 แบบ) คิดเป็นร้อยละ 66.7 และถนัดล่ามพูดตาม (consecutive interpretation) คิดเป็นร้อยละ 33.3

เวลาในการเตรียมตัวก่อนการปฏิบัติงานล่าม พบว่า ส่วนใหญ่ มีเวลาเตรียมตัว คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมา ทั้งมีและไม่มีเวลาเตรียมตัว (ทั้ง 2 ประเภท) คิดเป็นร้อยละ 22.2 และไม่มีเวลาเตรียมตัว 11.1

ข้อมูลสำหรับการเตรียมตัวในการปฏิบัติงานล่าม พบว่า ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลจากหน่วยงานที่ติดต่อขอล่าม คิดเป็นร้อยละ 88.9 รองลงมา ได้รับจากผู้บรรยายโดยตรงและแหล่งข้อมูลเปิด เช่น อินเตอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ บทความ และวารสาร เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 66.7 ระหว่างหน่วยงานราชการด้วยกันและจากเอกสารทางราชการที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 44.4 และ อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 33.3

ในการปฏิบัติงานล่าม พบว่า ส่วนใหญ่ ได้รับภารกิจอื่น/ภารกิจแฝง คิดเป็นร้อยละ 88.9 และไม่ได้รับภารกิจอื่น/ภารกิจแฝง คิดเป็นร้อยละ 11.1

ความต้องการในการพัฒนาทักษะความชำนาญด้านการล่าม พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการได้รับการพัฒนาทักษะการฟัง บุคลิกภาพ/ หลักการทำงานของล่าม และศัพท์เฉพาะทาง คิดเป็นร้อยละ 22.2 และทักษะการพูด การแปล และหลักการแก้ปัญหาในการทำล่าม คิดเป็นร้อยละ 11.1

ภารกิจที่ปฏิบัติงานด้านล่ามในระยะเวลา 1 ปี พบว่า ส่วนใหญ่ ได้รับภารกิจ 5 – 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมา 20 ครั้ง ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 22.2 และน้อยกว่า 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.1

หน้าที่รับผิดชอบปัจจุบันเกี่ยวข้องกับภารกิจด้านการล่าม พบว่า ส่วนใหญ่ ไม่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 77.8 และ เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 22.2

ความภูมิใจเมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจล่าม พบว่า ส่วนใหญ่ มีความภูมิใจ คิดเป็นร้อยละ 88.9 และ ไม่มีความภูมิใจ คิดเป็นร้อยละ 11.1

ตารางที่ 8 ลักษณะความถนัดและจำนวนเวลาที่ปฏิบัติงานล่าม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนประชากร (n = 9)	ร้อยละ
จำนวนเวลาที่ปฏิบัติงานล่าม		
น้อยกว่า 5 ปี	2	22.2
5 - 10 ปี	4	44.4
10 ปี ขึ้นไป	3	33.3
ภาษาที่ถนัดในการปฏิบัติงานล่าม		
ภาษาอังกฤษ	3	33.3
ภาษาจีน	3	33.3
ภาษาเขมร	1	11.1
ภาษาพม่า /ไทยใหญ่	2	22.2
ได้รับการศึกษาหรือการฝึกอบรมล่ามก่อนที่จะได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ล่าม		
เคย	2	22.2
ไม่เคย	7	77.8
ความถนัดในการทำงานล่าม		
ล่ามพูดตาม (consecutive interpretation)	3	33.3
ล่ามพูดพร้อม (simultaneous interpretation)	0	0
ทั้ง 2 ประเภท	6	66.7

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนประชากร (n = 9)	ร้อยละ
เวลาในการเตรียมตัวก่อนการปฏิบัติงานล่าม		
มีเวลาเตรียมตัว	6	66.7
ไม่มีเวลาเตรียมตัว	1	11.1
ทั้ง 2 ประเภท	2	22.2
ข้อมูลสำหรับการเตรียมตัวในการปฏิบัติงานล่าม		
หน่วยงานที่ติดต่อขอล่าม	8	88.9
จากผู้บรรยายโดยตรง	6	66.7
ระหว่างหน่วยงานราชการด้วยกัน	4	44.4
จากเอกสารทางราชการที่เกี่ยวข้อง	4	44.4
แหล่งข้อมูลเปิด เช่น อินเตอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ บทความ และวารสาร เป็นต้น	6	66.7
อื่นๆ	3	33.3
ภารกิจอื่น/ภารกิจแฝง		
ได้รับ	8	88.9
ไม่ได้รับ	1	11.1
ความต้องการในการพัฒนาทักษะความชำนาญด้านการล่าม		
การฟัง	2	22.2
การพูด	1	11.1
การแปล	1	11.1
บุคลิกภาพ/ หลักการทำงานของล่าม	2	22.2
ศัพท์เฉพาะทาง	2	22.2
หลักการแก้ปัญหา	1	11.1

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนประชากร (n = 9)	ร้อยละ
ภารกิจที่ปฏิบัติงานด้านล่ามในระยะเวลา 1 ปี		
น้อยกว่า 5 ครั้ง	1	11.1
5 – 20 ครั้ง	6	66.7
20 ครั้ง ขึ้นไป	2	22.2
หน้าที่รับผิดชอบปัจจุบันเกี่ยวข้องกับภารกิจด้านการล่าม		
เกี่ยวข้อง	2	22.2
ไม่เกี่ยวข้อง	7	77.8
ความภูมิใจเมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจล่าม		
มี	8	88.9
ไม่มี	1	11.1

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์เพื่อจัดลำดับอุปสรรคที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานล่ามของนายทหารล่ามหรือ ผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร ใช้การเรียงลำดับ (rank order) ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานล่าม โดย

1.1 นำความถี่ของข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานล่าม อันดับ 1 คูณด้วยน้ำหนักคะแนน 12

1.2 นำความถี่ของข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานล่าม อันดับ 2 คูณด้วยน้ำหนักคะแนน 11

1.3 นำความถี่ของข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานล่าม อันดับ 3 คูณด้วยน้ำหนักคะแนน 10

1.4 นำความถี่ของข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานล่าม อันดับ 4 คูณด้วยน้ำหนักคะแนน 9

1.5 นำความถี่ของข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานล่าม อันดับ 5 คูณด้วยน้ำหนักคะแนน 8

1.6 นำความถี่ของข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานล่าม อันดับ 6 คูณด้วยน้ำหนักคะแนน 7

1.7 นำความถี่ของข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานล่าม อันดับ 7 คูณด้วยน้ำหนักคะแนน 6

1.8 นำความถี่ของข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานล่าม อันดับ 8 คูณด้วยน้ำหนักคะแนน 5

1.9 นำความถี่ของข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานล่าม อันดับ 9 คูณด้วยน้ำหนักคะแนน 4

1.10 นำความถี่ของข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานล่าม อันดับ 10 คูณด้วยน้ำหนักคะแนน 3

1.11 นำความถี่ของข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานล่าม อันดับ 11 คูณด้วยน้ำหนักคะแนน 2

1.12 นำความถี่ของข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานล่าม อันดับ 12 คูณด้วยน้ำหนักคะแนน 1

2. นำผลคูณของแต่ละตัวแปรรวมกันและนำค่าคะแนนที่ได้มาจัดอันดับอุปสรรคที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานล่าม

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานล่ามของนายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร โดยการให้ค่าน้ำหนักคะแนน พบว่า

นายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร เห็นว่า ล่ามไม่มีเวลาเตรียมตัวที่เพียงพอก่อนการปฏิบัติงาน เป็นปัญหาอันดับ 1 ฟังไม่เข้าใจเนื่องจากไม่ชินสำเนียงของผู้พูด เป็นปัญหาอันดับ 2 ไม่เข้าใจคำศัพท์ ศัพท์เฉพาะ เช่น ศัพท์ทางทหาร ศัพท์ทางเทคนิค เป็นต้น และการขาดการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา เป็นปัญหาอันดับ 3 ไม่รู้รายละเอียดของงาน เช่น เรื่องที่จะสนทนา รายละเอียดเกี่ยวกับผู้พูด เป็นปัญหาอันดับ 4 และการขาดประสบการณ์และการฝึกฝนทักษะล่ามอย่างจริงจัง เป็นปัญหาอันดับ 5

ตารางที่ 9 ปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานล่าม โดยเรียงลำดับจากปัญหาอันดับ 1 - 5 ดังนี้

อุปสรรคต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานล่าม (n = 9)	**ค่าคะแนนที่ได้**	**ปัญหาอันดับที่**
- ล่ามไม่มีเวลาเตรียมตัวที่เพียงพอก่อนการปฏิบัติงาน	82	1
- ฟังไม่เข้าใจเนื่องจากไม่ชินสำเนียงของผู้พูด	71	2
- ไม่เข้าใจคำศัพท์ ศัพท์เฉพาะ เช่น ศัพท์ทางทหาร ศัพท์ทางเทคนิค เป็นต้น	70	3
- การขาดการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา	70	3
- ไม่รู้รายละเอียดของงาน เช่น เรื่องที่จะสนทนา รายละเอียดเกี่ยวกับผู้พูด	63	4
- การขาดประสบการณ์และการฝึกฝนทักษะล่ามอย่างจริงจัง	59	5

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่าม นายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหารและผู้ใช้ล่ามที่มีต่อบทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย โดยรวม รายด้านและรายข้อ

จากตารางที่ 10 ความคิดเห็นต่อบทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย โดยรวมพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่านายทหารล่ามมีบทบาท “มาก” และมีความจำเป็น “มาก ($\overline{X}$ =4.32, S.D.= 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ การอบรมเพื่อให้ความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการล่าม ($\overline{X}$ = 4.50, S.D.= 0.49) บทบาทและความสำคัญของล่าม ($\overline{X}$ = 4.31, S.D.= 0.49) และมาตรการจูงใจในการปฏิบัติงาน ($\overline{X}$ = 4.30, S.D.= 0.61) ความก้าวหน้าในการรับราชการ ($\overline{X}$ = 4.24, S.D.= 0.62) และปัจจัยที่สนับสนุนการทำงานของล่าม ($\overline{X}$ = 4.18, S.D.= 0.55) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย โดยรวม

บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
1. บทบาทและความสำคัญของล่าม	4.31	0.49	มาก
2. ล่ามมีความก้าวหน้าในการรับราชการ	4.24	0.62	มาก
3. การอบรมเพื่อให้ความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการล่าม	4.50	0.49	มาก
4. มาตรการจูงใจในการปฏิบัติงาน	4.30	0.61	มาก
5. ปัจจัยที่สนับสนุนการทำงานของล่าม	4.18	0.55	มาก
รวม	**4.32**	**0.45**	**มาก**

ตารางที่ 11 โดยรวมพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าล่ามมีบทบาทและความสำคัญมาก ($\overline{X}$ =4.31, S.D.=0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเห็นด้วยมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ การใช้ล่ามทางทหารจะทำให้ผู้ฟัง (ผู้ใช้ล่าม) เกิดความเข้าใจได้มากกว่าการใช้ล่ามที่เป็นพลเรือน โดยเฉพาะการแปลชื่อหน่วย คำย่อทางทหาร ศัพท์เฉพาะทางทหาร และ อาวุธยุทโธปกรณ์ เป็นต้น ($\overline{X}$ =4.61, S.D.=0.59) รองลงมา คือ งานล่ามเป็นงานที่ต้องใช้ทักษะความชำนาญทางภาษาซึ่งเป็นความสามารถเฉพาะบุคคล ($\overline{X}$ =4.57, S.D.=0.68) และ การมีล่ามสนับสนุนในการสนทนา การบรรยาย หรือ การฝึกอบรม ช่วยให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่นำเสนอได้มากขึ้น และควรมีการปลูกฝังเรื่องบทบาท หน้าที่ มารยาท และจรรยาบรรณของล่ามให้แก่นายทหารล่าม หรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ล่ามทางทหาร ($\overline{X}$ =4.50, S.D.= 0.60) และ ($\overline{X}$ =4.50, S.D.= 0.63) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย ด้าน**บทบาทและความสำคัญของล่าม** จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ

บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย	$\overline{X}$	S.D.	**ระดับความคิดเห็น**
บทบาทและความสำคัญของล่าม			
1. ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่นำเสนอได้มากขึ้น	4.50	0.63	มาก
2. ความสำเร็จของภารกิจทางทหาร	4.36	0.67	มาก
3. การลดความขัดแย้งหรือความรุนแรงของสถานการณ์	4.11	0.91	มาก
4. ทำให้ผู้ฟัง (ผู้ใช้ล่าม) เกิดความเข้าใจได้มากกว่าการใช้ล่ามที่เป็นพลเรือน โดยเฉพาะการแปลชื่อหน่วย คำย่อทางทหาร ศัพท์เฉพาะทางทหาร และ อาวุธยุทโธปกรณ์ เป็นต้น	4.61	0.59	มาก
5. ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี โดยเฉพาะกับบุคลากร จากกองทัพต่างชาติ	4.21	0.78	มาก
6. การขาดแคลนล่ามทางทหารเป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องได้รับการแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน	4.29	0.71	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

	บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหารสำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย	$\overline{X}$	S.D.	**ระดับความคิดเห็น**
8.	งานล่ามเป็นงานที่ต้องใช้ทักษะความชำนาญทางภาษาซึ่งเป็นความสามารถเฉพาะบุคคล	4.57	0.68	มาก
9.	งานล่ามเป็นงานที่ต้องใช้สมาธิสูง และก่อให้เกิดความเครียดสูงในระหว่างการปฏิบัติงาน	4.39	0.73	มาก
10.	ประสิทธิภาพของการทำล่ามลดน้อยลงเมื่อเวลาผ่านไป โดยเฉพาะใน กรณีที่ล่ามปฏิบัติงานคนเดียวโดยไม่มีการสับเปลี่ยนกับคู่ล่าม (partner)	4.05	0.82	มาก
11.	งานล่ามเป็นงานที่หนักและเสี่ยงต่อการผิดพลาดสูง	4.30	0.71	มาก
12.	งานล่ามทางทหารไม่ควรจำกัดด้วยปัจจัยเรื่องความแตกต่างทางเพศ	4.23	0.93	มาก
13.	ล่ามไม่ควรได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจอื่นนอกเหนือจากภารกิจล่ามเพราะจะทำให้ประสิทธิภาพของการทำล่ามลดลง	3.93	0.89	มาก
	รวม	**4.31**	**0.49**	**มาก**

ตารางที่ 12 โดยรวมพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยอย่างมากต่อประเด็นความก้าวหน้าในการรับราชการ ($\overline{X}$ =4.24, S.D.=0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เห็นด้วยมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรหาแนวทางหรือมาตรการในการรักษานายทหารล่ามที่มีความรู้ความชำนาญ และประสบการณ์ด้านการล่ามขั้นสูงไว้เพื่อเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และสอนทักษะด้านการล่ามแก่นายทหารล่ามรุ่นต่อไป ($\overline{X}$ =4.50 S.D.=0.69) รองลงมา คือ ควรเพิ่มช่องทางที่อำนวยความสะดวกในการปรับย้ายบุคลากรจากต่างเหล่าทัพที่มีความสนใจที่จะมาปฏิบัติงานด้านการล่ามให้กับหน่วยในกองบัญชาการกองทัพไทยที่มีความจำเป็นต้องใช้ล่าม เช่น กรมข่าวทหาร กรมกิจการชายแดนทหาร เป็นต้น ($\overline{X}$ =4.34, S.D.= 0.72) และ ควรมีมาตรการหรือแนวทางที่ชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อป้องกันมิให้ต้องสูญเสียบุคลากรที่มีความสามารถในการล่าม โดยเฉพาะในช่วงชั้นยศพันตรีขึ้นไป ($\overline{X}$ =4.36, S.D.= 0.70) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย **ด้านความก้าวหน้าในการรับราชการ** จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ

	บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย	$\overline{X}$	S.D.	**ระดับความคิดเห็น**
	ความก้าวหน้าในการรับราชการ			
14.	งานล่ามทางทหารเป็นงานที่ไม่ค่อยก้าวหน้าเท่าที่ควร เนื่องจากไม่มีแนวทางการเติบโตในเส้นทางการรับราชการที่ชัดเจน	3.75	0.96	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

	บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหารสำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย	$\overline{X}$	S.D.	**ระดับความคิดเห็น**
16.	ควรมีมาตรการหรือแนวทางที่ชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อป้องกันมิให้ต้องสูญเสียบุคลากรที่มีความสามารถในการล่าม โดยเฉพาะในช่วงชั้นยศพันตรีขึ้นไป	4.34	0.72	มาก
17.	ควรหาแนวทางหรือมาตรการในการรักษานายทหารล่ามที่มีความรู้ความชำนาญ และประสบการณ์ด้านการล่ามขั้นสูงไว้เพื่อเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และสอนทักษะด้านการล่ามแก่นายทหารล่ามรุ่นต่อไป	4.50	0.69	มาก
18.	ควรเพิ่มช่องทางที่อำนวยความสะดวกในการปรับย้ายบุคลากรจากต่างเหล่าทัพที่มีความสนใจที่จะมาปฏิบัติงานด้านการล่ามให้กับหน่วยในกองบัญชาการกองทัพไทยที่มีความจำเป็นต้องใช้ล่าม	4.39	0.73	มาก
	รวม	**4.24**	**0.62**	**มาก**

ตารางที่ 13 โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยอย่างมากต่อประเด็นการอบรมเพื่อให้ความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการล่าม ($\overline{X}$ =4.50, S.D.=0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เห็นด้วยมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรมีการฝึกอบรมล่ามทางทหารอย่างจริงจังเพื่อให้ล่ามสามารถ ปฏิบัติภารกิจได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ($\overline{X}$ =4.59, S.D.=0.50) รวมถึง ควรมีการปลูกฝังเรื่องบทบาท หน้าที่ มารยาท และจรรยาบรรณของล่ามให้แก่ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ล่ามทางทหาร ($\overline{X}$ =4.59, S.D.=0.56) รองลงมา คือ ควรมีการจัดฝึกนายทหารล่ามรุ่นใหม่เพื่อทดแทนนายทหารล่ามรุ่นเก่า ซึ่งต้องปลดเกษียณตามวาระ หรือย้ายไปปฏิบัติงานในภารกิจอื่นที่มิใช่งานด้านการล่ามเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในระยะยาว ($\overline{X}$ =4.54, S.D.= 0.57) และ ควรมีโครงการส่งนายทหารล่ามหรือผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหารไปฝึกศึกษาในสถาบันที่สอนด้านการล่ามทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานและเพื่อที่จะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ด้านการล่ามในโอกาสต่อไป ($\overline{X}$ =4.50, S.D.= 0.63) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย **ด้านการอบรมเพื่อให้ความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ด้าน การล่าม** จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ

	บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย	$\overline{X}$	S.D.	**ระดับความคิดเห็น**
	ด้านการอบรมเพื่อให้ความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการล่าม			
19.	ควรมีการฝึกอบรมล่ามทางทหารอย่างจริงจังเพื่อให้ล่ามสามารถ ปฏิบัติภารกิจได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.59	0.50	มาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหารสำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย		$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
20.	ควรมีการจัดฝึกนายทหารล่ามรุ่นใหม่เพื่อทดแทนนายทหารล่ามรุ่นเก่า ซึ่งต้องปลดเกษียณตามวาระ หรือย้ายไปปฏิบัติงานในภารกิจอื่นที่มิใช่งานด้านการล่ามเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในระยะยาว	4.54	0.57	มาก
21.	ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการผลิตและฝึกอบรมเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่สามารถปฏิบัติงานด้านการล่ามในภาษาต่างๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของกองบัญชาการกองทัพไทยอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม	4.58	0.69	มาก
22.	ควรมีโครงการส่งนายทหารล่ามหรือผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหารไปฝึกศึกษาในสถาบันที่สอนด้านการล่ามทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานและเพื่อที่จะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ด้านการล่ามในโอกาสต่อไป	4.50	0.63	มาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

	บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหารสำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
24.	ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ภาษาอังกฤษและภาษารอบบ้านที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการล่ามและขึ้นทะเบียนไว้เพื่อพร้อมเรียกมาใช้งาน	4.46	0.66	มาก
25.	ควรมีงบประมาณสนับสนุนการฝึกอบรมด้านการล่ามตามความเหมาะสมในแต่ละปี	4.46	0.66	มาก
26.	ควรมีการปลูกฝังเรื่องบทบาท หน้าที่ มารยาท และจรรยาบรรณของล่ามให้แก่ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ล่ามทางทหาร	4.59	0.56	มาก
	รวม	**4.50**	**0.49**	**มาก**

ตารางที่ 14 โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยอย่างมากกับมาตรการจูงใจในการปฏิบัติงาน ($\overline{X}$ =4.30, S.D.=0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เห็นด้วยอย่างมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ สิ่งจูงใจที่ควรพิจารณาให้แก่นายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร ควรเป็นในรูปของเงินตอบแทนความสามารถพิเศษ เช่นเดียวกับนักบินที่ได้ค่าปีก เป็นต้น ($\overline{X}$ =4.38, S.D.= 1.54) รองลงมาควรมีสิ่งจูงใจเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่นายทหารล่าม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร ($\overline{X}$ =4.30, S.D.= 0.71) นอกจากนี้ ควรมีการประเมินผลงานและคุณภาพของล่ามตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้ล่ามต้องหมั่นฝึกฝนประสิทธิภาพในการทำงานของตนเอง ($\overline{X}$ =4.30, S.D.= 0.83) และล่ามสมควรได้รับการยกย่องชมเชยในโอกาสที่เหมาะสมเพราะเป็นบุคคลที่มีบทบาทอยู่เบื้องหลังความสำเร็จของภารกิจ ($\overline{X}$ =4.21, S.D.= 0.87) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย **ด้านมาตรการจูงใจในการปฏิบัติงาน** จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ

	บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย	$\overline{X}$	S.D.	**ระดับความคิดเห็น**
	ด้านมาตรการจูงใจในการปฏิบัติงาน			
27.	ควรมีสิ่งจูงใจเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่นายทหารล่าม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร	4.30	0.71	มาก
28.	หากเห็นด้วยในข้อ 27 ท่านคิดว่าสิ่งจูงใจที่ควรพิจารณาให้แก่นายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร ควรเป็นในรูปของเงินตอบแทนความสามารถพิเศษ เช่นเดียวกับนักบินที่ได้ค่าปีก เป็นต้น (หากไม่เห็นด้วยในข้อ 27 กรุณาข้ามไปตอบคำถามในข้อ 29)	4.38	1.54	มาก

ตารางที่ 14 (ต่อ)

	บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหารสำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย	$\overline{X}$	S.D.	**ระดับความคิดเห็น**
30.	ควรมีการประเมินผลงานและคุณภาพของล่ามตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้ล่ามต้องหมั่นฝึกฝนประสิทธิภาพในการทำงานของตนเอง	4.30	0.83	มาก
	รวม	**4.30**	**0.61**	**มาก**

จากตารางที่ 15 โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยอย่างมากกับปัจจัยที่สนับสนุนการทำงานของล่าม ($\overline{X}$ =4.18, S.D.=0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เห็นด้วยอย่างมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรจัดตำแหน่งที่นั่งของล่ามให้เหมาะสมเพราะมีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของล่าม ($\overline{X}$ =4.34, S.D.= 0.58) รองลงมา ควรจัดให้ล่ามได้ทำงานคู่กับคู่ล่าม (partner) เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานในกรณีที่เป็นการล่ามพูดพร้อม ($\overline{X}$ =4.30, S.D.= 0.69) ควรจัดเตรียมอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานล่าม เช่น ไมโครโฟนชนิดไร้สาย ตู้ล่าม และหูฟัง ให้เหมาะสมกับภารกิจนั้นๆ ($\overline{X}$ =4.25, S.D.= 0.67) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย **ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการทำงานของล่าม** จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ

	บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย	$\overline{X}$	S.D.	**ระดับความคิดเห็น**
	ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการทำงานของล่าม			
31.	ควรจัดเตรียมอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานล่าม เช่น ไมโครโฟนชนิดไร้สาย ตู้ล่าม และหูฟัง ให้เหมาะสมกับภารกิจนั้นๆ	4.25	0.67	มาก
32.	ควรจัดตำแหน่งที่นั่งของล่ามให้เหมาะสมเพราะมีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของล่าม	4.34	0.58	มาก
33.	ควรให้ล่ามได้มีเวลาพักเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากการปฏิบัติงานซึ่งส่งผลให้ประสิทธิภาพของการทำงานลดลง เช่น พักทุก 2 ชั่วโมงหากปฏิบัติงานตามลำพังเป็นเวลาติดต่อกัน	4.09	0.75	มาก
34.	ควรจัดให้ล่ามได้ทำงานคู่กับคู่ล่าม (partner) เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ในกรณีที่เป็นการล่ามพูดพร้อม	4.30	0.69	มาก
35.	ควรมีการจัดจ้างล่ามพลเรือนจากภายนอกเป็นครั้งคราวเมื่อมีความจำเป็น ซึ่งเนื้อหาของภารกิจนั้นไม่จำกัดชั้นความลับ หากไม่สามารถจัดหานายทหารล่ามได้ทันเวลา	3.93	0.95	มาก
	รวม	**4.18**	**0.55**	**มาก**

4.5 อภิปรายผลการศึกษา

4.5.1 บทบาทและความสำคัญของล่ามในภารกิจทางทหาร นายทหารล่ามมีบทบาททั้งในยุทธบริเวณและในงานด้านยุทธศาสตร์

4.5.1.1 ด้านยุทธบริเวณ นายทหารล่ามมีบทบาทด้านการสนับสนุนงานของเจ้าหน้าที่ซักถามเชลยศึกและบางครั้งก็ทำหน้าที่เป็นผู้ซักถามเชลยศึกด้วยเพื่อให้ได้ข่าวสารและข่าวกรองจากบุคคล นอกจากนี้ยังทำงานด้านการแปลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับด้านการข่าว งานด้านกิจการพลเรือน หรือภารกิจอื่นๆสบับสนุนผู้บังคับบัญชาและหน่วยในงานด้านการล่าม และงานอื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

4.5.1.2 ด้านยุทธศาสตร์ ในบริบทของกองบัญชาการกองทัพไทย นายทหารล่ามปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายเพื่อตอบสนองภารกิจของกองบัญชาการกองทัพไทยในภาพรวม

4.5.1.3 ด้านความมั่นคง นายทหารล่ามมีความสำคัญมากเพราะจะต้องแปลคำพูดของคู่สนทนาและสื่อความหมายให้ถูกต้อง ชัดเจน ตรงตามที่ผู้บังคับบัญชาต้องการ เพราะการแปลผิดจะก่อให้เกิดผลเสียและก่อให้เกิดความเข้าใจผิดและอาจทำให้เหตุการณ์บานปลายได้ ในกรณีที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ นายทหารล่ามอาจจะตั้งข้อสังเกตเสนอแนะให้ผู้รับที่เกี่ยวข้องรับทราบเพื่อหาแนวทางป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ **นายทหารล่ามจึงเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดที่กองทัพจำเป็นต้องมีไว้เพื่อสนับสนุนภารกิจ** ทั้งนี้เพราะความสำเร็จของภารกิจทางทหารมีความเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ

การวิจัยนี้จึงเป็นการยืนยันบทบาทของล่ามในการเป็นเสียงสะท้อนที่ซื่อสัตย์ ซึ่งสิ่งนี้เน้นย้ำให้เห็นถึงความจำเป็นที่กองทัพจะต้องมีนายทหารล่ามที่มีประสิทธิภาพที่ไม่เพียงแต่จะสามารถตอบสนองภารกิจของกองทัพเท่านั้น หากแต่ยังสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บังคับบัญชาได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีมากกว่าการเจรจาโดยผ่านล่ามพื้นเมืองหรือการใช้ล่ามที่จัดหาโดยกองทัพต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะไม่มีมาตรการใดที่จะสามารถประกันความวางใจและประสิทธิภาพในการทำงานของล่ามโดยเฉพาะอย่างยิ่งการรักษาความลับทางราชการทหารมิให้แพร่งพรายไปสู่ฝ่ายตรงข้าม/ฝ่ายข้าศึกได้ เพราะย่อมเป็นที่เข้าใจได้ว่านายทหารล่ามหรือล่ามที่จัดหามาให้นั้นย่อมจักต้องรักษาผลประโยชน์ให้กับกองทัพของตนเป็นประการสำคัญ

4.5.1.4 ด้านการข่าวกรอง นายทหารล่ามมีภารกิจแฝงคือ “**การเป็นนักการข่าว**” นายทหารล่ามจะเป็นผู้เก็บรวบรวมรายละเอียดด้านการข่าว และประเด็นความคิดเห็นที่น่าสนใจต่างๆ โดยเฉพาะข้อมูลเชิงลึกที่ได้จากการล่ามในการเจรจาของผู้นำกองทัพหรือผู้นำระดับสูง รวมทั้งท่าทาง การแสดงออกทางสีหน้า และน้ำเสียง ซึ่งเป็นอวจนภาษาอย่างหนึ่ง นายทหารล่าม

จึงจำเป็นต้องมีพื้นฐานในงานด้านการข่าวกรอง และมีความรอบรู้ในเรื่องต่างๆ รวมทั้งวัฒนธรรมของประเทศเจ้าของภาษานั้นๆ รวมทั้งสามารถนำข้อมูลที่ได้มาประเมินหรือวิเคราะห์สถานการณ์แล้วนำมารายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบเพื่อใช้ประโยชน์ด้านการข่าวได้

ผลจากการวิจัยและศึกษาบทบาทต่างๆของล่ามจึงเป็นการยืนยันว่านอกจากล่ามจะเป็นเสียงสะท้อนที่ซื่อสัตย์แล้ว ล่ามยังเป็นตัวแทนด้านวัฒนธรรม เป็นตัวกลางด้านภาษาศาสตร์และด้านวัฒนธรรม และเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมด้วย

4.5.1.5 <u>ด้านวิเทศสัมพันธ์</u> เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อประสานความสัมพันธ์กับกองทัพต่างประเทศ และเป็นการดำเนินการเพื่อให้ได้รับชัยชนะโดยไม่ต้องรบ กล่าวคือ งานวิเทศสัมพันธ์ทางทหารเป็นการดำเนินงานด้านการทูตทางทหารเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีและความร่วมมือระหว่างกองทัพ นายทหารล่ามจึงมีบทบาทมากเช่นเดียวกัน เพราะจะเป็นผู้รวบรวมและสรุปประเด็นที่ได้จากการสนทนาของผู้บังคับบัญชาในการเข้าเยี่ยมคารวะหรือระหว่างการติดตามผู้บังคับบัญชาในภารกิจการเดินทางไปเยือนต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะบางครั้งผู้ใช้ล่ามไม่สามารถจดจำรายละเอียดประเด็นการสนทนาได้ทั้งหมด นอกจากนี้การสื่อสารระหว่างกันโดยใช้ภาษาเดียวกันก่อให้เกิดผลทางจิตวิทยา คือก่อให้เกิดความเชื่อมั่น และความไว้วางใจซึ่งกันและกันอันจะนำไปสู่การดำเนินความสัมพันธ์ที่ดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ผลจากการวิจัยพบว่าประชากรในงานวิจัยทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่าล่ามมีส่วนช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีโดยเฉพาะกับบุคลากรจากกองทัพต่างชาติ มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) = 4.21

4.5.1.6 <u>ด้านการลดความขัดแย้งหรือความรุนแรงของสถานการณ์</u> ล่ามมีบทบาทที่สำคัญ ความสำเร็จในประเด็นนี้ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับล่ามที่มีศักยภาพ มีประสบการณ์ มีปฏิภาณและไหวพริบสูง เพราะล่ามเป็นเสมือน “**ปากของผู้นำกองทัพ หรือผู้นำประเทศ**” ถึงแม้ล่ามจะมีบทบาทที่ค่อนข้างจำกัดในประเด็นนี้ เพราะต้องแปลให้ตรงกับสิ่งที่ผู้พูดกล่าวและจะต้องไม่เกินขอบเขต อย่างไรก็ตามการที่ล่ามสามารถเลือกใช้คำพูดและระดับภาษาที่เหมาะสม ใช้น้ำเสียงชวนฟังโดยยึดถือเจตนารมณ์ของผู้บังคับบัญชาและกรอบที่ผู้บังคับบัญชาได้ให้นโยบายเป็นหลักในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้การเจรจาผ่านล่ามยังทำให้ผู้บังคับบัญชามีเวลาคิดไตร่ตรองประเด็นที่จะสนทนา นายทหารล่ามจึงมีบทบาทในการผ่อนคลายบรรยากาศความตึงเครียดและความรุนแรงของสถานการณ์ได้ในระดับหนึ่ง สิ่งนี้จึงเป็นการยืนยันถึงบทบาทของล่ามในการเป็นผู้ที่มีส่วนในการลดความขัดแย้งหรือความรุนแรงของสถานการณ์ โดยประชากรในงานวิจัยทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกัน มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) = 4.36

4.5.1.7 <u>บทบาทอื่นๆ</u> นายทหารล่ามยังมีบทบาทในการสนับสนุนภารกิจด้านการล่ามในการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการทหาร สนับสนุนงานของกรมส่วนเสนาธิการร่วม ส่วนปฏิบัติการและส่วนกิจการพิเศษของกองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพต่างๆ เมื่อได้รับการ

ร้องขอ รวมทั้งการปฏิบัติภารกิจอื่นๆตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา เช่น งานแปลเอกสาร เจ้าหน้าที่ด้านการข่าว เจ้าหน้าที่จดบันทึกการประชุม เป็นครูสอนนายทหารนักเรียน (ในภาษาที่ถนัด) พิธีกร ผู้ดำเนินการประชุม นายทหารบรรยายสรุป นายทหารติดตาม และ นายทหารติดต่อ เป็นต้น ซึ่งที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นขีดความสามารถในด้านต่างๆของล่ามนอกเหนือจากการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการสื่อสาร

4.5.1.8 <u>ประเด็นเกี่ยวกับลักษณะการทำงาน</u> พบว่า งานล่ามเป็นงานที่ต้องใช้ทักษะความชำนาญทางภาษาซึ่งเป็นความสามารถเฉพาะบุคคล เมื่อเวลาผ่านไปประสิทธิภาพของการทำล่ามลดน้อยลง โดยเฉพาะในกรณีที่ล่ามปฏิบัติงานคนเดียวโดยไม่มีการสับเปลี่ยนกับคู่ล่าม (partner) เป็นงานที่หนักและเสี่ยงต่อการผิดพลาดสูง งานล่ามไม่ควรจำกัดด้วยปัจจัยเรื่องความแตกต่างทางเพศ และล่ามไม่ควรได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจอื่นนอกเหนือจากภารกิจล่าม เพราะจะทำให้ประสิทธิภาพของการทำล่ามลดลง เนื่องจากล่ามต้องมุ่งความสนใจไปที่กิจกรรมอื่นๆ ในเวลาเดียวกัน

นอกจากนี้การมีล่ามสนับสนุนการสนทนา การบรรยาย หรือการฝึกอบรมยังช่วยให้ผู้ฟังหรือผู้ใช้ล่ามเกิดความเข้าใจในเนื้อหาการนำเสนอได้มากขึ้น รวมทั้งการมีส่วนช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีโดยเฉพาะกับบุคลากรจากกองทัพต่างชาติในการฝึกร่วม/ผสม และปฏิบัติการร่วมกับกองทัพต่างชาติ

ผลจาการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นธรรมชาติ ลักษณะการทำงาน และสภาพแวดล้อมในการทำงานของล่าม อันจะนำไปสู่การที่ผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่าม และผู้ใช้ล่ามจะมีความเข้าใจในตัวผู้ปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการพิจารณาการมอบหมายภารกิจอื่นๆ นอกเหนือไปจากภารกิจด้านการล่ามที่อาจจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการทำงานของล่ามโดยไม่จำเป็น

4.5.2 <u>แนวทางในการพัฒนาและรักษาสถานภาพของล่าม</u>

4.5.2.1 การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามของกองบัญชาการกองทัพไทย ควรเริ่มต้นจากกระบวนการการคัดเลือกบุคคลที่เติบโตในพื้นที่ใกล้เคียงกับประเทศเพื่อนบ้านหรือเป็นบุคคลที่เติบโตในประเทศที่ใช้ภาษานั้นๆ เป็นระยะเวลานานจนมีความเข้าใจและคุ้นเคยทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และวัฒนธรรมของประเทศนั้นๆ เป็นอย่างดี รับสมัครบุคคลดังกล่าวแล้วบรรจุเข้ารับราชการและจัดการฝึกอบรมด้านการล่ามเพื่อให้บุคคลผู้นั้นสามารถปฏิบัติหน้าที่นายทหารล่ามได้

4.5.2.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรหาแนวทางหรือมาตรการในการรักษานายทหารล่ามที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ด้านการล่ามขั้นสูงไว้เพื่อเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และสอนทักษะด้านการล่ามแก่นายทหารล่ามรุ่นต่อไป และควรกำหนดแนวทางการเติบโตในเส้นทาง

การรับราชการให้ชัดเจนกว่าการปฏิบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปฏิบัติงานว่าจะสามารถก้าวหน้าได้ตามสายงาน

4.5.2.3 ควรเพิ่มช่องทางที่อำนวยความสะดวกในการปรับย้ายบุคลากรจากต่างเหล่าทัพที่มีความสนใจที่จะมาปฏิบัติงานด้านการล่ามให้กับหน่วยในกองบัญชาการกองทัพไทยที่มีความจำเป็นต้องใช้ล่าม เช่นกรมข่าวทหารและกรมกิจการชายแดนทหาร เป็นต้น รวมทั้งควรมีมาตรการหรือแนวทางที่ชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อป้องกันมิให้ต้องสูญเสียบุคลากรที่มีความสามารถด้านการล่าม โดยเฉพาะในชั้นยศพันตรีขึ้นไป

4.5.3 <u>แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน</u>

4.5.3.1 สิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมขวัญและกำลังใจของนายทหารล่ามซึ่งควรเป็นเงินค่าตอบแทนความสามารถพิเศษ เช่นเดียวกับนักบินที่ได้เงินค่าปีก การพิจารณาบำเหน็จประจำปี ความก้าวหน้าในการรับราชการ และการยกย่องชมเชยในโอกาสที่เหมาะสมเพราะเป็นบุคคลที่มีบทบาทอยู่เบื้องหลังความสำเร็จของภารกิจ แม้กระทั่งในกองทัพของประเทศมหาอำนาจ เช่น กองทัพสหรัฐฯ และกองทัพของประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น กองทัพออสเตรเลีย ก็มีเงินตอบแทนพิเศษแก่บุคลากรที่มีความสามารถด้านภาษา

4.5.3.2 ควรมีการประเมินผลงานและคุณภาพของนายทหารล่ามตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้เพื่อเป็นปัจจัยกระตุ้นให้นายทหารล่ามต้องหมั่นฝึกฝนประสิทธิภาพในการทำงานของตนเอง

4.5.4 <u>ปัญหาในการปฏิบัติงานและปัจจัยที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน</u>

4.5.4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการให้ค่าน้ำหนักคะแนนพบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาอันดับ 1 ของนายทหารล่ามคือ ล่ามไม่มีเวลาเตรียมตัวที่เพียงพอก่อนการปฏิบัติงาน ปัญหาอันดับ 2 คือฟังไม่เข้าใจเนื่องจากไม่ชินสำเนียงของผู้พูด ปัญหาอันดับ 3 คือ ไม่เข้าใจคำศัพท์ศัพท์เฉพาะ เช่น ศัพท์ทางทหาร ศัพท์ทางเทคนิค เป็นต้น ปัญหาอันดับ 4 คือไม่รู้รายละเอียดของงาน เช่น เรื่องที่จะสนทนา รายละเอียดเกี่ยวกับผู้พูด และปัญหาอันดับ 5 คือ การขาดประสบการณ์และการฝึกฝนทักษะล่ามอย่างจริงจัง

4.5.4.2 ควรจัดตำแหน่งที่นั่งให้เหมาะสมเพราะผลของการวิจัยพบว่ามีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของล่าม และควรมีการจัดเตรียมอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของล่ามให้เหมาะสมกับภารกิจนั้นๆ เนื่องจากงานล่ามเป็นงานที่ผู้ปฏิบัติงานต้องใช้สมาธิสูง และเป็นการทำงานที่ต้องเผชิญกับความกดดันและความตึงเครียดจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน ล่ามจึงควรมีเวลาได้พักเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากการปฏิบัติงานมิฉะนั้นจะส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง และควรจัดให้ล่ามได้ทำงานคู่กับคู่ล่าม เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ในกรณีที่เป็นการล่ามพูดพร้อม และควรมีการจัดจ้างล่ามพลเรือนจาก

ภายนอกเป็นครั้งคราวเมื่อมีความจำเป็น ซึ่งเนื้อหาของภารกิจนั้นไม่จำกัดชั้นความลับหากไม่สามารถจัดหานายทหารล่ามได้ทันเวลา

4.5.5 <u>แนวทางการฝึกอบรม</u>

4.5.5.1 ประชากรในงานวิจัยทั้ง 3 กลุ่ม คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่าม นายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร และผู้ใช้ล่าม มีความต้องการให้มีการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการล่ามแก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามอย่างจริงจังทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมทั้งการอบรมด้านบทบาท หน้าที่ มรรยาท และจรรยาบรรณในการทำงานให้แก่นายทหารล่ามด้วยเพื่อให้นายทหารล่ามสามารถปฏิบัติภารกิจด้วยความมั่นใจและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่านายทหารล่ามที่มีขีดความสามารถสูงยังต้องหมั่นใฝ่หาความรู้และฝึกฝนตนเองอยู่เสมอเพื่อพัฒนาทักษะล่ามของตนและมีความต้องการเวลาในการเตรียมตัวที่เพียงพอก่อนการปฏิบัติงาน

4.5.5.2 จากความต้องการในการฝึกอบรมนายทหารล่ามจึงเป็นการสมควรที่จะต้องมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการผลิตและฝึกอบรมเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่สามารถปฏิบัติงานด้านการล่ามในภาษาต่างๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของกองบัญชาการกองทัพไทยอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม รวมทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบในการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการล่ามและขึ้นทะเบียนไว้เพื่อพร้อมเรียกมาใช้งาน

4.5.5.3 เพื่อที่จะทำให้การฝึกอบรมสามารถตอบสนองภารกิจของกองบัญชาการกองทัพไทยได้อย่างครอบคลุมจึงควรมีการออกแบบหลักสูตรเพื่อฝึกอบรมบุคลากรด้านการล่ามทางทหารโดยเฉพาะ และควรมีงบประมาณสนับสนุนการฝึกอบรมด้านการล่ามตามความเหมาะสมในแต่ละปี

4.5.5.4 ควรมีการจัดฝึกนายทหารล่ามรุ่นใหม่เพื่อทดแทนนายทหารล่ามรุ่นเก่าซึ่งต้องปลดเกษียณตามวาระหรือย้ายไปปฏิบัติภารกิจอื่นที่ไม่ใช่งานด้านการล่ามเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาระยะยาว รวมทั้งควรมีการส่งนายทหารล่ามไปฝึกศึกษาในสถาบันที่สอนด้านการล่ามทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานและเพื่อที่จะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ด้านการล่ามในโอกาสต่อไป

4.5.6 <u>ประเด็นอื่นๆ ที่น่าสนใจ</u>

4.5.6.1 ประชากรในงานวิจัยทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นตรงกันในประเด็นดังต่อไปนี้ คือ 1. บทบาทและความสำคัญของล่าม 2. ความก้าวหน้าในการรับราชการ 3. การอบรมและเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการล่าม 4. มาตรการจูงในในการปฏิบัติงาน และ 5. ปัจจัยที่สนับสนุนการทำงานของล่าม อยู่ในระดับ มาก-มากที่สุด ทั้งรายด้านและรายข้อ นอกจากนี้ผลการ

สัมภาษณ์รายบุคคลจากประชากรทั้ง 3 กลุ่มยังสนับสนุนประเด็นข้างต้นในทางแนวเดียวกัน และยังพบว่างานล่ามไม่ควรจำกัดด้วยปัจจัยความแตกต่างทางเพศ

4.5.6.2 ผลจาการวิจัยพบว่า นายทหารล่ามส่วนใหญ่มีหน้าที่ในปัจจุบันที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับงานด้านการล่าม และไม่เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการล่ามมาก่อน แต่เป็นผู้มีเคยพักอาศัย ได้รับการศึกษา หรือปฏิบัติราชการอยู่ในต่างประเทศเป็นเวลาระหว่าง 2-10 ปีขึ้นไป นอกจากนี้ยังได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจอื่นหรือกิจแฝงนอกเหนือจากภารกิจด้านการล่ามด้วย

4.5.6.3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนหนึ่งต่อประเด็นเรื่อง ประสิทธิภาพในการทำงานของล่ามที่ลดน้อยลงเมื่อเวลาผ่านไปในกรณีที่ล่ามปฏิบัติงานคนเดียวโดยไม่มีการสับเปลี่ยนกับคู่ล่าม ถึงแม้ผู้ตอบแบบสอบถามจะมีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก แต่ก็มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) อยู่ในอันดับต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับประเด็นอื่นๆในคำถามที่อยู่ในหมวดเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ยังมีผู้ใช้ล่ามบางส่วนที่ขาดความเข้าใจที่ดีพอเกี่ยวกับลักษณะในการทำงานของล่ามที่ว่าล่ามต้องเผชิญกับความเครียด ความเหนื่อยล้า และความกดดันสูงจากสภาพในการทำงาน

4.5.6.4 ผลลัพธ์และความพึงพอใจของผู้ใช้ล่ามที่มีต่อล่ามทหารและล่ามที่เป็นพลเรือน พบว่าไม่มีความแตกต่างมากนักในภารกิจทั่วๆไป แต่มีความแตกต่างในภารกิจทางทหาร เพราะล่ามทหารสามารถแปลคำศัพท์เฉพาะทางทหาร คำย่อ ชื่อหน่วยและอาวุธยุทโธปกรณ์ ได้ดีและเหมาะสมกว่าล่ามที่เป็นพลเรือน รวมทั้งประเด็นเรื่องการเข้าถึงชั้นความลับด้วย นอกจากนี้ยังพบว่าในบางประเทศที่ทหารเป็นผู้ปกครองหรือผู้นำประเทศ ล่ามพลเรือนมักจะมีความเกรงกลัวทหารจึงไม่กล้าที่จะแปลให้ตรงกับความหมายที่ผู้พูดต้องการจะสื่อความหมาย

4.5.6.5 กองทัพของประเทศที่พัฒนาแล้วมีการจัดหลักสูตรเพื่ออบรมและพัฒนาการล่ามทางทหารอย่างจริงจังเนื่องจากเห็นประโยชน์และความสำคัญของบทบาทนายทหารล่าม เช่น กองทัพสหรัฐฯ กองทัพออสเตรเลีย และ กองทัพของประเทศในทวีปยุโรป เช่น กองทัพฝรั่งเศส เป็นต้น ส่วนกองทัพของประเทศในกลุ่มอาเซียนมีกองทัพอินโดนีเซียที่ได้เริ่มจัดอบรมหลักสูตรการล่ามทางทหารเพื่อพัฒนากำลังพลด้านการล่ามของกองทัพ ตั้งแต่ พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา

4.5.6.6 แนวทางของหลักสูตรในการฝึกอบรมด้านการล่ามสำหรับกองทัพไทย หรือสำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย ควรครอบคลุมเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้คือ ความรู้ทั่วไปเรื่องการล่าม บทบาท หน้าที่ มารยาท และจรรยาบรรณของนายทหารล่าม การล่ามพูดตาม (ภาษาต่างประเทศ-ภาษาไทย) การล่ามพูดพร้อม (ภาษาต่างประเทศ-ภาษาไทย) การล่ามพูดตาม (ภาษาไทย-ภาษาต่างประเทศ) การล่ามพูดพร้อม (ภาษาไทย-ภาษาต่างประเทศ) การล่ามจากบท ผลจากการวิจัยพบว่าประเด็นที่ล่ามต้องการพัฒนาและได้รับการฝึกอบรมคือ เทคนิคในการแก้ไขปัญหาด้านการล่าม เทคนิคการจับประเด็นสำคัญและการจดบันทึกสำหรับล่าม รวมทั้งการให้ความรู้ด้านศัพท์เฉพาะทางทหาร ความรู้เบื้องต้นด้านอาวุธยุทโธปกรณ์ เพื่อแก้ไขปัญหาการที่

ล่ามแปลไม่ได้เนื่องจากไม่รู้คำศัพท์เฉพาะ รวมทั้งวิธีการทำประมวลศัพท์สำหรับล่ามและวิธีการรวบรวมและสืบค้นข้อมูลจากเอกสารต่างๆ รวมทั้งจากสื่ออีเลกทรอนิกส์ เช่น อินเตอร์เนต เป็นต้น นอกจากนี้ยังควรจัดบทเรียนที่ให้ความรู้เบื้องต้นเรื่องภารกิจของกองทัพไทยและกองบัญชาการกองทัพไทยในภาพรวมโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการฝึกร่วม/ผสม กับกองทัพต่างประเทศ และการปฏิบัติการรักษาสันติภาพในกรอบสหประชาชาติ เพื่อให้ล่ามมีความคุ้นเคยกับภารกิจของกองทัพและภารกิจของกองบัญชาการกองทัพไทย รวมทั้งการฝึกการล่ามในสถานการณ์และบริบทต่างๆ ที่ตอบสนองภารกิจของผู้บังคับบัญชาชั้นสูง เช่น การเยี่ยมคารวะในลักษณะการแสดงบทบาทสมมุติ เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับภารกิจในสถานการณ์ต่างๆ และประเด็นด้านวัฒนธรรมของภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น และเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจระหว่างล่ามกับผู้ใช้ล่ามจึงอาจมีการให้ความรู้แก่ผู้ใช้ล่ามโดยบรรจุเป็นหัวข้อหนึ่งในการฝึกอบรมต่าง ๆ ของกองทัพในหัวข้อที่เกี่ยวข้อง เช่น ความต้องการของล่ามในการปฏิบัติงาน (เวลา/เอกสารเพื่อเตรียมตัว ที่นั่งในตำแหน่งเหมาะสม การมีคู่ล่ามเพื่อสับเปลี่ยนการทำงาน) การอบรมนักเจรจา และใส่หัวข้อ วิธีการสนทนา/เจรจาผ่านล่าม เป็นประเด็นสั้น ๆ เข้าไปใส่ในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งของการอบรม

บทที่ 5
สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “บทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหารสำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสำคัญของบทบาทและหน้าที่ของนายทหารล่าม ศึกษาความจำเป็นของนายทหารล่ามที่มีต่อความสำเร็จของภารกิจทางทหาร โดยเฉพาะงานด้านความมั่นคง ด้านการข่าวกรอง การวิเทศสัมพันธ์ การลดความขัดแย้งและการสนับสนุนภารกิจของกองบัญชาการกองทัพไทยในภาพรวม ศึกษาแนวทางในการพัฒนาและการรักษาสถานภาพของนายทหารล่าม รวมทั้งความเป็นไปได้ในการสร้างนายทหารล่ามรุ่นใหม่ที่มีประสิทธิภาพเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามทั้งในปัจจุบันและอนาคต ศึกษาปัจจัยที่สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับนายทหารล่ามหรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ล่ามทางทหาร และเพื่อ ประมวลแนวทางในการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหารของกองบัญชาการกองทัพไทยให้มีศักยภาพสูงเป็นที่ยอมรับ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้บังคับบัญชาและหน่วยที่ขอรับการสนับสนุน

ขอบเขตการวิจัยจำกัดอยู่ที่บทบาท หน้าที่ ความสำคัญ และความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหารสำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย ศึกษารูปแบบและแนวทางการฝึกอบรมด้านการล่ามทางทหารของกองทัพของประเทศต่างๆ ในสถานศึกษาทางทหาร รวมทั้งการสัมภาษณ์และใช้แบบสอบถามกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานล่าม

แนวทางการวิจัยเชิงการทดสอบสมมุติฐาน ที่ว่าปัญหาการขาดแคลนล่ามเป็นปัญหาสำคัญที่กรมข่าวทหาร กองบัญชาการกองทัพไทยกำลังประสบอยู่และจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน รวมทั้งต้องการจะพิสูจน์ว่าแนวทางในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะล่ามภาษาของประเทศเพื่อนบ้านที่กรมข่าวทหารได้กำหนดไว้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน

ขั้นตอนการวิจัยประกอบด้วย การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทบาท ความสำคัญ และหน้าที่ของล่าม ครอบคลุมเรื่องบทบาทของล่ามในสังคมที่พูดภาษาเดียว ในสังคมพหุภาษา ในมุมมองต่างๆ ในบริบทของการล่ามทางทหาร และในบริบทของกองบัญชาการกองทัพไทย การ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักการของผู้บัญชาการทหารสูงสุดเรื่องการพัฒนากำลังพลที่มีความรู้ด้านภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน และการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาการ

ขาดแคลนล่ามของกรมข่าวทหาร การวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวคิด นโยบายและแนวทางปฏิบัติในเรื่องการฝึกอบรมด้านการล่ามทางทหารในสถานศึกษาของกองทัพต่างประเทศ ประกอบด้วย แนวทางการฝึกอบรมล่ามในกองทัพอินโดนีเซีย กองทัพออสเตรเลีย กองทัพสหรัฐฯ และกองทัพประเทศในทวีปยุโรป เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการฝึกอบรมนายทหารล่ามสำหรับกองบัญชาการกองทัพไทยในอนาคตด้วยวิธีการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่ผู้วิจัยได้รับจากการเข้าร่วมการประชุมหัวหน้าศูนย์ภาษาของกองทัพในภูมิภาค ครั้งที่ 5 (CORELS V) การประสานขอรับการสนับสนุนข้อมูลโดยผ่านช่องทางการประสานความช่วยเหลือทางทหารกับกองทัพที่เกี่ยวข้อง การศึกษาเอกสารทางวิชาการและการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเปิด เช่น อินเตอร์เนต เป็นต้น จากนั้นจึงได้สร้างแบบสอบถามเพื่อสอบถามนายทหารสัญญาบัตรสังกัดกองบัญชาการกองทัพไทย จำนวนทั้งสิ้น 58 นาย ประกอบด้วยผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่าม นายทหารล่าม และผู้ใช้ล่าม แล้วจึงให้ผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่าม จำนวน 3 นาย นายทหารล่ามจำนวน 10 นาย และผู้ใช้ล่ามจำนวน 45 นาย ตอบแบบสอบถาม และสัมภาษณ์ประชากรทั้ง 3 กลุ่มเพิ่มเติมนอกเหนือจากการให้ตอบแบบสอบถามเพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลในเชิงลึกที่ครอบคลุม ณ ที่ตั้งของกองบัญชาการกองทัพไทย ถนนแจ้งวัฒนะ และที่ศูนย์รักษาความปลอดภัย ถนนรามอินทรา กทม. ระหว่างวันที่ 1- 24 ธันวาคม พ.ศ. 2553 จากนั้นจึงประมวลผลและรวบรวมแนวทางในการปฏิบัติ

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในลักษณะการสรุปการสัมภาษณ์และตีความคำถามในรูปแบบตารางพร้อมคำอธิบายโดยใช้การคิดคำนวณทางสถิติด้วยเกณฑ์การสร้างสถิติสำหรับการวิจัย จัดทำโดย รศ.ดร.บุญชม ศรีสะอาด (2545) ซึ่งให้ผลข้อมูลในรูปแบบตารางทางสถิติ แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ประกอบการตีความข้อมูลที่ได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับประการแรก คือ การรับทราบถึงความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหารจะทำให้บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบในการดำเนินงานด้านการล่ามตระหนักถึงความสำคัญของบทบาท หน้าที่และความจำเป็นของนายทหารล่ามที่มีต่อความสำเร็จของภารกิจทางทหารโดยเฉพาะในด้านความมั่นคง การข่าวกรอง การวิเทศสัมพันธ์และการสนับสนุนภารกิจของกองบัญชาการกองทัพไทยในภาพรวม ประการที่สองคือ แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของนายทหารล่ามที่รวบรวมไว้จะนำไปสู่แนวคิดในการฝึกอบรมนายทหารล่ามอย่างจริงจังเพื่อให้บุคลากรเหล่านี้สามารถปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ มีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ล่าม ประการที่สามคือ แนวทางในการสร้างสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับนายทหารล่ามหรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ล่ามทางทหาร และ

ประการสุดท้ายคือ แนวทางในการผลิตนายทหารล่ามที่นำเสนอจะสามารถแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามในปัจจุบัน และป้องกันปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามได้ในระยะยาว

ข้อสรุปจากงานวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของล่าม พบว่า บทบาทของล่ามในสังคมที่พูดภาษาเดียวพิจารณาว่า ล่ามเป็นบุคคลที่พูดได้สองภาษา เป็นคนกลางทำหน้าที่ถ่ายทอดการสื่อสารระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง และเป็นบุคคลที่มีอำนาจที่จะกำหนดทิศทางของการเจรจาได้โดยอาศัยอิทธิพลความเหนือกว่าด้านภาษา

ในสังคมพหุภาษา ล่ามมีบทบาทอย่างยิ่งในวงการต่างๆ เช่น วงการทางการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ทั้งในระดับประเทศ ระหว่างประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ

ในมุมมองต่างๆ จะเห็นได้ว่าล่ามมีบทบาทที่หลากหลาย เช่น เป็นสื่อกลาง เป็นผู้ส่งสาร มัคคุเทศก์ นักเจรจาต่อรอง เสียงสะท้อนที่ซื่อสัตย์ เครื่องจักรในการแปลทั้งที่มีตัวตนและไม่มีตัวตน ผู้อำนวยความสะดวกในการสื่อสาร นายหน้าทางวัฒนธรรม ผู้เชี่ยวชาญระหว่างวัฒนธรรม ผู้เชี่ยวชาญทั้งสองวัฒนธรรม ตัวกลางด้านภาษาศาสตร์ และตัวกลางด้านวัฒนธรรม เป็นต้น

ในภารกิจทางทหาร นายทหารล่ามมีบทบาทและความสำคัญทั้งในยุทธบริเวณและในงานด้านยุทธศาสตร์ กล่าวคือในด้านยุทธบริเวณ นายทหารล่ามมีบทบาทด้านการสนับสนุนงานของเจ้าหน้าที่ซักถามเชลยศึกและบางครั้งก็ทำหน้าที่เป็นผู้ซักถามเชลยศึกด้วย เพื่อให้ได้ข่าวสารและข่าวกรองจากบุคคล นอกจากนี้ยังทำงานด้านการแปลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการข่าว งานด้านกิจการพลเรือน หรือภารกิจอื่นๆ สบับสนุนผู้บังคับบัญชาและหน่วยในงานด้านการล่าม และงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

สำหรับงานด้านยุทธศาสตร์ในบริบทของกองบัญชาการกองทัพไทย นายทหารล่ามปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายเพื่อตอบสนองภารกิจของกองบัญชาการกองทัพไทยในภาพรวม นายทหารล่ามมีบทบาทที่สำคัญดังต่อไปนี้

ด้านความมั่นคง นายทหารล่ามมีความสำคัญมาก ในกรณีที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ นายทหารล่ามอาจจะตั้งข้อสังเกตเสนอแนะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบเพื่อหาแนวทางป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ **นายทหารล่ามจึงเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดที่กองทัพจำเป็นต้องมีไว้เพื่อสนับสนุนภารกิจ** ทั้งนี้เพราะความสำเร็จของภารกิจทางทหารมีความเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ การที่กองทัพมีนายทหารล่ามที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นผลดีต่อการรักษาผลประโยชน์ของประเทศและความลับทางราชการทหาร

ด้านการข่าวกรอง นายทหารล่ามมีภารกิจแฝงคือ “การเป็นนักการข่าว” นายทหารล่ามจะเป็นผู้เก็บรวบรวมรายละเอียดด้านการข่าว และประเด็นความคิดเห็นที่น่าสนใจต่างๆ โดยเฉพาะข้อมูลเชิงลึกที่ได้จากการล่ามในการเจรจาของผู้นำกองทัพหรือผู้นำระดับสูง รวมทั้งท่าทาง การแสดงออกทางสีหน้า และน้ำเสียง ซึ่งเป็นอวจนภาษาอย่างหนึ่ง สามารถนำข้อมูลที่ได้มาประเมินหรือวิเคราะห์สถานการณ์แล้วนำมารายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบเพื่อใช้ประโยชน์ด้านการข่าวได้

ด้านวิเทศสัมพันธ์ นายทหารล่ามมีบทบาทมากเพราะจะเป็นผู้รวบรวมและสรุปประเด็นที่ได้จากการสนทนาของผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้เพราะบางครั้งผู้ใช้ล่ามไม่สามารถจดจำรายละเอียดประเด็นการสนทนาได้ทั้งหมด นอกจากนี้การสื่อสารโดยใช้ภาษาเดียวกันยังก่อให้เกิดผลทางจิตวิทยา ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นและความไว้วางใจซึ่งกันและกันอันจะนำไปสู่การดำเนินความสัมพันธ์ที่ดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน

ด้านการลดความขัดแย้งหรือความรุนแรงของสถานการณ์ ผลการวิจัยสรุปว่านายทหารล่ามมีบทบาทที่สำคัญ เพราะล่ามเป็นเสมือน “**ปากของผู้นำกองทัพ หรือผู้นำประเทศ**” ถึงแม้ล่ามจะมีบทบาทที่ค่อนข้างจำกัดในประเด็นนี้ เพราะต้องแปลให้ตรงกับสิ่งที่ผู้พูดกล่าวและจะต้องไม่เกินขอบเขต นอกจากนี้การเจรจาผ่านล่ามยังทำให้ผู้บังคับบัญชามีเวลาคิดไตร่ตรองประเด็นที่จะสนทนา นายทหารล่ามจึงมีบทบาทในการผ่อนคลายบรรยากาศความตึงเครียดและความรุนแรงของสถานการณ์ได้ในระดับหนึ่ง

ในด้านบทบาทอื่นๆ นั้น นายทหารล่ามยังมีบทบาทในการสนับสนุนภารกิจด้านการล่ามในการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการทหาร สนับสนุนงานของกรมส่วนเสนาธิการร่วม ส่วนปฏิบัติการและส่วนกิจการพิเศษของกองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพต่างๆ เมื่อได้รับการร้องขอ รวมทั้งการปฏิบัติภารกิจอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา เช่น งานแปลเอกสาร เจ้าหน้าที่ด้านการข่าว เจ้าหน้าที่จดบันทึกการประชุม เป็นครูสอนนายทหารนักเรียน (ในภาษาที่ถนัด) พิธีกร ผู้ดำเนินการประชุม นายทหารบรรยายสรุป นายทหารติดตาม และนายทหารติดต่อ เป็นต้น

ในด้านประเด็นเกี่ยวกับลักษณะการทำงาน พบว่า งานล่ามเป็นงานที่ต้องใช้ทักษะความชำนาญทางภาษาซึ่งเป็นความสามารถเฉพาะบุคคล เมื่อเวลาผ่านไป ประสิทธิภาพของการทำล่ามลดน้อยลง โดยเฉพาะในกรณีที่ล่ามปฏิบัติงานคนเดียวโดยไม่มีการสับเปลี่ยนกับคู่ล่าม เป็นงานที่หนักและเสี่ยงต่อการผิดพลาดสูง งานล่ามไม่ควรจำกัดด้วยปัจจัยเรื่องความแตกต่างทางเพศ และล่ามไม่ควรได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจอื่นนอกเหนือจากภารกิจล่าม เพราะจะทำให้ประสิทธิภาพของการทำล่ามลดลง เนื่องจากล่ามต้องมุ่งความสนใจไปที่กิจกรรม

อื่นๆ ในเวลาเดียวกัน นอกจากนี้การมีล่ามสนับสนุนการสนทนา การบรรยาย หรือการฝึกอบรมยังช่วยให้ผู้ฟังหรือผู้ใช้ล่ามเกิดความเข้าใจในเนื้อหาการนำเสนอได้มากขึ้น รวมทั้งการมีส่วนช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีโดยเฉพาะกับบุคลากรจากกองทัพต่างชาติในการฝึกร่วม/ผสม และปฏิบัติการร่วมกับกองทัพต่างชาติ ผลการวิจัยนี้จึงสะท้อนให้เห็นธรรมชาติ ลักษณะการทำงานและความต้องการด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานของล่าม อันจะนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่าม ผู้ปฏิบัติงานและผู้ใช้ล่าม รวมทั้งการพิจารณามอบหมายภารกิจอื่นๆนอกเหนือจากภารกิจด้านการล่ามที่อาจจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของนายทหารล่ามโดยไม่จำเป็น

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่าม กองบัญชาการกองทัพไทยจึงควรมีแนวทางในการพัฒนาและรักษาสถานภาพของนายทหารล่ามดังต่อไปนี้คือ การเริ่มต้นจากกระบวนการการคัดเลือกบุคคลที่เติบโตในพื้นที่ใกล้เคียงกับประเทศเพื่อนบ้านหรือเป็นบุคคลที่เติบโตในประเทศที่ใช้ภาษานั้นๆ เป็นระยะเวลานานจนมีความเข้าใจและคุ้นเคยทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และวัฒนธรรมของประเทศนั้นๆ เป็นอย่างดี รับสมัครบุคคลดังกล่าวแล้วบรรจุเข้ารับราชการและจัดการฝึกอบรมด้านการล่ามเพื่อให้บุคคลผู้นั้นสามารถปฏิบัติหน้าที่นายทหารล่ามได้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรหาแนวทางหรือมาตรการในการรักษานายทหารล่ามที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ด้านการล่ามขั้นสูงไว้เพื่อเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และสอนทักษะด้านการล่ามแก่นายทหารล่ามรุ่นต่อไป และควรกำหนดแนวทางการเติบโตในเส้นทางการรับราชการให้ชัดเจนกว่าการปฏิบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปฏิบัติงานว่าจะสามารถก้าวหน้าได้ตามสายงาน นอกจากนี้ยังควรเพิ่มช่องทางที่อำนวยความสะดวกในการปรับย้ายบุคลากรจากต่างเหล่าทัพที่มีความสนใจที่จะมาปฏิบัติงานด้านการล่ามให้กับหน่วยในกองบัญชาการกองทัพไทยที่มีความจำเป็นต้องใช้ล่าม เช่นกรมข่าวทหารและกรมกิจการชายแดนทหาร เป็นต้น รวมทั้งควรมีมาตรการหรือแนวทางที่ชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อป้องกันมิให้ต้องสูญเสียบุคลากรที่มีความสามารถด้านการล่ามโดยเฉพาะในชั้นยศพันตรีขึ้นไป ทั้งนี้เพราะนายทหารที่ครองชั้นยศดังกล่าวโดยเฉพาะนายทหารชายซึ่งมีสิทธิ์สมัครเข้าเรียนในโรงเรียนเสนาธิการของเหล่าทัพ อาจจะได้รับการปรับย้ายไปทำหน้าที่ในฝ่ายอำนวยการภายหลังที่สำเร็จการศึกษาและอาจจะไม่สามารถปฏิบัติงานด้านการล่ามได้อีกต่อไป

ผลการวิจัยพบว่า สิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมขวัญและกำลังใจของนายทหารล่ามซึ่งควรเป็นเงินค่าตอบแทนความสามารถพิเศษ เช่นเดียวกับนักบินที่ได้เงินค่าปีก การพิจารณาบำเหน็จประจำปี ความก้าวหน้าในการรับราชการ และการยกย่องชมเชยในโอกาสที่เหมาะสมเพราะเป็นบุคคลที่มีบทบาทอยู่เบื้องหลังความสำเร็จของภารกิจ แม้กระทั่งใน

กองทัพของประเทศมหาอำนาจ เช่น กองทัพสหรัฐฯ และกองทัพของประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น กองทัพออสเตรเลีย ก็มีเงินค่าตอบแทนความสามารถพิเศษแก่บุคลากรที่มีความสามารถด้านภาษา นอกจากนี้ยังควรมีการประเมินผลงานและคุณภาพของนายทหารล่ามตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้เพื่อเป็นปัจจัยกระตุ้นให้นายทหารล่ามต้องหมั่นฝึกฝนประสิทธิภาพในการทำงานของตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้ด้วยความมั่นใจและได้รับการยอมรับจากผู้บังคับบัญชาและหน่วยที่ขอรับการสนับสนุนล่าม

ในด้านปัญหาในการปฏิบัติงานและปัจจัยที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของนายทหารล่าม จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการให้ค่าน้ำหนักคะแนนพบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาอันดับ 1 ของนายทหารล่ามคือ ล่ามไม่มีเวลาเตรียมตัวที่เพียงพอก่อนการปฏิบัติงาน ปัญหาอันดับ 2 คือฟังไม่เข้าใจเนื่องจากไม่ชินสำเนียงของผู้พูด ปัญหาอันดับ 3 คือ ไม่เข้าใจคำศัพท์ศัพท์เฉพาะ เช่น ศัพท์ทางทหาร ศัพท์ทางเทคนิค เป็นต้น ปัญหาอันดับ 4 คือไม่รู้รายละเอียดของงาน เช่น เรื่องที่จะสนทนา รายละเอียดเกี่ยวกับผู้พูด และปัญหาอันดับ 5 คือ การขาดประสบการณ์และการฝึกฝนทักษะล่ามอย่างจริงจัง ซึ่งหน่วยงานหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับควรจะรับทราบประเด็นต่างๆ เหล่านี้และหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น อนึ่ง แนวทางแก้ไขปัญหาที่เป็นรูปธรรมที่สุดคือการให้ความรู้ การถ่ายทอดประสบการณ์ และการฝึกอบรมทักษะด้านการล่ามแก่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความเป็นมืออาชีพ อันจะสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามโดยเฉพาะล่ามภาษาของประเทศเพื่อนบ้านได้

นอกจากนี้ยังมีประเด็นอื่นๆ ที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อส่งเสริมการทำงานของนายทหารล่ามคือ ควรจัดตำแหน่งที่นั่งของนายทหารล่ามให้เหมาะสมเพราะมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และควรมีการจัดเตรียมอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของล่ามให้เหมาะสมกับภารกิจนั้นๆ เนื่องจากงานล่ามเป็นงานที่ผู้ปฏิบัติงานต้องใช้สมาธิสูง และเป็นการทำงานที่ต้องเผชิญกับความกดดันและความตึงเครียดจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน ดังนั้นล่ามจึงควรมีเวลาได้พักเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากการปฏิบัติงานมิฉะนั้นจะส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง ควรจัดให้ล่ามได้ทำงานคู่กับคู่ล่ามเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานในกรณีที่เป็นการล่ามพูดพร้อม และควรมีการจัดจ้างล่ามพลเรือนจากภายนอกเป็นครั้งคราวเมื่อมีความจำเป็นซึ่งเนื้อหาของภารกิจนั้นไม่จำกัดชั้นความลับหากไม่สามารถจัดหานายทหารล่ามได้ทันเวลา

5.2 ข้อจำกัด

5.2.1 กลุ่มประชากรผู้ใช้ล่ามไม่ใช่เป็นกลุ่มประชากรที่ใกล้เคียงกับห้วงเวลาที่ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม กำหนดเดิมผู้วิจัยมีความประสงค์ใช้กลุ่มประชากรในช่วงการฝึกอบรมหลักสูตรการวิจัยและวิเคราะห์ข่าวกรองที่บรรยายโดยเจ้าหน้าที่จากกองทัพต่างประเทศ แต่การฝึกอบรมดังกล่าวต้องเลื่อนออกไปเนื่องจากเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมืองในช่วงเดือนพฤษภาคม 2553 ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มประชากรผู้ใช้ล่ามที่ผู้วิจัยเคยปฏิบัติหน้าที่ล่ามในหลักสูตรการวิจัยและวิเคราะห์ข่าวกรอง และหลักสูตรการส่งกำลังบำรุงแบบรวมการ ที่จัดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2552 แทน ดังนั้นความคิดเห็นที่ได้จากการตอบแบบสอบถามในส่วนของผู้ใช้ล่ามอาจมีความคลาดเคลื่อนไปบ้างเนื่องจากห้วงเวลาในการฝึกอบรมได้ผ่านพ้นไปนาน

5.2.2 เนื่องจากข้อมูลบางส่วนในสารนิพนธ์ฉบับนี้เกี่ยวข้องกับคำสั่งและนโยบายซึ่งเป็นเอกสารทางราชการของหน่วย ผู้วิจัยจึงได้แต่เพียงนำเสนอกรอบแนวความคิดกว้างๆ และไม่อาจนำข้อมูลรายละเอียดมาใส่ไว้ในรายการอ้างอิงได้

5.2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกหลักสูตรการฝึกอบรมด้านการล่ามของกองทัพต่างประเทศเป็นสิ่งที่ไม่ค่อยมีการเปิดเผยอย่างกว้างขวางมากนักในสิ่งตีพิมพ์ทั่วไป ดังนั้นการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวจึงจำเป็นต้องกระทำผ่านตัวแทนหรือช่องทางการประสานความช่วยเหลือทางทหารเพื่อขอรับการสนับสนุนดังกล่าว

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 งานวิจัยขั้นต่อไปควรมีการศึกษาถึงแนวทางความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมนายทหารล่ามสำหรับกองทัพไทย หรือ สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทยโดยมีการบูรณาการบุคลากรด้านการล่ามและทรัพยากรร่วมกับเหล่าทัพเพื่อให้การอบรมบุคลากรด้านการล่ามทางทหารมีความเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยในช่วงแรกของการดำเนินการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมฯ ควรมีการประสานขอความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีประสบการณ์ในการสอนหลักสูตรด้านการล่ามในระดับปริญญามหาบัณฑิต เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอรับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งการขอรับการสนับสนุนวิทยากรที่มีประสบการณ์ในการสอนด้วย

5.3.2 แนวทางของหลักสูตรในการฝึกอบรมด้านการล่ามสำหรับกองทัพไทย หรือสำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย ควรครอบคลุมเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้คือ ความรู้ทั่วไปเรื่องการล่าม บทบาท หน้าที่ มารยาท และจรรยาบรรณของนายทหารล่าม การล่ามพูดตาม (ภาษาต่างประเทศ-ภาษาไทย) ระดับ 1 การล่ามพูดพร้อม (ภาษาต่างประเทศ-ภาษาไทย) ระดับ 1 การล่ามพูดตาม (ภาษาไทย-ภาษาต่างประเทศ) ระดับ 2 การล่ามพูดพร้อม (ภาษาไทย-

ภาษาต่างประเทศ) ระดับ 2 และการล่ามจากบท ผลจากการวิจัยพบว่าประเด็นที่ล่ามต้องการพัฒนาและได้รับการฝึกอบรมคือ เทคนิคในการแก้ไขปัญหาด้านการล่าม เทคนิคการจับประเด็นสำคัญและการจดบันทึกสำหรับล่าม รวมทั้งการให้ความรู้ด้านศัพท์เฉพาะทางทหาร และความรู้เบื้องต้นด้านอาวุธยุทโธปกรณ์ เพื่อแก้ไขปัญหาการที่ล่ามแปลไม่ได้เนื่องจากไม่รู้คำศัพท์เฉพาะ วิธีการทำประมวลศัพท์สำหรับล่าม วิธีการรวบรวมและสืบค้นข้อมูลจากเอกสารต่างๆ รวมทั้งจากสื่ออีเลกทรอนิกส์ เช่น อินเตอร์เนต เป็นต้น นอกจากนี้ยังควรจัดบทเรียนที่ให้ความรู้เบื้องต้นเรื่องภารกิจของกองทัพไทยและกองบัญชาการกองทัพไทยในภาพรวมโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการฝึกร่วม/ผสม กับกองทัพต่างประเทศ และการปฏิบัติการรักษาสันติภาพในกรอบสหประชาชาติ เพื่อให้ล่ามมีความคุ้นเคยกับภารกิจของกองทัพและภารกิจของกองบัญชาการกองทัพไทย รวมทั้งการฝึกการล่ามในสถานการณ์และบริบทต่างๆ ที่ตอบสนองภารกิจของผู้บังคับบัญชาชั้นสูง เช่น การเยี่ยมคารวะในลักษณะการแสดงบทบาทสมมุติ เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับภารกิจในสถานการณ์ต่างๆ และประเด็นด้านวัฒนธรรมของภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น และเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจระหว่างล่ามกับผู้ใช้ล่ามจึงอาจมีการให้ความรู้แก่ผู้ใช้ล่ามโดยบรรจุเป็นหัวข้อหนึ่งในการฝึกอบรมต่าง ๆ ของกองทัพในหัวข้อที่เกี่ยวข้อง เช่น ความต้องการของล่ามในการปฏิบัติงาน (เวลา/เอกสารเพื่อเตรียมตัว ที่นั่งในตำแหน่งเหมาะสม การมีคู่ล่ามเพื่อสับเปลี่ยนการทำงาน) การอบรมนักเจรจา และใส่หัวข้อ วิธีการสนทนา/เจรจาผ่านล่าม เป็นประเด็นสั้น ๆ เข้าไปใส่ในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งของการอบรม

5.2.3 ควรมีการศึกษาเรื่องเกณฑ์ในการวัดและการประเมินคุณภาพในการปฏิบัติของนายทหารล่ามโดยเฉพาะล่ามภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้เพราะผู้ใช้ล่ามส่วนใหญ่มีพื้นฐานภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ดี จึงสามารถประเมินคุณภาพของนายทหารล่ามได้ แต่มีผู้ใช้ล่ามจำนวนไม่มากนักที่มีขีดความสามารถที่จะประเมินประสิทธิภาพของนายทหารล่ามภาษาของประเทศเพื่อนบ้านได้หากเป็นนายทหารล่ามที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย

งานวิจัยฉบับนี้จึงเป็นการยืนยันสมมุติฐานที่ว่าปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามเป็นปัญหาสำคัญที่กรมข่าวทหาร กองบัญชาการกองทัพไทยกำลังประสบอยู่และจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ซึ่งกรมข่าวทหารได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าวและได้เริ่มดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามที่สอดคล้องกับหลักการของผู้บัญชาการทหารสูงสุดในการพัฒนาบุคลากรที่มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาของประเทศเพื่อนบ้านในทิศทางที่ถูกต้องแล้ว

ผลจากการวิจัยระบุว่าจะต้องมีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อหามาตรการในการรักษานายทหารล่ามที่มีประสบการณ์สูงไว้เพื่อมิให้หน่วยต้องสูญเสียกำลังพล

ดังกล่าวที่อาจจะขอย้ายออกออกจากหน่วยเพื่อไปปฏิบัติงานในสายงานอื่นที่มีความก้าวหน้าและมีภารกิจที่มีความท้าทายมากกว่า และควรจะต้องมีการจัดหาสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับนายทหารล่าม รวมทั้งการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ล่ามทางทหารให้มีประสิทธิภาพสูงเป็นที่ยอมรับเพื่อตอบสนองภารกิจของผู้บังคับบัญชาระดับสูง หน่วยที่ขอรับการสนับสนุนล่าม และภารกิจของกองบัญชาการกองทัพไทยในภาพรวมจึงจะสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามโดยเฉพาะล่ามภาษาของประเทศเพื่อนบ้านได้ในระยะยาว

รายการอ้างอิง

กองบัญชาการกองทัพไทย, กรมข่าวทหาร. 2553. 50 ปีกรมข่าวทหาร กองทัพไทย ก้าวต่อไป..... สู่ปีที่ 2020. กรุงเทพมหานคร: กรมข่าวทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย.

กองทัพบก. กรมข่าวทหารบก, โรงเรียนข่าวทหารบก. 2544. วิชาการข่าวกรอง. กรุงเทพมหานคร: กรมข่าวทหารบก กองทัพบก.

กาญจนา นาคสกุล. ภาษากลาง ภาษาชาติ ภาษามาตรฐาน ภาษาถิ่น.นิตยสารสกุลไทย. แหล่งที่มา http://www.payathai.org.th/wiki/index.php

บุญชม ศรีสะอาด. 2545. วิธีการสร้างสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2542. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน

Anderson, R.B.W. 1976. Perspectives on the role of interpreter. In F. Pochhacker, and M. Shlesinger, (ed.), The interpreting studies reader, pp.208-215. New York: Routledge.

Angelelli, C.V. 2001. Deconstructing the Invisible Interpreter: A Critical Study of the Interpersonal Role of the Interpreter in a Cross-cultural/linguistic Communicative Event. Ph.D dissertation, Standford University.

Baker, M. 2010.The narrative approach to translation. In Proceedings of the first international conference on translation and interpretation: Translation and interpretation in multilingual context, pp.1-3. Bangkok: The Chalermprakiat Center of Translation and Interpretation, Faculty of Arts, Chulalongkorn University.

Cokely, D.1984. Response to Etilvia Arjona on Evalution. In M. McIntire (ed) Proceeding of the Fourth National Conference of Interpreter Trainers. New Dialogues in Interpreter Education, pp. 139-150. Silver Spring, MD: Registry of Interpreters for the Deaf.

Defence force renumeration tribunal language proficiency allowance, matter no.14 of 2003 statement. (n.d.). Available from: http://www.dfrt.gov.au/Statements/2003/Attachments/Matter%2014%20of%202003%20Language%20Proficiency%20Allowance%2010%20September%202003.pdf

Defense language aptitude battery. (n.d.). Available from: http://en.wikipedia.org/wiki/Defense_Language_Aptitude_Battery

Edwards, V. 2002.The role of communication in peace and relief mission negotiations. Translation Journal 6, 2. Available from http://accurapid.com/journal/20interpr.htm

Ekvall, R. 1960. Faithful Echo. New York: Twayn.

Foreign language proficiency pay. (n.d.). Available from http://en.wikipedia.org/wiki/Foreign_Language_Proficiency_Pay

Hymes, D.1964. Toward ethonographies of communication: The analysis of communicative event. In P.P.Giglioli, (ed.) Language and social context, pp. 21-41. London: Penguin Books.

Ingram, R. 1974. Communication model of the interpretation process. Journal of the rehabilitation of the deaf 7:3-9.

JUSMAGTHAI, 2011. MASL detail report: ET interpreters CONUS. (Unpublished Manuscript)

Kelly, N. and Depalma, D.A. Blowing the whistle on unqualified military interpreters. (n.d.). Avaliable from: http://www.globalwatchtower.com/2010/09/09/mep/

Kondo, M. and Tebble, H. (et al) 1997. Intercultural communication, negotiation and communication. Round table report. In Y. Gambier, D. Gile and C. Taylor (eds.), Conference interpreting: Current trends in research, pp.149-166. Amsterdam: Benjamins.

Laster, K. and Taylor, V. 1994. Interpreter and the Legal system. Leichhardt, NSW: The Federation Press.

Longman Dictionary of Contemporary English. 1995. 3rd ed. Essex: Clays.

Markou, E. Interpreter training in the western armed forces. (n.d.). Available from: www.emcinterpreting.org/repository/ppt/UoW_conf_06-E.Markou.ppt

Morris, R. 1995. Court interpretation: The trial of Ivan John Demjanjuk. The Interpreters' Newsletter 2: 27-37.

Pochhacker, F. 2004. Introducing interpreting studies. New York: Routledge.

Pochhacker, F. and Shlesinger, M. 2002. The interpreting studies reader. New York: Routledge.

Roy, C. 1993/2002. The problem with definitions, descriptions and the role metaphors of interpreters. In F. Pochhacker, and M. Shlesinger, (eds.), The interpreting studies reader, pp.344-353. New York: Routlege.

Roy, C. 1993/2002. The problem with definitions, descriptions and the role metaphors of interpreters. In F. Pochhacker, and M. Shlesinger, (eds.), The interpreting studies reader, pp.345-353. New York: Routledge.

Schaffner, C. 2004.Translation research and interpretation research. Buffalo: Clevdon.

Seleskovitch, D. 1978. Interpreting for international conferences. Washington D.C.:Pen and Booth.

Simmel, G. 1976. The Triad. In K. Wolff, trans. and ed. The sociology of George Simmel. New York: The Free Press.

Smith, R. Interpreter 101, interpreting for humanitarian and military operations in Thailand. The Liaison 3,1. Available from: www.coe-dmha.org/liaison/vol_3no_1/Feat01.htm - Cached

Stahl, C.A. Language action:09L(translation aide)training and actions in the global war on terrorism. (n.d.). http://www.thefreelibrary.com/Language+action%3A+09L+(Translator+Aide)+training+and+actions+in+the...-a0133050475

Tipper, B. 2007. Equipping personnel to be interpreters in Indonesia's department of defence and military context, power point presentation in Commanding Officers' Regional English Language Seminar V (CORELS V). (Unpublished Manuscript)

Wilss, W. 1999.Translation and interpretation in the 20th century: focus on German. Philadelphia: Amsterdam.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์
เรื่องบทบาทนายทหารล่ามและความจำเป็นในการพัฒนาล่ามทางทหาร
สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทย

จัดทำโดย พันเอกหญิง สาลินี มณีรัตน์
นิสิตหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต (สายการล่าม)
ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาคปลาย ปีการศึกษา 2553

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่าม นายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร และผู้ใช้ล่าม

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

สำหรับผู้บังคับบัญชาที่กำหนดนโยบายด้านการล่าม และ ผู้ใช้ล่าม กรุณาตอบแบบสอบถามในส่วนที่ 1 และ 3

สำหรับนายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร กรุณาตอบแบบสอบถามในส่วนที่ 1 ,2 และ 3

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

โปรดกรอกข้อมูลข้างล่าง

1.1 ชั้นยศ.....

1.2 สังกัด ..... ตำแหน่ง.....

1.3 อายุ..... ปี

1.4 เพศ.....

1.5 จำนวนเวลาที่รับราชการ..... ปี .....เดือน

1.6 ระดับการศึกษา

.....ต่ำกว่าปริญญาตรี	.....ปริญญาโท	อื่นๆ โปรดระบุ
.....ปริญญาตรี	.....ปริญญาเอก	.....

1.7 วิชาเอก/สาขา .....

1.8 ท่านเคยได้รับการศึกษาหรือเคยปฏิบัติราชการในต่างประเทศหรือไม่.....

หากเคย “เคย” เป็นระยะเวลา .....ปี.....เดือน

ประเทศ.....

ส่วนที่ 2 : สำหรับผู้ปฏิบัติงานล่าม

1.9 จำนวนเวลาที่ปฏิบัติงานล่าม.....ปี .....เดือน

1.10 ภาษาที่ท่านถนัดในการปฏิบัติงานล่าม (ตอบได้มากกว่า 1 ภาษา และโปรดเรียงลำดับความถนัดจากมากไปหาน้อย)

.....

1.11 ท่านเคยได้รับการศึกษาหรือการฝึกอบรมด้านการล่ามมาก่อนที่จะได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ล่ามหรือไม่

..... เคย .....ไม่เคย

ถ้าเคย จากสถาบันหรือหน่วยงานใด.....

เป็นระยะเวลานานเท่าใด.....

1.12 ท่านมีความถนัดที่จะทำงานล่ามประเภทใด

..... ล่ามพูดตาม (consecutive interpretation)

..... ล่ามพูดพร้อม (simultaneous interpretation) ..... ทั้ง 2 ประเภท

1.13 ท่านมีเวลาเตรียมตัวก่อนการปฏิบัติงานล่ามหรือไม่

.....มีเวลาเตรียมตัว ..... ไม่มีเวลาเตรียมตัว

หาก"มีเวลา" เป็นเวลาล่วงหน้าก่อนการปฏิบัติงานอย่างน้อย.....วัน.....ชั่วโมง

1.14 ท่านได้รับข้อมูลจากแหล่งใดสำหรับการเตรียมตัวในการปฏิบัติงานล่าม ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

.....หน่วยงานที่ติดต่อขอล่าม ..... จากผู้บรรยายโดยตรง

..... ระหว่างหน่วยราชการด้วยกัน ..... จากเอกสารทางราชการที่เกี่ยวข้อง

..... แหล่งข้อมูลเปิด เช่น อินเตอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ บทความ และ วารสาร เป็นต้น

..... อื่น ๆ โปรดระบุ.....

1.15 ท่านได้รับภารกิจอื่น / ภารกิจแฝง นอกเหนือจากการปฏิบัติหน้าที่ล่ามในแต่ละครั้งหรือไม่

..... ได้รับ ..... ไม่ได้รับ

หาก “ได้รับ” โปรดระบุภารกิจ เช่น เจ้าหน้าที่จดบันทึก นายทหารติดต่อ นายทหาร รปภ. MC เป็นต้น

.....

.....

1.16 อะไรเป็นปัญหาสำคัญที่ท่านคิดว่าเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานล่ามของท่าน โปรดใส่หมายเลขเรียงลำดับจากความสำคัญของปัญหาจากมากที่สุด (หมายเลข 1) ไปหาปัญหาที่มีความสำคัญน้อยที่สุด (หมายเลข 12)

..... ฟังไม่เข้าใจเนื่องจากไม่ชินสำเนียงของผู้พูด

..... ไม่เข้าใจคำศัพท์ ศัพท์เฉพาะ เช่น ศัพท์ทางทหาร ศัพท์ทางเทคนิค เป็นต้น

..... เข้าใจคำศัพท์ แต่ไม่ทราบหรือนึกไม่ออกว่าเรียกเป็นอีกภาษาหนึ่งว่าอย่างไร

..... ไม่รู้รายละเอียดของงาน เช่น เรื่องที่จะสนทนา รายละเอียดเกี่ยวกับผู้พูด

..... ล่ามไม่มีเวลาเตรียมตัวที่เพียงพอก่อนการปฏิบัติงาน

.....มองเห็นผู้พูดไม่ถนัดเนื่องจากตำแหน่งที่นั่งของล่ามไม่เหมาะสม

..... ลืมประเด็นหรือรายละเอียดที่ผู้พูดพูด

..... การขาดประสบการณ์และการฝึกฝนทักษะล่ามอย่างจริงจัง

..... การขาดการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา

..... ความเครียด และความเหนื่อยล้า อันเกิดจากการทำงานเนื่องจากต้องทำงานล่ามเพียงคนเดียวในระยะเวลานานเกิน 3 ชั่วโมง และไม่มีคู่ล่าม (partner) มาสับเปลี่ยน

..... การถูกผู้บังคับบัญชาตำหนิเมื่อทำงานผิดพลาด

..... อื่น ๆ โปรดระบุ

.....

1.17 หากมีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะความชำนาญด้านการล่าม ท่านต้องการได้รับการพัฒนา

ทักษะในด้านใดมากที่สุด.....

ระยะเวลาที่เหมาะสม.....วัน/สัปดาห์

1.18 ภารกิจที่ท่านปฏิบัติงานด้านการล่ามในระยะเวลา 1 ปี คิดเป็นจำนวน ..... ครั้ง

1.19 หน้าที่ความรับผิดชอบในปัจจุบันของท่านเกี่ยวข้องกับภารกิจด้านการล่ามที่ท่านได้รับมอบหมายหรือไม่

..... เกี่ยวข้อง ..... ไม่เกี่ยวข้อง

1.20 ท่านมีความภาคภูมิใจทุกครั้งเมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจล่าม

..... มี ..... ไม่มี

ส่วนที่ 3 : กรุณาใส่เครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

รายการ **บทบาทและความสำคัญของล่าม**	**ระดับความคิดเห็น**				
	มากที่สุด	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
1. การมีล่ามสนับสนุนในการสนทนา การบรรยาย หรือ การฝึกอบรม ช่วยให้ท่านเกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่นำเสนอได้มากขึ้น					
2. ล่ามมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของภารกิจทางทหาร					
3. ล่ามมีบทบาทในการลดความขัดแย้งหรือความรุนแรงของสถานการณ์ได้					
4. การใช้ล่ามทางทหารจะทำให้ผู้ฟัง (ผู้ใช้ล่าม) เกิดความเข้าใจได้มากกว่าการใช้ล่ามที่เป็นพลเรือน โดยเฉพาะการแปลชื่อหน่วย คำย่อทางทหาร ศัพท์เฉพาะทางทหาร และ อาวุธยุทโธปกรณ์ เป็นต้น					

ส่วนที่ 3 :

รายการ **บทบาทและความสำคัญของล่าม**	**ระดับความคิดเห็น**				
	มากที่สุด	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
5. ล่ามมีส่วนช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี โดยเฉพาะกับบุคลากรจากกองทัพต่างชาติ เช่น ในการฝึกร่วม/ผสม คอบบร้าโกล ปฏิบัติการรักษาสันติภาพร่วมกับสหประชาชาติ เป็นต้น					
6. การขาดแคลนล่ามทางทหารเป็นปัญหาสำคัญของกองบัญชาการกองทัพไทย และสมควรจะได้รับการแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน					
7. ควรมีการปลูกฝังเรื่องบทบาท หน้าที่ มารยาท และจรรยาบรรณของล่ามให้แก่นายทหารล่าม หรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ล่ามทางทหาร					

ส่วนที่ 3 :

รายการ **บทบาทและความสำคัญของล่าม**	**ระดับความคิดเห็น**				
	มากที่สุด	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
8. งานล่ามเป็นงานที่ต้องใช้ทักษะความชำนาญทางภาษาซึ่งเป็นความสามารถเฉพาะบุคคล					
9. งานล่ามเป็นงานที่ต้องใช้สมาธิสูง และก่อให้เกิดความเครียดสูงในระหว่างการปฏิบัติงาน					
10 .ประสิทธิภาพของการทำล่ามลดน้อยลงเมื่อเวลาผ่านไป โดยเฉพาะในกรณีที่ล่ามปฏิบัติงานคนเดียวโดยไม่มีการสับเปลี่ยนกับคู่ล่าม (partner)					
11.งานล่ามเป็นงานที่หนักและเสี่ยงต่อการผิดพลาดสูง					
12. งานล่ามทางทหารไม่ควรจำกัดด้วยปัจจัยเรื่องความแตกต่างทางเพศ					
13. ล่ามไม่ควรได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจอื่นนอกเหนือจากภารกิจล่าม เพราะจะทำให้ประสิทธิภาพของการทำล่าม ลดลง เนื่องจากล่ามต้องมุ่งความสนใจไปที่กิจกรรมอื่นๆ ในเวลาเดียวกัน					

ส่วนที่ 3:

รายการ **ความก้าวหน้าในการรับราชการ**	**ระดับความคิดเห็น**				
	มากที่สุด	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
14. งานล่ามทางทหารเป็นงานที่ไม่ค่อยก้าวหน้าเท่าที่ควร เนื่องจากไม่มีแนวทางการเติบโตในเส้นทางการรับราชการที่ชัดเจน					
15. ควรกำหนดแนวทางการเติบโตในเส้นทางการรับราชการให้ชัดเจนกว่าการปฏิบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปฏิบัติงานว่าจะสามารถก้าวหน้าได้ตามสายงาน					
16. ควรมีมาตรการหรือแนวทางที่ชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อป้องกันมิให้ต้องสูญเสียบุคลากรที่มีความสามารถในการล่าม โดยเฉพาะในช่วงชั้นยศพันตรีขึ้นไป					
17. ควรหาแนวทางหรือมาตรการในการรักษานายทหารล่ามที่มีความรู้ความชำนาญ และประสบการณ์ด้านการล่ามขั้นสูงไว้เพื่อเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และสอนทักษะด้านการล่ามแก่นายทหารล่ามรุ่นต่อไป					
18. ควรเพิ่มช่องทางที่อำนวยความสะดวกในการปรับย้ายบุคลากรจากต่างเหล่าทัพที่มีความสนใจที่จะมาปฏิบัติงานด้านการล่ามให้กับหน่วยในกองบัญชาการกองทัพไทยที่มีความจำเป็นต้องใช้ล่าม เช่น กรมข่าวทหาร กรมกิจการชายแดนทหาร เป็นต้น					

ส่วนที่ 3 :

รายการ **การฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการล่าม**	**ระดับความคิดเห็น**				
	มากที่สุด	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
19. ควรมีการฝึกอบรมล่ามทางทหารอย่างจริงจังเพื่อให้ล่ามสามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพมากขึ้น					
20. ควรมีการจัดฝึกนายทหารล่ามรุ่นใหม่เพื่อทดแทนนายทหารล่ามรุ่นเก่า ซึ่งต้องปลดเกษียณตามวาระ หรือย้ายไปปฏิบัติงานในภารกิจอื่นที่มิใช่งานด้านการล่ามเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในระยะยาว					
21.ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการผลิตและฝึกอบรมเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่สามารถปฏิบัติงานด้านการล่ามในภาษาต่างๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของกองบัญชาการกองทัพไทยอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม					
22. ควรมีโครงการส่งนายทหารล่ามหรือผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหารไปฝึกศึกษาในสถาบันที่สอนด้านการล่ามทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานและเพื่อที่จะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ด้านการล่ามในโอกาสต่อไป					

ส่วนที่ 3 :

รายการ **การฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการล่าม**	**ระดับความคิดเห็น**				
	มากที่สุด	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
23. ควรมีการออกแบบหลักสูตรเพื่อฝึกอบรมบุคลากรด้านการล่ามทางทหารโดยเฉพาะเพื่อให้สามารถตอบสนองภารกิจของกองบัญชาการกองทัพไทยได้อย่างครอบคลุม					
24. ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ภาษาอังกฤษ และภาษารอบบ้านที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการล่ามและขึ้นทะเบียนไว้เพื่อพร้อมเรียกมาใช้งาน					
25. ควรมีงบประมาณสนับสนุนการฝึกอบรมด้านการล่ามตามความเหมาะสมในแต่ละปี					
26. ควรมีการปลูกฝังเรื่องบทบาท หน้าที่ มารยาท และจรรยาบรรณของล่ามให้แก่ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ล่ามทางทหาร					

ส่วนที่ 3 :

รายการ **มาตรการจูงใจในการปฏิบัติงาน**	**ระดับความคิดเห็น**				
	มากที่สุด	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
27. ควรมีสิ่งจูงใจเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่นายทหารล่าม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร					
28. หากเห็นด้วยในข้อ 27 ท่านคิดว่าสิ่งจูงใจที่ควรพิจารณาให้แก่นายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการล่ามทางทหาร ควรเป็นในรูปของเงินตอบแทนความสามารถพิเศษ เช่นเดียวกับนักบินที่ได้ค่าปีก เป็นต้น (หากไม่เห็นด้วยในข้อ 27 กรุณาข้ามไปตอบคำถามในข้อ 29)					
29. ล่ามสมควรได้รับการยกย่องชมเชยในโอกาสที่เหมาะสมเพราะเป็นบุคคลที่มีบทบาทอยู่เบื้องหลังความสำเร็จของภารกิจ					
30. ควรมีการประเมินผลงานและคุณภาพของล่ามตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้เพื่อเป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้ล่ามต้องหมั่นฝึกฝนประสิทธิภาพในการทำงานของตนเอง					

ส่วนที่ 3 :

รายการ **ปัจจัยที่สนับสนุนการทำงานของล่าม**	**ระดับความคิดเห็น**				
	มากที่สุด	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
31. ควรจัดเตรียมอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานล่าม เช่น ไมโครโฟนชนิดไร้สาย ตู้ล่าม และหูฟัง ให้เหมาะสมกับภารกิจนั้นๆ					
32. ควรจัดตำแหน่งที่นั่งของล่ามให้เหมาะสมเพราะมีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของล่าม					
33. ควรให้ล่ามได้มีเวลาพักเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากการปฏิบัติงานซึ่งส่งผลให้ประสิทธิภาพของการทำงานลดลง เช่น พักทุก ๒ ชั่วโมงหากปฏิบัติงานตามลำพังเป็นเวลาติดต่อกัน					
34.ควรจัดให้ล่ามได้ทำงานคู่กับคู่ล่าม (partner) เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ในกรณีที่เป็นการล่ามพูดพร้อม					
35. ควรมีการจัดจ้างล่ามพลเรือนจากภายนอกเป็นครั้งคราวเมื่อมีความจำเป็น ซึ่งเนื้อหาของภารกิจนั้นไม่จำกัดชั้นความลับ หากไม่สามารถจัดหานายทหารล่ามได้ทันเวลา					

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบ
แบบสอบถามในครั้งนี้

ภาคผนวก ข

คำถามเพิ่มเติมที่ใช้สัมภาษณ์

บทบาทและความสำคัญของล่าม

1. “ท่านคิดว่าล่ามมีบทบาทต่อความสำเร็จของภารกิจทางทหารในงานด้านความมั่นคงอย่างไร”

   ……..

   “ล่ามมีบทบาทต่อความสำเร็จด้านการข่าวกรองอย่างไร”

   ……

   “ล่ามมีบทบาทต่อความสำเร็จด้านการวิเทศสัมพันธ์อย่างไร”

   .....

   “ล่ามมีบทบาทต่อความสำเร็จในการลดความขัดแย้งหรือความรุนแรงของสถานการณ์ อย่างไร ในกรณีที่เกิดกรณีพิพาทอยู่แล้วแล้วมาพบกันเพื่อเจรจา”

   .....

   .....

   “ด้านอื่นๆมีหรือไม่ อย่างไร”

   .....

2. ท่านคิดว่าการใช้ล่ามทหารกับล่ามที่เป็นพลเรือนจะมีบทบาทและให้ผลลัพธ์และความพึงพอใจในผลการปฏิบัติงานแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

   .....

   ……

3. ท่านคิดว่าปัจจุบันจำนวนของนายทหารล่ามมีจำนวนเพียงพอต่อการตอบสนองภารกิจของกองบัญชาการกองทัพไทยหรือไม่

   .....เพียงพอ .....ไม่เพียงพอ

4. หากท่านคิดว่าจำนวนนายทหารล่ามไม่เพียงพอ

   ท่านมีความคิดเห็นหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนนายทหารล่ามหรือผู้ปฏิบัติการล่ามทางทหารอย่างไร

   แนวทางการแก้ไขปัญหาระยะสั้น.....

   ……

แนวทางการแก้ไขปัญหาระยะยาว.....

.....

<u>ในกรณีของล่าม</u>

กรุณาระบุปัญหาที่พบในการทำงาน

.....

.....

.....

ในเชิงระบบงานและการประสานงาน (เช่นขาดแรงจูงใจ ไม่อยากรับผิดชอบ ไม่ชอบทำ ทำให้ขาดโอกาสในการก้าวหน้าทางอื่น ขาดการประสานงานล่วงหน้า ขาดข้อมูลเกี่ยวกับงาน ไม่มีค่าตอบแทน ฯลฯ)

.....

.....

.....

ในเชิงอุปสรรคในการปฏิบัติงานล่าม (เช่นไม่แน่ใจว่าควรแปลแค่ไหน อย่างไร รู้สึกความสามารถไม่พอ ไม่รู้ศัพท์ ฯลฯ)

.....

.....

.....

<u>ในกรณีของผู้ใช้ล่าม</u>

ท่านมีความพอใจกับคุณภาพและการปฏิบัติงานของล่าม (เช่นบทบาท/การวางตัว) อย่างไร

.....

.....

ความก้าวหน้าในการรับราชการ

5. ท่านมีแนวความคิดในการหาหนทางในการพัฒนาความก้าวหน้าในเส้นทางการรับราชการของนายทหารล่ามอย่างไร

.....

มาตรการจูงใจในการปฏิบัติงาน

6. ท่านคิดว่า"สิ่งจูงใจในการปฏิบัติงาน" เป็นปัจจัยในการสร้างและรักษานายทหารล่ามให้ปฏิบัติงานให้กับหน่วยหรือไม่

   .....เป็น .....ไม่เป็น

   หากคิดว่าเป็นปัจจัย "สิ่งจูงใจในการปฏิบัติงาน" ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง

   กรุณายกตัวอย่าง

   .....

การฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ของนายทหารล่าม

7. ท่านต้องการให้มีการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ของล่ามหรือไม่

   .....ต้องการ .....ไม่ต้องการ

   หาก "ต้องการ" การฝึกอบรมควรเป็นในลักษณะใด เช่น เชิงวิชาการ เชิงปฏิบัติการ

   เนื้อหาควรมีอะไรบ้าง (เช่นเทคนิคการทำล่าม จรรยาบรรณล่าม ศัพท์เฉพาะ ทักษะทางภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน โปรดระบุ ฯลฯ)

   .....

ภาคผนวก ค

ข้อมูลทางสถิติประกอบการนำเสนอผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1

ประชากร

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ผู้กำหนดนโยบาย	3	5.4	5.4	5.4
	ล่าม	9	16.1	16.1	21.4
	ผู้ใช้ล่าม	44	78.6	78.6	100.0
	Total	56	100.0	100.0	

ชั้นยศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ร.ต.-ร.อ.	8	14.3	14.3	14.3
	พ.ต.-พ.ท.	16	28.6	28.6	42.9
	พ.อ.-พล.ท.	32	57.1	57.1	100.0
	Total	56	100.0	100.0	

สังกัด

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	กรมกำลังพลทหาร	4	7.1	7.1	7.1
	กรมข่าวทหาร	17	30.4	30.4	37.5
	กรมยุทธการทหาร	13	23.2	23.2	60.7
	กรมส่งกำลังบำรุงทหาร	5	8.9	8.9	69.6
	กรมกิจการพลเรือนทหาร	4	7.1	7.1	76.8
	กรมกิจการชายแดนทหาร	10	17.9	17.9	94.6
	ศูนย์รักษาความปลอดภัย	2	3.6	3.6	98.2
	กรมราชองครักษ์	1	1.8	1.8	100.0
	Total	56	100.0	100.0	

ตำแหน่ง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ร.ต.-พ.ต. ผู้ปฏิบัติงาน	16	28.6	28.6	28.6
	พ.ท. ผู้บริหารระดับต้น	7	12.5	12.5	41.1
	พ.อ.-พ.อ.(พ) ผู้บริหารระดับกลาง	31	55.4	55.4	96.4
	พล.ต.-พล.ท. ผู้บริหารระดับสูง	2	3.6	3.6	100.0
	Total	56	100.0	100.0	

อายุ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยกว่า 35 ปี	6	10.7	10.7	10.7
	36 - 45 ปี	23	41.1	41.1	51.8
	46 ปี ขึ้นไป	27	48.2	48.2	100.0
	Total	56	100.0	100.0	

เพศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ชาย	35	62.5	62.5	62.5
	หญิง	21	37.5	37.5	100.0
	Total	56	100.0	100.0	

เวลารับราชการ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยกว่า 10 ปี	7	12.5	12.5	12.5
	10 - 20 ปี	19	33.9	33.9	46.4
	21 ปี ขึ้นไป	30	53.6	53.6	100.0
	Total	56	100.0	100.0	

ระดับการศึกษา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ต่ำกว่า ป.ตรี	1	1.8	1.8	1.8
	ป.ตรี	21	37.5	37.5	39.3
	ป.โท	33	58.9	58.9	98.2
	ป.เอก	1	1.8	1.8	100.0
	Total	56	100.0	100.0	

วิชาเอก/สาขา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	อักษรศาสตร์/ศิลปศาสตร์	2	3.6	3.6	3.6
	วิทยาศาสตร์/วิศวกรรมศาสตร์/ วิทยาการ คอมพิวเตอร์	14	25.0	25.0	28.6
	สังคมศาสตร์/รัฐศาสตร์/ นิติศาสตร์/เศรษศาสตร์/ การบริหารจัดการ	40	71.4	71.4	100.0
	Total	56	100.0	100.0	

ไปต่างประเทศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	เคย	36	64.3	64.3	64.3
	ไม่เคย	20	35.7	35.7	100.0
	Total	56	100.0	100.0	

(ถ้าเคย) ประเทศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	เอเชีย	6	10.7	16.7	16.7
	ยุโรป	4	7.1	11.1	27.8
	สหรัฐอเมริกา	19	33.9	52.8	80.6
	ตะวันออกกลาง	2	3.6	5.6	86.1
	เอเชียแปซิฟิก	3	5.4	8.3	94.4
	แอฟริกา	2	3.6	5.6	100.0
	Total	36	64.3	100.0	
Missing	System	20	35.7		
Total		56	100.0		

ข้อมูลทางสถิติประกอบการนำเสนอผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2

จำนวนเวลา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยกว่า 5 ปี	2	3.6	22.2	22.2
	5 - 10 ปี	4	7.1	44.4	66.7
	10 ปี ขึ้นไป	3	5.4	33.3	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

ภาษา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	อังกฤษ	3	5.4	33.3	33.3
	จีน	3	5.4	33.3	66.7
	เขมร	1	1.8	11.1	77.8
	พม่า ไทยใหญ่	2	3.6	22.2	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

การอบรม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	เคย	2	3.6	22.2	22.2
	ไม่เคย	7	12.5	77.8	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

ความถนัด

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ล่ามพูดตาม	3	5.4	33.3	33.3
	ทั้ง 2 แบบ	6	10.7	66.7	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

การเตรียมตัว

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	มี	6	10.7	66.7	66.7
	ไม่มี	1	1.8	11.1	77.8
	ทั้ง 2 ประเภท	2	3.6	22.2	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

หน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนล่าม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	เลือก	8	14.3	88.9	88.9
	ไม่เลือก	1	1.8	11.1	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

จากผู้บรรยาย

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	เลือก	6	10.7	66.7	66.7
	ไม่เลือก	3	5.4	33.3	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

ระหว่างหน่วยงานที่ติดต่อขอล่าม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	เลือก	4	7.1	44.4	44.4
	ไม่เลือก	5	8.9	55.6	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

จากเอกสารทางราชการที่เกี่ยวข้อง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	เลือก	4	7.1	44.4	44.4
	ไม่เลือก	5	8.9	55.6	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

แหล่งข้อมูลเปิด

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	เลือก	6	10.7	66.7	66.7
	ไม่เลือก	3	5.4	33.3	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

แหล่งข้อมูลอื่น ๆ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	เลือก	3	5.4	33.3	33.3
	ไม่เลือก	6	10.7	66.7	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

ภารกิจแฝง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ได้รับ	8	14.3	88.9	88.9
	ไม่ได้รับ	1	1.8	11.1	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

ทักษะที่ต้องการพัฒนา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ฟัง	2	3.6	22.2	22.2
	พูด	1	1.8	11.1	33.3
	แปล	1	1.8	11.1	44.4
	บุคลิกภาพ หลักการทำงาน	2	3.6	22.2	66.7
	ศัพท์เฉพาะ	2	3.6	22.2	88.9
	หลักการแก้ปัญหา	1	1.8	11.1	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

ระยะเวลาปฏิบัติงาน 1 ปี

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยกว่า 5 ครั้ง	1	1.8	11.1	11.1
	5 - 20 ครั้ง	6	10.7	66.7	77.8
	20 ครั้ง ขึ้นไป	2	3.6	22.2	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

หน้าที่เกี่ยวข้อง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	เกี่ยวข้อง	2	3.6	22.2	22.2
	ไม่เกี่ยวข้อง	7	12.5	77.8	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

ความภูมิใจ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	มี	8	14.3	88.9	88.9
	ไม่มี	1	1.8	11.1	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

ข้อมูลทางสถิติประกอบการนำเสนอผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3

ฟังไม่เข้าใจ ไม่ชินสำเนียง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปัญหา 2	3	5.4	33.3	33.3
	ปัญหา 3	1	1.8	11.1	44.4
	ปัญหา 4	1	1.8	11.1	55.6
	ปัญหา 5	1	1.8	11.1	66.7
	ปัญหา 9	2	3.6	22.2	88.9
	ปัญหา10	1	1.8	11.1	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

ไม่เข้าใจศัพท์

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปัญหา 3	2	3.6	22.2	22.2
	ปัญหา 4	1	1.8	11.1	33.3
	ปัญหา 5	3	5.4	33.3	66.7
	ปัญหา 6	1	1.8	11.1	77.8
	ปัญหา 8	2	3.6	22.2	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

นึกคำศัพท์ไม่ออก

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปัญหา 1 มากสุด	1	1.8	11.1	11.1
	ปัญหา 5	1	1.8	11.1	22.2
	ปัญหา 6	2	3.6	22.2	44.4
	ปัญหา 7	1	1.8	11.1	55.6
	ปัญหา10	3	5.4	33.3	88.9
	ปัญหา12 น้อยสุด	1	1.8	11.1	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

ไม่รู้รายละเอียดงาน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปัญหา 1 มากสุด	1	1.8	11.1	11.1
	ปัญหา 2	1	1.8	11.1	22.2
	ปัญหา 5	1	1.8	11.1	33.3
	ปัญหา 6	2	3.6	22.2	55.6
	ปัญหา 8	2	3.6	22.2	77.8
	ปัญหา11	2	3.6	22.2	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

ไม่มีเวลาเตรียมตัว

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปัญหา 1 มากสุด	1	1.8	11.1	11.1
	ปัญหา 2	1	1.8	11.1	22.2
	ปัญหา 3	1	1.8	11.1	33.3
	ปัญหา 4	4	7.1	44.4	77.8
	ปัญหา 6	1	1.8	11.1	88.9
	ปัญหา 7	1	1.8	11.1	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

ที่นั่งไม่เหมาะสม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปัญหา 5	2	3.6	22.2	22.2
	ปัญหา 7	1	1.8	11.1	33.3
	ปัญหา 8	2	3.6	22.2	55.6
	ปัญหา 9	3	5.4	33.3	88.9
	ปัญหา11	1	1.8	11.1	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

ลืมประเด็น

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปัญหา 2	1	1.8	11.1	11.1
	ปัญหา 3	1	1.8	11.1	22.2
	ปัญหา 6	1	1.8	11.1	33.3
	ปัญหา 7	2	3.6	22.2	55.6
	ปัญหา 9	1	1.8	11.1	66.7
	ปัญหา10	1	1.8	11.1	77.8
	ปัญหา12 น้อยสุด	2	3.6	22.2	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

ขาดการสนับสนุน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปัญหา 1 มากสุด	1	1.8	11.1	11.1
	ปัญหา 2	1	1.8	11.1	22.2
	ปัญหา 3	2	3.6	22.2	44.4
	ปัญหา 4	2	3.6	22.2	66.7
	ปัญหา 9	1	1.8	11.1	77.8
	ปัญหา10	1	1.8	11.1	88.9
	ปัญหา11	1	1.8	11.1	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

ความเครียด

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปัญหา 1 มากสุด	1	1.8	11.1	11.1
	ปัญหา 2	1	1.8	11.1	22.2
	ปัญหา 5	1	1.8	11.1	33.3
	ปัญหา 7	3	5.4	33.3	66.7
	ปัญหา 8	1	1.8	11.1	77.8
	ปัญหา11	1	1.8	11.1	88.9
	ปัญหา12 น้อยสุด	1	1.8	11.1	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

ถูกตำหนิ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปัญหา 1 มากสุด	2	3.6	22.2	22.2
	ปัญหา 3	1	1.8	11.1	33.3
	ปัญหา 9	1	1.8	11.1	44.4
	ปัญหา10	3	5.4	33.3	77.8
	ปัญหา11	2	3.6	22.2	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

อื่น ๆ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปัญหา 2	1	1.8	11.1	11.1
	ปัญหา 4	1	1.8	11.1	22.2
	ปัญหา 6	2	3.6	22.2	44.4
	ปัญหา12 น้อยสุด	5	8.9	55.6	100.0
	Total	9	16.1	100.0	
Missing	System	47	83.9		
Total		56	100.0		

Descriptive Statistics

	N	Sum
ฟังไม่เข้าใจ ไม่ชินสำเนียง	9	71.00
ไม่เข้าใจศัพท์	9	70.00
นึกไม่ออก	9	50.00
ไม่รู้รายละเอียดงาน	9	59.00
ไม่มีเวลาเตรียมตัว	9	82.00
ที่นั่งไม่เหมาะสม	9	46.00
ลืมประเด็น	9	49.00
ขาดประสบการณ์	9	59.00
ขาดการสนับสนุน	9	70.00
ความเครียด	9	57.00
ถูกตำหนิ	9	51.00
อื่นๆ	9	39.00
Valid N (listwise)	9	

ข้อมูลทางสถิติประกอบการนำเสนอผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 4

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
บทบาท ข้อ 1	56	3.00	5.00	4.50	.63
ข้อ 2	56	3.00	5.00	4.36	.67
ข้อ 3	56	1.00	5.00	4.11	.91
ข้อ 4	56	3.00	5.00	4.61	.59
ข้อ 5	56	2.00	5.00	4.21	.78
ข้อ 6	56	2.00	5.00	4.29	.71
ข้อ 7	56	3.00	5.00	4.50	.60
ข้อ 8	56	3.00	5.00	4.57	.68
ข้อ 9	56	2.00	5.00	4.39	.73
ข้อ 10	56	2.00	5.00	4.05	.82
ข้อ 11	56	3.00	5.00	4.30	.71
ข้อ 12	56	1.00	5.00	4.23	.93
ข้อ 13	56	2.00	5.00	3.93	.89
ความก้าวหน้า ข้อ 14	56	1.00	5.00	3.75	.96
ข้อ 15	56	2.00	5.00	4.20	.75
ข้อ 16	56	2.00	5.00	4.34	.72
ข้อ 17	56	2.00	5.00	4.50	.69
ข้อ 18	56	3.00	5.00	4.39	.73
ฝึกอบรม ข้อ 19	56	4.00	5.00	4.59	.50
ข้อ 20	56	3.00	5.00	4.54	.57
ข้อ 21	56	2.00	5.00	4.48	.69
ข้อ 22	56	3.00	5.00	4.50	.63
ข้อ 23	56	3.00	5.00	4.36	.64
ข้อ 24	56	3.00	5.00	4.46	.66
ข้อ 25	56	2.00	5.00	4.46	.66

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ข้อ 26	56	3.00	5.00	4.59	.56
มาตรการจูงใจ ข้อ 27	56	2.00	5.00	4.30	.71
ข้อ 28	56	1.00	9.00	4.38	1.54
ข้อ 29	56	2.00	5.00	4.21	.87
ข้อ 30	56	1.00	5.00	4.30	.83
ปัจจัยสนับสนุน ข้อ 31	56	3.00	5.00	4.25	.67
ข้อ 32	56	3.00	5.00	4.34	.58
ข้อ 33	56	3.00	5.00	4.09	.75
ข้อ 34	56	2.00	5.00	4.30	.69
ข้อ 35	56	1.00	5.00	3.93	.95
Valid N (listwise)	56				

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
รวมทั้งหมด	56	2.89	5.00	4.32	.45
ด้านบทบาทและความสำคัญของล่าม	56	3.00	5.00	4.31	.49
ด้านความก้าวหน้าในการรับราชการ	56	2.60	5.00	4.24	.62
ด้านการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์	56	3.13	5.00	4.50	.49
ด้านมาตรการจูงใจในการปฏิบัติงาน	56	2.25	5.75	4.30	.61
ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการทำงานของล่าม	56	2.60	5.00	4.18	.55
Valid N (listwise)	56				

ประวัติผู้วิจัย

พันเอกหญิง สาลินี มณีรัตน์ เกิดเมื่อวันที่19 เมษายน พ.ศ. 2504 ที่กรุงเทพฯ สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นบัณฑิตรุ่นสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2525 สำเร็จปริญญาโทสาขาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (TESL) จาก University of Colorado at Denver สหรัฐฯ เมื่อ พ.ศ. 2539 ด้วยทุนกองบัญชาการทหารสูงสุด (ปัจจุบันคือกองบัญชาการกองทัพไทย)

ประสบการณ์การทำงานก่อนรับราชการ เคยเป็นครูสอนที่โรงเรียนบ้านภาษาอังกฤษ (Home of English) ระหว่าง พ.ศ. 2526-2529 จากนั้นจึงสมัครเข้ารับราชการที่กรมข่าวทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด สังกัด “เหล่าทหารการข่าว” ประสบการณ์การทำงานระหว่างรับราชการ คือ เคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกวิจัยและพัฒนา กองวิจัยและพัฒนาการข่าวกรอง สำนักข่าวกรอง กรมข่าวทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย มีประสบการณ์ด้านงานข่าวกรองทางเทคนิคเป็นระยะเวลา 18 ปี (พ.ศ.2529 – 2547) และเป็นครูประจำสถาบันภาษา กองบัญชาการกองทัพไทย ตั้งแต่ พ.ศ.2529 – ปัจจุบัน รวมทั้งเป็นผู้แทนกรมข่าวทหารเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและแก้ไขพจนานุกรมศัพท์ทหารฉบับใช้ร่วม 3 เหล่าทัพ ตั้งแต่ พ.ศ. 2541– ปัจจุบัน

ในด้านราชการต่างประเทศนั้น เคยปฏิบัติหน้าที่นายทหารติดต่อ และ Australian English Language Methods Officer (AELMO) ณ Defence International Training Centre, RAAF Base Williams, Laverton, รัฐวิกตอเรีย ออสเตรเลีย เมื่อ พ.ศ. 2540 และปฏิบัติหน้าที่นายทหารคนสนิทประจำผู้บัญชาการกองกำลังรักษาสันติภาพของสหประชาชาติในติมอร์ตะวันออก (UNTAET) เมื่อ พ.ศ. 2544 ได้รับเหรียญสหประชาชาติ UNTAET หมายเลข 2 และ Force Commander’s Commendation ซึ่งเป็นหนังสือชมเชยในการปฏิบัติงาน

ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ คือ ประมาณการข่าวกรองทางยุทธศาสตร์รัฐอิสราเอล หลักสูตรข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 32 โรงเรียนรักษาความปลอดภัย ศูนย์รักษาความปลอดภัย

ทุนการศึกษาที่ได้รับ คือ Basic English Language Instructor Course ณ Defense Language Institute, English Language Center, Lackland Air Force Base สหรัฐฯ (ทุน IMET) พ.ศ.2530, International Intelligence Officers Basic Course ณ Fort Huachuca สหรัฐฯ (ทุน IMET) พ.ศ.2536 และ Disarmament, Demobilization and Reintegration Course ณ Pearson International Peacekeeping Training Centre แคนาดา (ทุน MTAP) พ.ศ.2543

ได้รับใบประกาศเกียรติคุณบุคคลดีเด่น กรมข่าวทหาร ประจำปี พ.ศ. 2547

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองการภาษาต่างประเทศ กรมข่าวทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย